

Upravništvo. Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za tuzemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Moskva in Tiencin

Svet prisluškuje poročilom iz Moskve, pričakuječ z napetostjo, kako bo opravil svojo nalogo posebni odposlanec angleške vlade William Strang. Rusiji se je posrečilo, da je še bolj pripomogla do veljave občutju, kako važno vlogo ima v sedanjih svetovnih političnih krizi, kakaj s tem, da so se pogajanja prenesele v Kremelj, se je še podčrtala pomembnost ruske pozicije. Istočasno se obrača pozornost sveta na drugo središče političnega dogajanja prvega reda, na daljni Tiencin, kjer je nastal oster konflikt med Anglijo in Japonsko. Niti v prvem niti v drugem primeru še ni prav nič razvidno, kako se bo razpletel nadaljnji razvoj. V obeh primerih pa gre dejansko za uspeh ali neuspeh v prvi vrsti angleške politike.

Se druga opasna ognjišča so, ki so te dni nekoliko manj v ospredju pozornosti, toda domala povsod se neprestano imenuje britansko ime, so prizadeti angleški interesi ali je vsaj posredno ali neposredno angažirana Anglija. Bilo bi narobe, ako bi hoteli pri tem zmanjševati pomembnost drugih držav, manjših in večjih, ki imajo svoje aktivne vloge v sodobnem svetovnem političnem dogajanju, toda resnica je, da je Anglija tista sila, ki je potisnjena v ospredje dogodkov. Resnica je nadalje, da je izšla sprožitelj silne napetosti, ki pretresa sodobni svet, iz velikega gibanja v totalitarnih državah, iz dinamike Nemčije in Italije. Toda oni orjaški blok, ob katerega butajo valovi politične dinamike od vseh strani, je vendarle predvsem Anglija, najboljše država na svetu.

Z drugimi besedami bi lahko označili ta položaj takole: Anglija, ki največ poseduje, je deležna največjih in najnevarnejših napadov. Tako se zdi, kakor da je prišla zgodovinska kriza, v kateri naj se izkaže in preizkusi, ali angleške moči še zadostujejo, da obdržijo in ohranijo vse, kar si je vztrajni in žilavi narod z otočja priboril in pridobil v toku stoletij. Nedvomno so še neštete druge napetosti in se obilo velikih in manjših vzrokov, ki so povzročili sodobne krize, toda jedro pojava je v navedenem.

V zadnjih treh, štirih letih se je izvršil v evropski in svetovni politiki ogromen preobrat. V prvi dobi po svetovni vojni, v nekako v poldrugem desetletju, se je Evropa živela v domnevo, da je nastopila doba mednarodne demokracije, enakopravnosti ter miru in reda, po zakonih, obče veljavnih za vse, dokaj enakomerno za velike in male. Bila je to doba, ko so manjše in srednje države jako mnogo pomenile, ko se je zdela, da je izginila razlika med velikimi in malimi v mednarodni politični areni. Dogajanje v Društvu narodov, ki je bilo kot celotna institucija in po svoji notranji funkciji najvernejši izraz tega stanja, je pripomoglo še bolj do veljave takemu pojmovanju.

Toda začel se je uveljavljati nov duh, novo razpoloženje, novo stanje, bistveno različno od prve povojne dobe. Začela se je kazati premoč velikih držav, zlasti velikih in dobro oboroženih ter na energično uveljavljanje pripravljenih držav. Vrsta dogodkov, ki so se sprožili v teku nekaj let ob tem pojavu, je še v svežem spominu. Vzporodno s tem uveljavljanjem je naglo padala pomembnost manjših držav, ki so tako rekoč čez noč prišle v jako neprijeten ali celo opasen položaj. Doba enakopravnosti v mednarodni politiki je minila in začela se je epoha obče nesigurnosti.

Kljub vsemu pa se mora reči, da razvoj ni prišel nepričakovano, k večjemu nemara nekoliko prebrano. Niso bili redki, ki so že zgodaj opozarjali na take možnosti. Dokler sta bili dve od največjih evropskih velikih sil, Nemčija in Rusija, ob strani, oslabiljeni in neaktivni v mednarodni politiki, so se mogle male in srednje države okrog njih čutiti kar precej močne, kar je marsikatero zavajalo v usodno napačne zaključke, jemalo smisel za mero in ceno. Sedaj so vse evropske in svetovne sile v polni moči in polni aktivnosti, oborožene in razpoložene, da se uveljavijo v soglasju in razmerju svojih materialnih in umstvenih sil. To je jedro sodobne mednarodne situacije, njena poglobitvena oznaka in hkrati glavni vir nesreče, ki preti svetu. Znova se je pokazalo, da odločajo dejansko le velike sile, pa da so manjše države zares tako rekoč samo drobiž, ki bi z njim velesile rade poračunavale med seboj, dokler ne dozorijo doba odločilnega obračuna med njimi samimi. Ni se treba pri tem postavljati na moralno stališče in iskati odgovorov na vprašanje, kako je tak razvoj v skladu z idejami, ki se je zdela, da so si že osvojile svet in si zagotovile gospodstvo v njem. Dejstvo je, da je sodobna situacija taka, da je ni mogoče olepšavati z razlagami optimističnega značaja, marveč je treba gledati stvari take, kakršne so. Da je svet slej ko prej zmožen izboljšanja in

NA JAPONSKO NASILJE BO ANGLIJA ODGOVORILA Z ODLOČNIMI PROTIUKREPI

Položaj na Daljnem vzhodu skrajno napet — Ako Japonska do ponedeljka ne bo preklicala blokade Tiencina, bo Anglija sporazumno s Francijo in Ameriko proglasila gospodarski bojkot Japonske

London, 17. junija. z. Izzivajoči ton Tokia tolmačijo v Londonu za odkrito grožnjo z vojnimi zapletljajmi. Kljub temu v mednarodnih londonskih krogih docela hladnokrvno presoja položaj. V ponedeljek bo imela vlada izredno sejo, na kateri bodo sprejeti sklepi glede represalij, ki jih bo izvajala Anglija z vsemi svojimi dominijami in kolonijami, če Japonska do ponedeljka ne bo ukinila blokade. Represalije bodo zlasti gospodarskega značaja. Zunanje ministrstvo je že dobilo pristanek vseh dominionov na predloge, ki jih je sestavila posebna komisija.

Ustavljen bo ves promet z Japonsko

London, 17. junija. br. Položaj v Tiencinu in obče na Daljnem vzhodu povzroča odgovornim političnim krogom vedno večje skrbi. V zunanjem in trgovinskem ministertvu pripravljajo vrsto ukrepov, s katerimi nameravajo reagirati na japonsko nasilje. V Londonu so si na jasnem, da bi sleherni akcija, ki bi jo Anglija izvajala zaradi japonske politike, nujno spremenila tudi položaj drugih sil, ki imajo na Daljnem vzhodu svoje gospodarske interese. Po informacijah iz zanesljivih krogov se v trgovinskem ministertvu pripravljajo odredbe, po katerih naj bi se prekinil ves angleški trgovinski promet z Japonsko. Pripravlja se tudi konferenca zastopnikov francoskega in angleškega generalnega štaba, na kateri naj bi se dogovorili o enotnem nastopu angleških in francoskih vojnih sil v obrambo skupnih interesov na Daljnem vzhodu.

Vsi člani vlade zbrani v Londonu

London, 17. junija. o. Ministrski predsednik Chamberlain je pozval vse člane vlade, naj ostanejo danes in jutri zaradi resnega položaja na Daljnem vzhodu, v Londonu. V javnosti razpravljajo samo o vprašanju, kakšnih represalij se bo angleška vlada poslužila proti Japoncem. Menijo, da se bo skupna in energična akcija Anglije, Francije ter Zedinjenih držav končala z uspehom ter onemogočila vsako nadaljnje izzivanje Japoncev.

Napetost narašča

Hongkong, 17. junija. o. Napetost, ki je nastala zaradi blokade v Tiencinu, se je sedaj razširila tudi na Kanton in Kulangsu. Posebno kritičen je položaj na Kulangsu, kjer so morali zaloge riža racionalizirati. Vsa prehrana je tako omejena, da grozi za prihodnji teden lakota. Po poslednjih poročilih iz Tiencina so Japonci ubili štiri Kitajce, ki so skušali prebiti blokado. Največja nevarnost preti mednarodni naselbini od kitajskih množic, ki jih japonske oblasti z letaki in denarjem hujkajo proti Angležem. Te množice prirejajo demonstracije ter zahtevajo, naj si Kitajci zopet prisvoje mednarodne naselbine, češ da so bile ukradene Kitajski. Zato je angleška vojska v mednarodni naselbini neprestano v najstrožji pripravljenosti. Kljub težavnemu položaju mestne oblasti v Tiencinu niti najmanj ne kažejo, da bi bile pripravljene popustiti japonskemu pritisku.

Vojaška konferenca v Singapuru

Singapur, 17. junija. AA. Smatra se, da je konferenca, ki se je začela med poveljniki angleških vojaških sil v Indiji in poveljniki francoskih vojaških oddelkov v Indokini in na Kitajskem, ena najvažnejših konferenc te vrste, kar jih je bilo do zdaj na Daljnem vzhodu. Pomen te konference je posebno velik zaradi položaja v Tiencinu.

Angleške vojne ladje na poti v Tiencin

Hongkong, 17. junija. o. Tri angleške vojne ladje »Lowes«, »Stoff«, »Becay« in »Medway« so na poti v Tiencin z zaloga mi živil. Čuje se, da bodo s silo zavrnile japonske vojne ladje, če bi jim onemogočale dostop v luko.

Še vedno možnost za časten umik

Pariz, 17. junija. d. Kar se tiče japonske blokade Tiencina, se po mnenju pariških diplomatskih krogov poslužuje London za-

povratka na moralnejše tirnice, o tem ni treba dvomiti, toda v sedanjosti je realnost poglavitno.

Velike sile so danes bolj kakor v vsej povojni dobi gospodar situacije. Ob poročilih iz Moskve in iz Tiencina ter od drugod se zlasti prozorno kaže, kako odločujoča je vsa notranja struktura in usmerjenost države, njena gospodarska pozicija in svetovni nazor. Velika Britanija in z njo še marsikatera druga država so se še nedavno ženerale in celo branile ruske pomoči. Tehtale so jo kritično ter mislile na velike ideološke razlike. Sedaj tehtajo v Moskvi po istih kriterijih svoje in tuje interese. Na Daljnem vzhodu se oglašja Japonska s težnjami, da pripomore svoji ekspanzivnosti do polne veljave, in sicer ne to-

enkrat taktike, ki pušča japonski vladi še možnost častnega umika. V spodnji zbornici je vprašal neki konservativni poslanec, ali prihaja kot represalija v poštev zatvoritev pristanišč Singapore, Hongkong in Penang za japonske ladje, toda zastopnik zunanjega ministertva je odgovoril, da je stališče Anglije odvisno od natančnejše ugotovitve japonskih namenov. Iz vprašanja pa je mogoče razvideti, kakih protisredstev bi se mogla poslužiti Anglija. Trenutno v Londonu še ne mislijo, da bi hotela Japonska izzvati resnejši konflikt, ker bi si s tem nakopala ne samo odkrito sovražstvo Anglije, temveč tudi sovražstvo njenih prijateljev. Zato upajo, da bo japonska vlada še vedno dovolj močna, da zavre vpliv armade. Ker pa se blokada že izvršuje in še celo ostreje, kakor je bilo napovedano, se bo prav kmalu pokazalo, kdo je na Japonskem močnejši: vlada ali generali. Anglija je v najtesnejših stikih s Francijo in Ameriko in ako bi se te tri velevlasti odločile za skupno protiakcijo, ki niti ne bi morala biti vojaškega značaja, bi bilo japonskega napuha kmalu konec. Odločitev leži predvsem v Washingtonu.

Štiri japonske zahteve

Tiencin, 17. junija. o. Japonske vojaške oblasti v Tiencinu so izročile angleškemu zastopniku naslednje štiri minimalne zahteve:

1. Svoboden dostop japonske vojske in policije v angleško koncesijo. 2. Ojačenje angleškega nadzorstva nad protijaponskimi elementi. 3. Ukinitve kitajske valute in priznanje japonskega denarja kot edinega plačilnega sredstva na Kitajskem. 4. Izročitev kitajskih zalog zlata in bankovcev v angleških in kitajskih bankah. Vrednost tega zlata se ceni na 3.750.000 funtov.

Četrti dan blokade

Tiencin, 17. junija. AA. (Havas). Danes, četrti dan blokade, v britansko koncesijo ni prišla nobena pošiljka blaga. Ulice so puste in prazne, trgovina popolnoma počiva. Dočim začenja v britanski koncesiji primanjkovati raznega živeža, je francoska koncesija doslej še dobro preskrbljena.

Položaj v italijanski luči

Rim, 17. junija. z. Italijanski listi zelo pozorno zasledujejo razvoj položaja na Daljnem vzhodu in pišejo, da predstavlja akcija Japonske pričetek zloma britanskega imperija. Italijanski listi ne vidijo nobene možnosti, da bi Anglija to preprečila. Gospodarske sankcije, s katerimi grozi Anglija, bodo ostale enako brezuspešne, kakor so bile za časa abesinske vojne, gospodarski bojkot pa je dvorezen nož, ki bo škodoval predvsem Angliji in Franciji.

Manever za olajšanje položaja osovni držav

Pariz, 17. junija. z. V pariških političnih in diplomatskih krogih so slej ko prej mnenja, da gre pri blokadi, ki jo izvajajo Japonci na Daljnem vzhodu, predvsem za manever, ki naj bi olajšal situacijo osovni držav v Evropi. Dejstvo, da Japonska hudo pritiska na angleške in francoske koncesije, dočim zavzema napram Ameriki skrajno lojalno stališče, tolmačijo za poizkus, zanesti razdor med demokratske velesile. »Temps« naglašajo, da bo ostal ta manever brez uspeha, ker bodo Anglija, Francija in Amerika v vsakem primeru postopale popolnoma solidarno. »Epou« naglašajo, da bo Japonska s svojim postopanjem le še bolj pospešila pogajanja z Rusijo in ni izključeno, da bosta Anglija in Francija pristali celo na to, da se obveznosti tega pakta razširijo tudi na Daljni vzhod.

Ogorčenje v Ameriki

New York, 17. junija. br. Tudi v Washingtonu zmerom bolj resno presoja položaj. Listi izražajo v svojih komentarjih ogorčenje sprčo japonske nasilne politike. »New York Herald Tribune« zahteva celo prekinitev diplomatskih odnosov z Japonsko.

Kako presoja položaj Kitajci

Čungking, 17. junija. AA. (Reuter). Vsa pozornost kitajske javnosti in kitajske vlade je obrnjena na položaj v Tiencinu. V Čungkingu prevladuje mnenje, da raz-

liko na ruski kakor na britanski račun. Mogli bi analizirati še nadalje in povsod bi našli, da je danes igra postavljena z mnogo širšimi in radikalnejšimi programi nego l. 1914., pa tudi z bolj razkritimi kartami.

Angleški kraljevski par se vrača iz Amerike domov. Ob neki priliki, v enem od govorov za časa obiska, je nekdo z uspehom primerjal današnjo složno in povsem pomirjeno Ameriko z ono, ko so se pred nekako poldrugim stoletjem še borili vse križem kolonisti med seboj in z evropskimi državami, pa primerjavo raztegnel na sodobno Evropo. Ali bo sposobna stara celina, da se dokopije do ameriškega napredka, do pomirjenja in slege, ali pa bodo poprej potrebne še nove krvave žrtve?

voj položaja v Tiencinu jasno dokazuje, da bodo morale velesile braniti svoje interese na Daljnem vzhodu ali pa kapitulirati pred Japonci. Odločitev velesil bo imela največji vpliv na bodoči razvoj kitajsko-japonske vojne.

Nov incident

Tiencin, 17. junija. br. Danes popoldne se je na meji angleške koncesije pripetil nov incident. Neki Rus je poskusil po stranskih poteh pripeljati v koncesijo nekaj zelenjave in sadja. Japonci so ga baš na meji ustrelili.

Ruski protest v Tokiu

Moskva, 17. junija. br. Ruska vlada je danes poslala v Tokio poseben protest, ker je skupina belih gardistov pred dnevi ne nadoma znova zasedla ruski konzulat v Tiencinu. Konzulat se nahaja v onem delu mesta, ki je pod japonsko kontrolo.

★

Dve novi angleški križarki

London, 17. junija. Jutri bodo splovili v angleških ladjedelnih hkratu dve novi križarki. Tako bo naraslo število letos dograjenih križark že na šest. Do konca leta jih bo dograjenih še 9. Angleška vojna mornarica ima sedaj 70 velikih križark.

Na povratku v Evropo

Angleška kraljevska dvojica se vrača v domovino

Saint John, 17. junija. br. Danes dopoldne sta prispela angleški kralj Jurij in kraljica Elizabeta v Saint John, glavno mesto najstarejše kolonije Nove Fundlandije. Suverena sta bila sprejeta z velikimi manifestacijami ogromnih množic. Kralj se je za sprejem zahvalil s posebnim nagovorom, ki so ga prinašale vse ameriške radijske postaje. Izrazil je svoje veselje, da je spet obiskal glavno mesto najstarejše angleške kolonije. Bil je tu že leta 1913 kot pomorski kadet.

To noč zapusti angleška suverena s parnikom »Empress of Britain« Novo

Fundlandijo. Vrnila se bosta preko oceana nazaj v Anglijo. Njun prihod v Anglijo je napovedan za četrtek.

Ottawa, 17. junija. br. Kanadski minist. predsednik Mackenzie King, ki je spremljal angleško vladarsko dvojico na potovanju po Kanadi, se je danes vrnil v Ottawa. Novinarjem je izjavil, da ni nikoli dvomil, da bosta angleški kralj in kraljica ob priliki svojega obiska v Kanadi deležna izrazov iskrenih simpatij, nikoli pa ni mislil, da bo njuna pot po Kanadi dosegla tak triumfalni uspeh.

Squalus — Thetis — Feniks

Francosko vojno mornarico je zadela enaka katastrofa, kakor angleško in ameriško — V Indokini se je potopila moderna podmornica »Feniks«

Pariz, 17. junija. br. Vsa francoska javnost je v silnih skrbah za moderno francosko podmornico »Feniks«, ki jo pogrešajo že nad 30 ur. Vse kaže, da je podmornico doletela enaka usoda, kakor ameriško podmornico »Squalus« in nedavno ponesrečeno angleško podmornico »Thetis«.

Podmornica je 15. junija krenila iz svoje luke v Saigonu v francoski Indokini in križarila nedaleč od obale pri rti Ca-mau (Kambodža), kjer se je spustila v globino, a je ni bilo več na površje. Ladjo so kmalu pogrešili in na pomoč ji je prihitelo vse francosko vzhodno-indijsko brodogradnjo, ki je bilo deloma stacionirano v Saigonu, deloma pa je križarilo na odprtem morju blizu podmornice. Prav tako so poslali na pomoč letalstvo, da po možnosti ugotovi lego podmornice. Na kraj nesreče so odplule tudi še druge enote francoskega kolonialnega brodogradnjo.

Po zadnjih, uradno še ne povsem potrjenih vesteh, so že odkrili lego in položaj »Feniksa«. Podmornica se nahaja kakih 350 km od Saigonu in le 6 km oddaljena od obale rta Ca-mau. Potapljači so ugotovili, da leži približno 100 m globoko. Vse kaže, da bi se dala rešiti posadka, so izgubljene. Francosko mornariško ministertvo je že včera objavilo svoje prizadevanje mornarjev. Na podmornici je bilo po eni verziji 59, po drugi pa 67 mornarjev in 4 oficirji.

Vest o tragični usodi podmornice »Feniks« je v Franciji napravila globok vtis. Mornariško ministertvo je ukrenilo vse potrebno za rešitev podmornice, dasi je vse upanje izgubljeno. Odredilo je, da krenejo na pomoč vse bližnje mornariške enote, hkrati pa je že imenovalo posebnega komisija, ki naj ugotovi vzrok nesreče.

Predsednik republike Lebrun je takoj, ko je bil obveščen o katastrofi »Feniksa«, odločil svojo udeležbo na vseh prireditvah. Odpovedan je med drugim tudi banket, ki so ga nameravali danes prirediti.

Poostrene kazni za vohunstvo v Ameriki

Washington, 17. junija. d. Agencija United Press poroča: Rezultat preiskave v številnih primerih vohunstva v zadnjem času je prisilila vlado, da je odredila obsežne varnostne ukrepe in sklenila zvesti kazni za izdajo vojaških tajnosti. Vodstvo obrambe proti vohunstvu je bilo poverjeno načelniku zvezne kriminalne policije Edgaru Hooverju. V utemeljevanju zakonskega načrta o poostritvi kazni za vohunstvo in sabotažo, pravi ameriška vlada, da pošiljajo tuje države vedno več-

na čast marošemu sultanu, ki je prispel v Pariz. Tudi minister za mornarico Camille je odgodil svoje nameravane potovanje.

Podmornica »Feniks« je bila ena največjih in tudi najmodernejših francoskih podmornic. Zgrajena je bila šele leta 1930. Priznala je francoskemu vzhodnoazijskemu brodogradnjo v Indokini in je imela stalno postojanko v Saigonu. Podmornica je imela 1379 ton, dolga je 92, široka pa 8,25 metrov. Na površini je vozila s hitrostjo 18, pod vodo pa 10 vozlov. Oborožena je bila s 100 mm topom, s 37 mm protiletalskim topom, s strojno in z več cevmi za torpede.

Daladier o žalovanju naroda

Pariz, 17. junija. AA. (Havas). V zvezi s katastrofo podmornice »Feniks« je predsednik vlade Daladier danes ob 13. v imenu vlade izjavil:

Vse narod objokuje pokojnike, ter se pobožno pridružuje žalosti družin, 71 pogumnih moških posade, vendar vidi v njihovi žrtvi tudi zgled tistih, ki so ustvarili Francijo. Vlada pošilja poslednji pozdrav naroda štatu in posadki podmornice. Vlada je odredila, da bodo zastave mornarike, kopenske vojske, letalstva in kolonijških čet povsod razobešene na pol droga v slavo tistih Francozov, ki so izgubili življenje v službi domovine.

Sožalje angleške admiralitete

London, 17. junija. AA. Lord Stanhope, prvi lord admiralitete, je poslal francosko mornariškemu ministru naslednjo brzojavko: V imenu britanske admiralitete vam izrekam najgloblje sožalje ob izgubi francoske podmornice »Feniks« in našo najglobljo simpatijo s francosko mornarico, ki je doživela izgubo, pri kateri objokujemo toliko vrlih človeških življenj.

Število vohunov v Zedinjene države. Ugotovljeno je, da je vse polno vohunov ne samo na Havajskih otokih, v Puerto Rico, v območju Panamskega prekopa in na obali Tihega oceana, temveč tudi v vzhodnih ameriških obrežnih državah. Veliko število vojaških letalskih nesreč in množičnih samobitnih poskusov in oborožitveni industriji dokazujejo, da je število vohunov znatno naraslo in da torej dosežane kazni niso zadostovale za uspešno pobijanje delovanja inozemskih agentov.

Glavna ovira: Daljni vzhod?

Zanimive nemške informacije o glavnem nasprotstvu med Anglijo in Rusijo

Berlin, 17. junija. AA. Londonski dopisnik DNB je dobil na merodajnem mestu v Londonu zanimiva obvestila, ki se strinjajo z vestmi, ki jih je agencija DNB dobila z druge strani v Londonu in Moskvi. Ta obvestila pravijo:

Vprašanje garancij baltskim državam ima samo podoben pomen. Anglija je pripravljena, ako bi bilo to potrebno, dati garancije baltskim državam ne samo proti njihovim volji, temveč je celo pripravljena prepuščati te države, ako bi Rusija to želela, njihovi usodi. Toda to ni glavna in odločilna zahteva Sovjetske Rusije. Ruski zastopniki zahtevajo mnogo več, to je obvezne angleške garancije za primer, da bi Sovjetska Rusija pri izvajanju svojih obveznosti prišla v spor z Japonsko. Anglija je pripravljena sprejeti v načelu rusko zahtevo, toda pod nobenim pogojem ne sme svoje obveze dati pismeno. Ker Rusija zaradi tega dvomi v angleško iskrenost, je angleška vlada poslala Stranga v Moskvo, da bi razgalil ruske dvome ter prepričal sovjetske zastopnike o iskrenosti angleških izjav. Toda Molotov brez pogojev zahteva jasno in nedvoumno pismo obveze Anglije o podpori na Daljnem vzhodu. — V Londonu obstoja bojazen, da bi se Anglija z objavo takšne obveznosti podala v nevarnost težkih republik v Vzhodni Aziji. S takim dokumentom bi prišla v nevzdržno odvisnost napram Sovjetski Rusiji.

Agencija DNB je dobila potrdilo za to vest v Londonu na dveh mestih, o katerih pravi, da ju je treba smatrati za točno obveščeni.

V pričakovanju ruskega odgovora

Pariz, 17. junija. br. »Paris Midi« objavlja nocoj prvo poročilo o pogajanjih v Moskvi. List ugotavlja, da danes na Krimlju ni bilo nikakih razgovorov in da se Molotov tudi jutri ne bo sestel s Seedsom. Nagyarom in angleškim vladnim delegatom Strangom. Molotov je odpoval na deželo, kjer namerava ostati dva dni. Jutrišnji dan je po naključju tudi v Rusiji praznik, čeprav se drugače tam ne deluje ne praznično.

Kolikar je bilo mogoče izvedeti o dosedanjih razgovorih, pravi list, so nastale neke nove težave zaradi ruskih zahtev,

da bi se vzajemna pomoč vseh treh velesil v danem primeru uveljavila tudi na Daljnem vzhodu ter da bi se nemudoma pričeli razgovori ruskega, francoskega in angleškega generalnega štaba za takojšnje ureditev vseh problemov, ki se nanašajo na njihovo vojaško sodelovanje v primeru kake vojne. Ruski politični krogi označujejo glede na to zadnje angleške predloge za nezadostne. Vendar je Molotov zastopnikom Anglije in Francije obljubil, da jim bo dal že v najbližjih dneh konkreten odgovor.

Informacije vodilnega angleškega lista

London, 17. junija. z. Po poročilih iz Moskve bo rezultat pogajanj, ki se vodijo sedaj med zastopniki Anglije, Francije in Rusije v Moskvi, objavljen prihodnje dni v posebnem komuniciju. »Times« pravijo, da ni nobenega poudarka za pesimizem, četudi ni še nobenih poročil o kakem konkretnem sporazumu. Pri sedanjih razgovorih v Moskvi proučujejo vse možnosti in se bo spričo načelnega soglasja in glede na razvoj mednarodnega položaja pač prej ali slej dosegel popoln sporazum.

Nadaljevanje pogajanj bo v ponedeljek

London, 17. junija. AA. Reuter poroča iz Moskve: Pričakujejo, da se bodo francosko-angleški razgovori z Molotovom nadaljevali tudi še v ponedeljek. Danes dopoldne je bila spet konferenca med Strangom, Seedsom in Nagyarom.

Veleposlanik Schulenburg poroča v Berlin

Berlin, 17. junija. d. Nemški veleposlanik v Moskvi grof Schulenburg je dospel v Berlin. Njegov prihod je po splošnem mnenju v zvezi z angleškoruskimi pogajanj, katerih razvoj zasleduje nemška diplomacija z veliko pozornostjo. Čeprav nemško časopisje stalno naglašajo težkoče, ki se pojavljajo pri teh pogajanjih, vendar pa v odgovorih krogih ne zanikajo možnosti, da se bo končno Angliji vendarle posrečilo vključiti Rusijo v pogodbeni sistem zapadnih velesil.

Možnost pogajanj med Poljsko in Nemčijo

Obnova vatikanske mirovne akcije — Papeški nuncij pri Becku — Pomen Horthyjevega apela na papeža

London, 17. junija. d. Madžarski regent admiral Horthy je o priliki otvoritve novega madžarskega parlamenta v svojem prestolnem govoru prosil papeža, naj se zavzame za sklicanje splošne konference velesil, da bi se na njej uredila vsa sporna vprašanja, ki ogrožajo mir. Horthyjev apel je izzval v tujakšnih diplomatskih krogih veliko pozornost. Splošno prevladuje namreč prepričanje, da Horthy ni izrekel teh besed brez poprejšnjega sporazuma z Vatikanom in najbrž tudi ne brez poprejšnjega sporazuma z Italijo. Madžarska je v zelo težavnem položaju in čuti pritisk zlasti s severa. Značilno je, da je Horthy v svojem govoru naštel kot tri madžarske prijatelje Italijo, Nemčijo in Poljsko in da je imenovanje Poljske sprejela vladna večina z velikim ploskanjem, madžarski narodni socialisti pa s hladnim molkom. Prijateljstvo s Poljsko je na Madžarskem že stara tradicija in mu gre tudi velika, če ne glavna zasluga, da so Madžari tako lahko dobili vslo Podkarpatsko Rusijo. Zato bi prišli sedaj v zelo neprijeten položaj, če bi se razvnela vojna med Poljsko in Nemčijo.

Enako močne nagibe in interese preprečiti to vojno imata tudi Italija in Vatikan. Zato so v londonskih krogih prepričani, da je Horthy naslovil svoj slovesni apel na papeža v sporazumu z Vatikanom in italijansko vlado. Iz tega pa sklepajo, da bo papež obnovil ali pa da je morda že obnovil svoja posredovanja pri spritih velesilah. Vsa prizadevanja bodo uperjena najprej na omiljenje poljsko-nemške napetosti, če bi bil ta cilj dosežen, bi se mogla akcija za splošno pomirjenje nadaljevati z večjimi nadami in uspehi.

Varšava, 17. junija. o. Papežev nuncij v Varšavi je imel daljši razgovor z zunanjim ministrom Beckom. Poučeni poljski krogi menijo, da je izročil ob tej priliki poljski vladi načrt Vatikanu za mirno rešitev gđanskega vprašanja. Razen tega je v Varšavi zbudilo pozornost, ker je nemški veleposlanik Moltke po treh mesecih včeraj prvič zopet obiskal poljsko zunanje ministrstvo, kjer se je razgovarjal z državnim tajnikom grofom Lublinskim. Vendar pa so na merodajnih poljskih mestih že včeraj izjavljali, da je bil ta obisk samo vjdnostnega značaja.

Nemški poslanik je »noči nenadoma odpoval v Berlin, da počiva vladi o položaju. Pozornost je zbudilo dejstvo, da je istočasno odpoval v Berlin tudi poljski poslanik Lipuski, ki se je dalje časa mudil v Varšavi.

Potrdilo Havasove agencije

Pariz, 17. junija. AA. Havas poroča iz Varšave: Apostolski nuncij Cortesi je pred večerjem popoldne maršalu Rydz-Smiglyju in zunanjemu ministru Becku, kakor trdijo dobro obveščeni katoliški krogi, predloge o prijateljski ureditvi mednarodnih problemov.

Nemci odločno zanikajo vesti o zbiranju čet na poljski meji

Berlin, 17. junija. AA. (DNB). Časopisje in radio v Franciji in Angliji objavljata poročila, da osma, 28. in 31. pehotna divizija, dalje 4. oklopna divizija in 118. artiljerijska divizija nemške vojske zbrane pri Moravski Ostravi. Kakor poročajo z merodajnega mesta, so ti podatki popolnoma netočni. V pokrajini okoli Moravske Ostrave ni bila izvedena nobena koncentracija čet, niti ne kako premikanje. Kako neutemeljene so vesti o nekakšnem

zbiranju čet na nemško-poljski meji pri Moravski Ostravi se vidi že po tem, ker 118. divizije težke artiljerije, ki jo omenja francoska in angleška poročila, v nemški vojski sploh ni.

Angleži svetujejo Poljakom sporazum z Nemčijo?

London, 17. junija. o. Veliko pozornost je zbudila vest današnjega »Daily Expressa«, da je angleški delegat William Strang za svojega bivanja v Varšavi pred odhodom v Moskvo svetoval poljski vladi, naj skuša doseči sporazum z Nemčijo o Gđansku, da bi se preprečila svetovna vojna.

Italijanski veleposlanik pri Bonnetu

Pariz, 17. junija. AA. (Havas) V obveščenih krogih se naglašja, da se je včerajšnji razgovor med Bonnetom in italijanskim veleposlanikom nanašal samo na gotova administrativna vprašanja. Razgovor med Bonnetom in angleškim veleposlanikom Phippsom pa se je nanašal na položaj na Daljnem vzhodu.

Goebbels v Gđansku

Gđansk, 17. junija. br. Iz Berlina je prispel danes z letalom v Gđansk nemški propagandni minister dr. Goebbels, ki bo zastopal nemško vlado in narodno socialistično stranko na gđanskem narodno-socialističnem kulturnem tednu. Že na letališču v Zopotu so mu gđanski narodni socialisti priredili velik sprejem. Nocoj je imel dr. Goebbels v gđanskem gledališču svoj prvi propagandni govor. Drugič bo govoril jutri.

Veliki nemški manevri

Oslo, 17. junija. o. Po vesteh iz Kristiansunda na področju Skageraka ima tamkaj okoli 100 nemških vojnih ladij velike vaje z večjim številom hidroplanov. Norveški ribiči se pritožujejo, da jim nemške vojne ladje poškušajo ribiške mreže ter zahtevajo za to od norveške vlade naj jim izposljuje povrnitev škode.

Curih, 17. junija. z. Berlinski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« poroča, da je opažati vzdolž nemško-zapadne meje zopet veliko vojaško aktivnost. Uradni berlinski krogi izjavljajo, da gre za priprave za velike manevre, ki bodo trajali dalje časa. Pri teh manevrih bodo sodelovale vse formacije, ki pridejo v poštev za obrambo v primeru vojne. Izvršena bo vaja popolne vojne zasedbe zapadnih utrd.

Preprečen atentat na Calinesca

Bukarešta, 17. junija. w. Policija je danes popoldne aretirala 11 oseb, ki so osumljene, da so pripravljale atentat na ministrskega predsednika Calinesca. Deset aretirancev je zaposlenih v vojnem arzenalu, enajsti pa je duhovnik. Pri enem izmed aretirancev, nekem uradniku vojnega arzenala, so našli 22 ročnih granat, namenjenih za atentat. Granate so izdelali aretiranci obratovodje vojnega arzenala. Razkritje policije je izzvalo v javnosti veliko senzacijo.

Usmrtitev glasovitega zločinca Weidmanna

Versailles, 17. junija. AA. Petkratni morilec Weidmann je bil davi usmrčen,

Beleške

Skupščina JNS v Trbovljah

V ponedeljek ob 20. bo v dvorani gostilne Forte v Trbovljah redni letni občni zbor tamošnje občinske organizacije JNS. Na skupščini bo poročal tudi bivši narodni poslanec Milan Mravljec.

Živković v Novem Sadu

Te dni je bil v Novem Sadu predsednik Jugoslovenske nacionalne stranke Peter Živković, ki sta ga spremljala senator Junjić in upokojeni divizijski general Ratko Raketić. Imeli so več sestankov v manjšem krogu z novosadskimi voditelji JNS, zvečer pa širšo konferenco strankinih pristavev. Konferenco je vodil bivši senator inž. Daka Popović.

Ukrepi proti Stojadinovićevim interpelantom

V ponedeljek zvečer se bo kakor poročajo iz Beograda, sestalo predsedstvo poslanskega kluba JRZ. Na seji bodo razpravljali o ukrepih proti podpisnikom znane interpelacije na ministrskega predsednika Dragišo Cvetkovića o notranjepolitičnih vprašanjih.

Pred obnovo pogajanj za sporazum

V petek dopoldne je obiskal voditelj zemljoradnikov Joca Jovanović voditelja staroradikalov Aco Stanojevića, ki se mu di že več dni v Beogradu. Razpravljala sta precej časa o političnem položaju. Popoldne sta potem Aca Stanojević in Miša Trifunović skupno obiskal predsednika demokratske stranke Ljubo Davidovića in ostala pri njem skoraj dve uri. V krogih združene opozicije izjavljajo, da so se šefi opozicijskih skupin posvetovali o bodoči skupni taktiki.

Ti razgovori so tem bolj pomembni, ker je pričakovati, kakor napoveduje zagrebški »Jutarnji list« v najkrajšem času nadaljevanje akcije za sporazum, ki je bila prekinjena s prestatkom razgovorov med predsednikom Cvetkovičem in dr. Mačkom. Pričakuje se tudi, da bodo v teku bližnjih razgovorov razčiščena vsa vprašanja, ki so ostala še nerešena.

Slab odgovor

»Slovenske doma« poskuša odgovarjati na naš poziv, naj objavi primerjavo »težkih milijonov, ki so šli za sokolstvo«, kakor se je on izrazil, s podporami, ki so jih prejeli fantovski odseki in deklisi krožki. Opozorili pa smo ga, naj upošteva pri Sokolih seveda samo Slovenijo, ker so tudi fantovski odseki le v Sloveniji. »Slovenski doma« je molče obšel bistvo vprašanja ter se zadovoljuje z navedbo vsot, ki so bile izplačane iz državnega proračuna jugoslovenskemu sokolstvu. Pozabili pa je odgovoriti, koliko so dobili iz državnih in banovinskih sredstev fantovski odseki in deklisi krožki ter slovenska sokolska društva. Pozivamo ga, da objavi še to primerjavo.

Goljuši so iznajdljivi

Zagrebski listi objavljajo opozorilo zagrebškega mestnega magistrata, da so se pojavili ob priliki vpoklepe nekaterih vojaških obveznikov k orožnim vajam neznan zlikovci, ki so se ljudem ponujali, da jim izposljuje oporistev od orožne vaje. Res so se našli nekateri, ki so šli sleparjem na limanice in jim plačevali po 50, 100 in celo več za oporistina potrdila, ki so bila seveda ponarejena. Zato zagrebški mestni magistrat opozarja ljudi, naj ne nasedajo sleparjem in naj takoj prijavijo policiji vsakogar, ki bi prišel s kakolično ponudbo.

Preiskava o železniški nesreči pri Podmoklih

Kakor smo že poročali, je iztril v bližini Podmoklega brzovlak Berlin—Praga—Dunaj pri čemer je bilo 12 oseb ubitih in večje število hudo in lahko ranjenih. Po nesreči so prispeli v Podmokle oddelki nemške tajne policije, ker so pričeli sumiti, da je prišlo do nesreče zaradi sabotaže. Doslej je bilo v zvezi s to nesrečo aretiranih več oseb. Nemcem in Čehom, ki prebivajo vzdolž proge, kjer se je zgodila nesreča. Ali je preiskava že rodila kake uspehe, listi še ne poročajo.

Kako je pobegnil Benešev brat

Kakor smo že poročali, je brat bivšega predsednika češkoslovaške republike, Vojteh Beneš, te dni pobegnil s svojo družino preko meje na Poljsko. Poljski listi prinašajo o begu zanimive podrobnosti. V spremstvu Vojteha Beneša in njegove rodbine so prišli tudi trije generali bivše češkoslovaške vojske, katerih imena pa drže za enkrat še v tajnosti. Češki carinski uradniki so spravili pred dnevi begunce v tovorni vagon na neki mali češki postaji. Oskrbeli so jih z živili in posteljnino, nakar so vagon plombirali in ga kot za Poljsko določeno carinsko blago priklopili nekemu tovornemu vlakcu. Vagon je brez težkoč pasiral poljsko mejo. Odprli so ga šele v Tieslinu, ko so poljski železniški uradniki slišali klice iz njegove notranjosti.

Nemško ženstvo in kosmetika

Minister dr. Ley je posvetil v nedeljo v Berlinu »Hišo lepote«, ki je namenjena negi kosmetike. Minister dr. Ley je imel ob tej priliki govor, v katerem je dejal, da posvečajo Nemci, posebno tudi Nemke, posebno pozornost kulturi telesa in lepote. Med drugim je dejal:

»Za moške smo gradili vojašnice, ki so instituti za lepašnje lepote nemških mož, na nemške žene smo pa pozabili. Treba bo mnogo dela, da povečamo gracioznost in lepoto nemških žen in deklet, ki so se doslej v tem oziru skoro zanemarjale. Nemške žene bodo morale v bodoče posvetiti več časa negi svoje lepote. Nemški možje si žele ne samo dobrih, temveč tudi lepih žen. S teorijami starih profesorjev in mrziteljev žen, da nemška žena ne sme uporabljati pudra in šminke, je treba pomesti prav energično. Nastopil je čas, da se tudi nemške žene lepšajo s pudrom in šminke. Želimo pa, da bi bile naše nemške žene malo bolj umerjene pri nabavljanju novih oblek in klobukov. Meda je sicer lepa in zanimiva stvar, toda draga. In nemške žene se bodo morale odreči modnih noro-

Uvoz sladkorja

Beograd, 17. junija. p. Zaradi neugodno uspele lanske letine sladkorne pese so rezerve naših domačih tovarn domala pošle. Zaradi tega je finančni minister dovolil uvoz tujega sladkorja, ki se bo ocarinil po znižani tarifi, ker bo le na ta način mogoče preprečiti, da bi se dvignile cene sladkorja v trgovini na drobno. Uvoz se bo izvršil pod kontrolo in v režiji državnih sladkornih tovarn. Dopusčen bo uvoz sladkorja, kolikor ga bo treba za konzum v prihodnjih dveh mesecih. Pričetkom jeseni bo na razpolago spet dovolj domačega sladkorja.

Treznostni kongres v Sarajevu

Beograd, 17. junija. p. Jugoslovenska treznostna zveza iz Zagreba in zveza treznih mladine iz Beograda bosta imeli prve dni julija v Sarajevu skupni kongres. Na kongresu bodo med drugim razpravljali o občem protialkoholnem gibanju in njegovem vplivu na moralno vzgojo naroda, o problemih našega vinogradništva in sadjarstva v zvezi s treznostnim pokretom ter o trošarinah na vino in žganje.

Težkoče na češkem

Nemške oblasti ne morejo vzpostaviti sodelovanja s češkim prebivalstvom — Ukrepi za ohranitev reda

Praga, 17. junija. br. Vlada je danes izdala nekaj novih odredb za ohranitev javnega reda in miru. Prepovedala je tudi vse sportne prireditve razen dirk. Prepoved bo ostala v veljavi do konca junija. Nadalje je bilo prepovedano prepevanje nacionalnih bojnih pesmi po javnih lokalih.

London, 17. junija. br. »Times« so danes objavile daljše situacijsko poročilo o položaju v češko-moravskem protektoratu. V članku pravijo, da so nemške oblasti zelo v skrbeh za nadaljni razvoj prilik, ker je češko prebivalstvo zmerom bolj uporno in zakrknjeno. Število ljudi, ki beže iz Češke in Moravske na Poljsko, narašča dan za dnem. Po vseh krajih, kjer je le za pest Nemcev, prevzemajo ti občinske uprave.

Protektor Neurath si sicer prizadeva, da bi vladal dobro in pravično, toda vsa njegova prizadevanja so se doslej izjalovila ob odporu čeških množic, ki odklanjajo vsakršno sodelovanje z nemškimi oblastmi. Posledica tega odpora je, da prevze-

ma oblast bolj in bolj Gestapo (nemška tajna policija), čeprav te prvotno ni bilo v nemških načrtih. Sudetski Nemec dr. Frank je postal pravi gospodar dežele, češki narod pa se je na zagonečen način organiziral in znašel na liniji skupnega pasivnega odpora.

Sodna razprava o umoru v Nachodu

Praga, 17. junija. AA. (DNB): Danes se je pred nemškimi državnimi sodiščem v Pragi nadaljevala razprava o umoru v Nachodu. Pri današnji razpravi je povedal svoje mnenje o duševnem stanju obtoženca primarij univerzitetne klinike v Pragi dr. Gradmacher. Državni tožilec je postavil predlog, da se zaradi podrobnosti pojasnil konzultirajo še nekateri ugledni psihiatri in strokovnjaki za sodno medicino. Sodišče je sprejelo ta predlog in preložilo razpravo do torka dopoldne.

Slovenska operna glasba znova v Trstu

Konec tedna bo ljubljanska opera drugič gostovala v Rossetijevem gledališču Na repertoarju so »Boris Godunov«, »Prodana nevesta« in »Ero z onega sveta«

Ljubljana, 17. junija. Kratko smo zadnjič že napovedali novo gostovanje naše opere v Trstu. Ovine, ki so bile tedaj še na poti te kulturne nadeve pomembni misli naše umetne glasbe, so zdaj srečno premagane. Naš v posameznih skupinah znatno ojačeni ansambl bo nastopil v velikem Rossetijevem gledališču še ta teden s tremi velikimi slovenskimi deli. Zanimanje, ki ga je pred dvema letoma pokazalo za prvo naravnost triumfalno uspešno gostovanje naše opere v Trstu, se je te dni na mah obnovilo in se stopnjuje iz dneva v dan. Ni dvoma, da se bodo pri tej manifestaciji kulturnih stikov ljubljanskega glasbenega središča z glasbeno mnogo zahtevajočim Trstom spet zbrali tisoči, take pesmi željnih ljudi z vse dežele.

Po posebnem želji tržaških glasbenih krogov je bil tokrat izvršen v skrbno izbrani repertoar tudi Musorgskega »Boris Godunov«. Ostali dve deli sta »Prodana nevesta« in »Ero z onega sveta«. Po navedenem redu bodo ta dela predvajana v četrtek 22., v petek 23. in v soboto 24. t. m. Ljubljanski operni ansambl se bo, sodeč po zasedbi prav vseh vlog in po intenzivnih pripravah na to gostovanje, nedvom-

no še prav posebno potrudil, da se oddolži velikemu pričakovanju, s katerim bo sprejet na tržaških odskih deskah. Dejanski včeraj vstopnice za predstavo se niso bile naprodaj, a je bil že prav vse te dni pravcat naval na blagajno.

V »Borisu Godunovu«, ki ga bo dirigiral g. Polić in režiral g. Primožič, bodo glavne vloge pripadle gg. Kogejevi, Vidaličevi, Ribičevi, Španovi in Poličevi, Primožiču, Bettetu, Franciju, Marčecu, Rusu, Zupanu, Ljubšu in Orlu. »Prodano nevesto« bo dirigiral g. Neffat, režiral pa prof. Šest. V glavnih vlogah bodo nastopili Vidaličeva, Kogejeva, Španova in Ramsakova ter Betteto, Franci, Janko, Dolničar, Rus in Simončič. Slednjič bodo glavne vloge v »Eru« porazdeljene med Heybalovo, Kogejeva, Francila, Ljubšo in Janka. Dirigent bo spet ravnatelj Polić, režiser Golovin. Ansambl naše opere je bil povabljen tudi v Gorico, Videm in Benetke. Posebno v Gorici, ki je bila že od nekdaj svojstveno kulturno središče dežele ob Soči, so gostje in njihova pesem posebno zaželeni. A kakor že pred dvema letoma, so se izkazale tudi tokrat tehnične ovire za nepremostljive. Za predstave v Vidmu in Benetkah pa se pogajanja še nadaljujejo.

Otrok je utonil v luži

Škofljan, 17. junija. Te dni je utonila hčerka Jožeta škofa, posestnika iz Tomažje vasi. Pri igranju je zašla po vasi in ko ni bilo nikogar v bližini, je prišla k luži konec vasi. Vse naokrog so dekliso iskali, vendar brez uspeha. Še le čez nekaj ur je šla nekva vaščanka v lužo po vodo in je opazila otročkanjo kako plava na površini. Klicala je na pomoč. Šele drugim vaščanom se je posrečilo potegniti dekliso iz vode. Poskušali so jo z umetnim dihanjem obuditi k življenju, vendar je bil vse trud zaman. Slične nezgode se v naših krajih večkrat pripetijo, ker po vseh višje ležečih vaseh nimajo dovolj vodnjakov in si pomagajo z raznimi kortanjami, kamor se potem voda doteka. Te luže seveda niso dovolj ali sploh nič varovane in tako se pač lahko primerijo smrtna nesreče nedolžnih otrok.

Mlada žrtev povodnji

Guštanj, 17. junija. Ni še dobro otekla Meža, zlasti med Prevaljami in Guštanjem še od predzadnje povodnji, že je po nekaj dneh spet nastopilo močno deževje. S hribov so se valili potoki in hudourniki, prinašajoč s seboj kamenje, dročine in ob strugah odtrgano plodno zemljo. V nižinah je Meža zalila travnike in njive ter na marsikaterem kraju znatno razširila strugo. Pri regulacijskih delih in preložitvi ceste pri Guštanju je odnesla mnogo navožene zemlje in zasilni most, po katerem so vozički odvažali gradivo od regulacijske trase za cesto. Če bi ne bili pravočasno za-

sti, da se morajo vsako pomlad in jesen oskrbeti z novimi oblekami. Ustvarili bomo posebno nemško modo, ki bo omogočala nemškim ženam, da bodo mirne duše nosile svoje obleke ne glede na to, ali je pomlad, ali pa jesen. V bodoče naj nemške žene kupujejo manj blaga za obleke, pač pa več pudra, šminke in kolonjske vode. S tem se bodo bolj prikupile svojim možem, kakor se do sedaj, ker bodo prihranile nepotrebnih izdatke za nove obleke in ker bodo lepše, kakor so doslej...

Govor ministra Leya so žene in dekleta v Nemčiji gotovo sprejele z velikim zadovoljenjem, razen morda onih odstavkov o novih oblekah, ki pa jih bodo veseli moške in starši.

varovali betonskega mosta s smrekovimi debli, bi bila razdirajoča voda gotovo izpodjedla desni opornik.

Zal je zadnja povodenj zahtevala tudi mlado žrtev. V Prevaljah je voda že pred leti razdirala betonski jez pri elektrarni. Pretekli četrtek popoldne so se na preostalem betonskem zidovju ob strugi igrali otroci. Petletnemu fantku delavca Fužirja je po nesrečnem naključju spodrsnilo in že je omahnil v deroče valove narastle meže, ki so ga zagnili in odnesli s seboj preko jezja proti papirnici. Kljub takojšnemu iskanju in pomoči so nesrečnega fantka potegnili šele poltretji kilometer niže pri Vrenčurniku mrtvega iz objema valov.

S kongresa zveze mest

Beograd, 17. junija. p. Danes se je kongres Zveze mest nadaljeval. Zasedale so vse tri sekcije, finančna, tehnična in zdravstveno-socialna. Predsedstvo kongresa je na popoldanski seji proučilo razne predloge, ki bodo jutri v obliki posebnih resolucij predloženi plenumu v odobritev. Kongres bo jutri zaključen.

V finančni sekciji so danes obravnavali šest referatov o obči finančni obremenitvi mest, o zakonskih prispevkih po § 124 gradbenega zakona in njihovih učinkih na delovanje občinskih uprav, o bremenih mestnih občin, ki bi morala pripasti državi in banovinom, o občinskih trošarinah, o vzdrževanju ljudskih šol ter o finančnih razmerah mestnih občin. Nadaljnji referati so se nanašali na fond za regulacijo mest, na urbanistične tečaje, na težave, ki jih povzroča pravni institut etažne lastnine, sestavi katastra in pravilni gradnji cest. V zdravstveno-socialni sekciji so razpravljali o občem socialnem delovanju mest, unifikaciji statistik zdravstveno-socialnega dela v mestih, pobijanju kužnih bolezni s pomočjo tiska, odpravi beračenja, čiščenju ulic, socialni zaščiti dece in o zaščiti higijensko in moralno zanemarjene dece, ki naj bi se odvzela roditeljem in vzgajala na občinske stroške.

Vremenska napoved

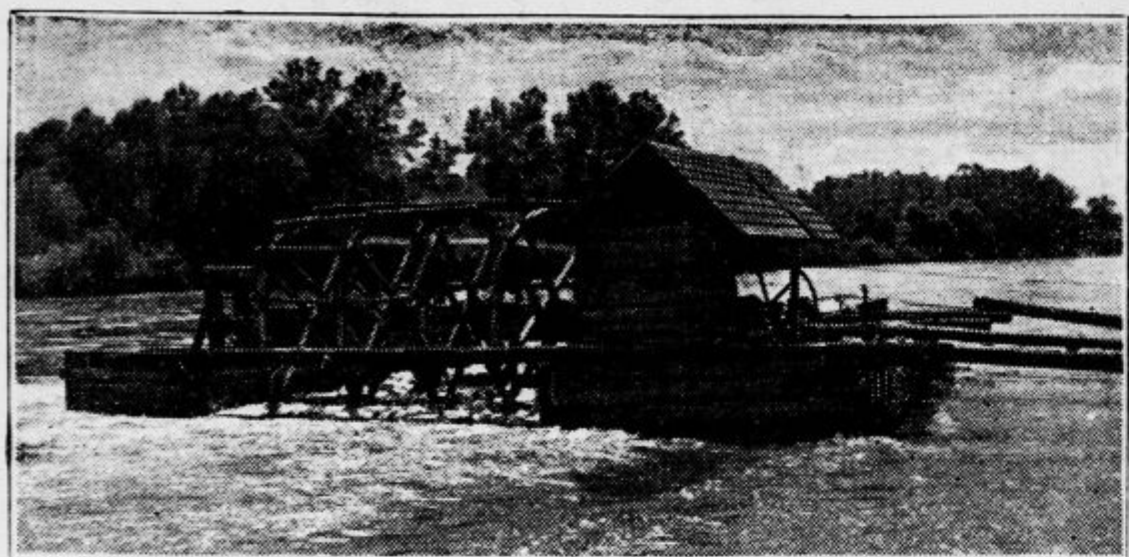
Zemunska vremenska napoved: Spremenljivo vreme v vsej državi. Tu pa tam kratki nalivi in nevihte.

Dunajška: Spremenljivo oblačno, ponekod še možnost neviht, v splošnem pa brez padavin, temperatura brez spremembe,

Pojdimo v Prekmurje!

Ob prireditvi Prekmurskega tedna se gostom nudijo številni lepi izleti

Mlin na Muri — eden izmed najlepših pokrajinskih motivov

Na zemljevidu je Prekmurje videti kakor majhen izrastek iz našega narodnega debela, polotok, ki sega v Madžarsko in Nemčijo, kakor bi ga vlekla k sebi težnja po združitvi s severnimi slovanskimi brati. Ta polotok, ki geografsko posega v ozemlje sosednih držav, pa je naseljen izključno po Slovincih, ki so jih Madžari v svoji statitiki iz leta 1910 našli 75%. Naša statitika iz leta 1931 navaja, da ima Prekmurje 92.000 prebivalcev, skoro 100 na km². Med temi je 80% Slovencev in le 15% Madžarov (okrog 14.000), ki stanujejo v nekaterih madžarskih vaseh ob meji od Dobrovnik do Lendave. Ostalo Prekmurje pa je kompaktno slovensko.

Ta del slovenske zemlje je po kratki samostojnosti pod vladjo panonskega kneza Kocelja pripadel po njegovi smrti (874) pod madžarsko oblast. V tej več kot 1000-letni dobi so bili Slovinci brez slovenskih uradov in šol. Le doma in v cerkvi se je ohranila slovenska govorica in da slovenski življenjski in protestantske duhovščine, ki je gojila prekmursko nabožno literaturo in vzpodbujala narod k ljubezni in zvestobi do materinskega jezika. Ob koncu svetovne vojne je bila narodna zavest prekmurskih Slovencev tako velika, da so spontano zahtevali združitve s brati onkraj Mure v skupni državi Jugoslaviji. Šest vlad so preživeli v enem letu, borili so se in v strahu pričakovali svoje usode, dokler ni prišlo težko pričakovano zadovoljstvo, ko je 21. avgusta 1919 jugoslovanska vojska zasedla Prekmurje in ga tako trajno zvezala z ostalo Slovenijo, s katero je že dalj časa duhovno združeno.

Te vesele obletnice, 20 let življenja v skupni državi, se letos spominja Prekmurje na svoji prireditvi Prekmurskega tedna, ki je bil večer slovesno odprt. Veliko zborovanje našega trgovstva je uvod v to pomembno slovesnost prireditve, za katero je dovoljena polovična vožnja na vseh naših železnicah.

V starodavno deželo kneza Kocelja, ki je tako zvesto ohranila svoj slovenski značaj za novo rast v svobodni državi, pridemo po železnici iz Ormoža čez Ljutomer. Same vinske gorice nas spremljajo na obeh straneh. Jeruzalem se blešči v soncu in obeta tudi za letošnje leto izvrstnega prideleka, Ljutomerske gorice pa nam bodo natočile prijetnega ljutomercana. Ko zapustimo metropolo Priekije, se vlak s konkurenčno brzino našega ljubega kamničana pomika proti Muri. Veržej je zadnja postaja tostran Mure. Pol ure od postaje je velik salezijanski zavod s privatno gimnazijo, ki se lepo vidi z vlaka. Še sto metrov in hlipon zdrdra čez Muro — v Prekmurje na prvo postajo Dokležovje.

Danes gre ta stvar lahko. Zveza Slovencev s Prekmurjem pa do Lendave je dobra in trdna. Včasih pa ni bilo tako. Od Radgone pa do Lendave ni bilo niti enega mosta. Tuji oblastniki ni dovolili, da bi bil narod tostran in onstran Mure v tesnejši zvezi. Promet so oskrbovali brodi, ki pa v deževju ob slabo regulirani strugi niso mogli voziti. Uradniki in uslužbenci, ki so se po prevaru podali na svoje novo službeno mesto v Prekmurje, so imeli edino zvezo iz južnega kota od Lendave ali pa iz Radgone. Ponavadi so morali kar peš s kovčgom v roki iz Radence v 12 km oddaljeno Mursko Sobotu, odkoder je vodila železnica na sever proti Hodošu. Madžarska je hotela središče Prekmurja navezati nase in usmeriti ves promet proti sredini države. Železnica je vozila po prevaru samo dvakrat na teden, ko se je po pokvarila edina lokomotiva, je promet sploh stal.

Prvi leseni most je bil zgrajen leta 1921 pri Veržej in je ostal še do danes edina suhozemna zveza, dokler ne bo dograjen veliki železobetonski most pri Petanjcih (na naši sliki približno tam, kjer se črka M napisa Murska Sobotu dotika Mure). Železnica Ormož — Ljutomer — Murska Sobotu pa je stekla šele leta 1926 in omogočila rednejši in živahniji promet.

V metropoli Prekmurja

Z železniško zvezo pa je tudi Murska Sobotu, metropola Prekmurja, dobila pravi pogoj za svoj gospodarski razvoj in napredek. Ker leži sredi obširne ravnine, na križišču širokih in dobro oskrbovanih cest, je postala važno tržišče in središče Prekmurja. Ravnine glavne ulice obrobijo enonadstropne hiše, glavni trg pa se že oblikuje v ogromen četverkot s dvonadstropnimi hišami, ki imajo svoj začetek v Delavskem in Trgovskem domu, katerega se bo kmalu pridružilo še novo gimnazijsko poslopje gimnazije kneza Kocelja. Industrija je v Prekmurju in v Murski Soboti šele v povoju. Najbolj je znana Benkova mesna industrija, ki izvažala mesne izdelke in zaklano živino iz vsega Prekmurja ter zaposluje lepo število delavcev. Lepo se razvijata tudi Cvetičeva in Šiftarjeva tovarna perila, v kateri je našlo zaposlenje do 200 deklet. Po vsej Sloveniji in tudi v razne druge kraje naše države se razpošiljajo izdelki iz obeh tovarn. Ditrhovo podjetje zaklada s kleparstvi izdelki mnoge ugledne trgovine po vsej državi in je izdelalo tudi okusne znake za Prekmurski teden. Za ostale industrijske panoge pa zaenkrat še ni izgledov.

Za gostoljubnost pa je v nrestolnici Prekmurja dobro preskrbljeno. Prvovrstni hoteli (Central, Slon, Krona itd.) so najmoderneje opremljeni, restavracije in gostilne pa si

kar roke podajajo in tekmujejo glede gostinstva.

Murska Sobotu sama ima okrog 4000 prebivalcev, prav toliko pa jih ima tudi gosti naseljena okolica. V mestu je tri četrtine katoličanov, 500 evangeličanov in 200 židov. Vse tri veroizpovedi imajo svoje cerkve. Medtem ko sta evangeliška cerkev in židovska sinagoga zgrajeni šele pred desetletji, datira katoliška cerkev tih izpred vojne. Od stare cerkve iz 12. stoletja je ohranjen še zvonik in prezbiterij s starimi gotskimi freskami Janeza Aquile iz 14. stoletja. Na dobo, ko so nad prekmurskim ljudstvom vladali tuji gospodarji, spominja stari Szaparyjev grad, ki je edina znamenita stavba baročne arhitekture v Prekmurju. Monumentalen je portal gradu s dvema kariatidama, ki sta prav dobro kiparsko delo. Iz predzgodovinske dobe je v Prekmurju malo sledov, pač pa je mimo Murske Sobotu vodila stara rimska cesta, ki je šla od Lendave (Halicanum) čez Hotizo, Beltince, Dokležovje in Mursko Sobotu v Radgono. Ta cesta se je obdržala še v srednjem in novem veku, kakor tudi ona, ki je vodila iz Lendave v Sombotelj (Sabaria). Na rimsko Panonijo spominja v Murski Soboti nagrobni kamen iz 3. stoletja po Kr., ki je v zidani zid katoliške cerkve.

Trubarjeva Panonija

Staro slovensko ime za Mursko Sobotu je Jelšnica ali Olsnica. Mesto je mnogo trpelo za časa turških napadov, v reformacijski dobi pa se je iz njega razširil val nove vere po vsem Prekmurju. Grof Nadassy iz Gornje Lendave je bil prvi zaščitnik protestantizma in je tudi prvi tiskal biblijo v svoji tiskarni, kmalu pa so se oprijeli nove vere tudi soboški grofje Sechenyi, tako da je

Cerkvica na samotnem polju

kmalu vse plemstvo s podložniki pripadalo novi veri. Ko je protireformacija pregnala predikante iz Kranjske in Štajerske, so se ti zatekli v Prekmurje, kjer so jim graščaki nudili zavetje. V Prekmurju je bilo takrat 10 župnij, ki so imele vsaka svojega predikanta, šolo in učitelja.

Mladi grof Nadassy, ki se je oženil s hčerko katoliškega grofa Esterhazyja, je na prigovarjanje žene prestopil v katoliško vero in prišel s protireformacijo. Ko je v Zrinsko-Frankopanski zari položil svojo glavo pod krvnikov meč, je bilo protestantstvo v okolici Gornje Lendave že zatrto, prav tako pa tudi v Murski Soboti in vsem njenem južnem delu, kjer se je naselil v soboškem gradu grof Szapary. Samo graščak v Moravcih (na sliki med M. Sobotu in Bogojino!) grof Bathiany je bil tolerant proti evangeličanom, ki so potem ohranili Lutherov nauk na vsem ozemlju, ki je pripadalo njemu, to je od Moravc v kotu do Prosenjakovcev, Hodoša in še na zapad čez železniško progo. Čeprav niso imeli niti cerkev niti duhovnikov, so se slovenski evangeličani trdno držali nove vere do tolerančnega edikta, ki jim je spet dal možnost, da so ustanavljali svoje župnije, »gimnazije« imenovane, in zidali cerkve. Danes imajo 10 župnij, ki so združene v upravni seniat s sedežem v Murski Soboti. Vseh evangeličanskih Slovencev v Prekmurju je do 24.000, poleg njih pa še 800 kalvincev — Madžarov v Hodošu.

Upravna razdelitev

Prekmurje je upravno razdeljeno v dva neenaka srezja. Na naši sliki bi izvedli to razdelitev, če potegnemo ravno črto od napisa Mura mimo Bogojine skoro do Prosenjakovcev, tako da ti ostanejo v soboškem, Bogojina, ki leži severovzhodno od Murske Sobotu, pa spada v lendavski srez. Medtem ko obsega lendavski srez najrodovitnejšo ravnino z gosto naseljenim prebivalstvom (110 na km², kar je višek na slovenskem ozemlju), obsega severni del murskosoboskega srezja razčlenjeno nizko gričevje (100 — 200 metrov), ki kot zadnji obronek vzhodnih Alp utone v nedogledni Panonski nizini. Ta severni del ni tako rodovit in iz njega se rekrutira glavni kader sezonskih delavcev, ki hodijo že desetletja na delo v tujino. Sadjarstvo je zelo važna gospodarska panoga Goričancev, med domačimi obrtni pa je nekdanj proslulo lončarstvo tudi v nazadovanju. Vinska trta ponekod izvele iz zemlje obilo soka, ki daje prav dobro vino. Žal pa je v teh krajih še vse preveč šarnice.

Sprehod na Goričko

Za obiskovalce Prekmurskega tedna bo gotovo privlačno, da si ogledajo prekmursko Goričko in pohitijo v Trubarjevo Panonijo med naše evangeličanske Slovence. Uprava Prekmurskega tedna bo omogočila take avtobusne izlete. Najbolj je pa izlet proti Bogojini, kjer se ustavimo v prvi večji

vasi, v Martjancih. Prav za prav je to pravi trg z lepimi hišami in važnim cestnim križiščem. V njem je stara cerkev iz leta 1392, ki jo je zgradil Janez Aquila in poslikal. Njegove znamenite gotске slike so prav dobro ohranjene. Cerkev je dobila nov gotski oltar po načrtih arhitekta Plečnika. Martjanska cerkev, posvečena sv. Martinu, je najlepši primer tako zvane »prekmurske skupine« gotskih stavb na slovenskih tleh, s preprosto zunanjsčino, toda močno podarjenim slikanim presbiterijem. Tri četrtine prebivalstva je evangeličanske vere. Na pokopališču je prav lep Plečnikov nagrobni spomenik župnika Horvata in pa velika grobnica nedavno umrlega martjanskega župana Geze Vezirja, znanega narodnega delavca in organizatorja.

Bogojina — ponos

Prekmurja

Od Martjancev se prva vas Moravci z veliko evangeličansko cerkvijo in gradom grofov Bathianjev. Cesta je skoraj ravna, ob obeh robovih zasajena z mladimi sadnimi drevjem, ki daje pusti, enolični ravnini pravi prijetno obeležje. Do prvih obronkov Goriškega gričevja je komaj kilometer. Terasasto se dviga vzpetost, nad njo pa kraljuje sv.

BINGO

znamenite karamelo — v naši domovini izdeluje

izključno

RUFF, tvornica bonbonov, Subotica.

Šebešan. Vasi so tu dolge, z lepimi, snažnimi hišami. Vidi se, da je tu doma slovenski čut za lepo zunanost domov. V tem se menda prav posebno odlikuje Bogojina, kjer je župnikoval blagi gospod Baša, idealni narodni duhovnik in ljudski buditelj. Vse vaše ulice so na večer pometene, nobene nesnage, niti travice ne vidiš nikjer. Mladina skrbi za dober ugled kraja, ki je bil znan že v rimski dobi in je danes med vsemi prekmurskimi naselji pač najbolj poznan zaradi znamenite Plečnikove cerkve.

Mojster Plečnik je tu leta 1927 ustvaril umetnino, ki jo hodijo gledat arhitekti iz Nemčije in Madžarske in ki predstavlja danes najvažnejši znak povojnega Prekmurja, pač predvsem zaradi svoje izredne lege na vrhu grička s krasnim razgledom in zaradi znamenitega okroglega stolpa, »prsta božjega«, s katerega se da s pogledom objeti dober kos slovenske zemlje na skrajnem vzhodu. Cerkev sama predstavlja idealno rešitev, s katero je arhitekt ohranil staro župno cerkev iz 14. stoletja, tako da služi zdaj za podkorno lopo in kor. Nova cerkev pa ima v sredi mogočen stebel, na katerem leži ravni strop, okrašen z domačo keramiko. Na obeh straneh ladje poživlja prostor vrsta stebrov iz podpeškega marmorja.

Obrtniško mesto Turnišče

Od Bogojine vodi cesta čez Dobrovnik v Turnišče, ki imajo znamenito preteklost in lepe spomenike. Kraj je mnogo trpel pred Turki. V prejšnjih časih je slovel kot obrtniško mesto z mestnimi pravici, ki jih hranijo še zdaj napisane na dokumente iz leta 1770. Mestne pravice so zdaj pozabljene, obrt pa je še visoko razvita. Narodna zavodnost tega kraja je izpričana tudi v znamenitem številu dobrih dijakov, ki jih pošiljajo vsako leto študirat v soboško gimnazijo. Cerkev v Turnišču ni s svojimi freskami nič manj znamenita kot ona v Martjancih in je tudi iz 14. stoletja. Presbiterij te cerkve pa je še starejšega datuma in nam po svojem tlorisu predstavlja edinstven tip romanske kapele na slovenski zemlji.

Po Ravenskem

Ta del Prekmurja se imenuje Ravensko, pač zaradi nepregledne ravnine, ki jo samo tu pa tam oživila kak skromen šop drevja. Na njem je znana Hotiza ob stari rimski cesti, malo višje pa je Velika Polana, kjer piše Miško Kranjec svoje romane in bogati slovensko slovstvo vsako leto z novimi doneski. Če hočemo zaključiti naš izlet v to smer, se moramo vrniti v Mur. Sobotu čez Črensovce, Odrance in Beltince. To so znamenite slovenske vasi, poleg Bogojine in Turnišča zibelke narodne zavesti v predvojni dobi. V Črensovcih je vpokojeni žup-

Davnina v Prekmurju

Ostanki prazgodovinskega verovanja med ljudstvom

Zgodi se, da zaide naš malomeščan v Prekmurje, se tam pomudi kot turist teden dni, tudi več, in se vrne v središče Slovenije s senzacijo, da je našel tam za Muro še Slovence, ki verujejo kakor naše prababice v stare vraže. Vrh tega še pomiluje prekmurske Slovence z bahaško gesto: Moji ožji rojaki, čeprav kmetje in drugi »nešolanci« so že davno preko tega in so presvitlejni! Le prepogosto vplete v svojo hvalo še kulturo.

Da popravimo krivico, ki se dela v tem primeru prekmurskim Slovincem, bo prav, da priobčimo nekaj primerov ljudskega verovanja prekmurskih Slovencev. Za uvod pa naj še poudarim: Kakor v ostali Sloveniji je tudi še v Prekmurju nešteto praslonskih usledin, in je razlika le v tem, da nas bodejo bolj v oči v krajih, ki jih ne posčema vsak svetek in ker so se vsi narodni običaji ohranili ob narodni meji še v večji čistosti in v večji meri kakor v krajih v zaledju. Naši obmejni Slovinci so dobrih tisoč let branili mejašo, tujerodu dostop na naša tla. Trpeli so za vse naše zaledje, ki se le prepogostokrat niti zmenilo ni za to. Zaledje je le uživalo dobrine, ki bi jih ne bilo, če bi ne bilo odpora naših obmejnih Slovencev. Te množice slovenskega ljudstva na naši meji so bile prepričane same sebi in so morale črpati vso silo za obrambo sebe in vsega zaledja iz svoje preteklosti. To so vzroki, s katerimi moremo pojasniti, kako je prišlo do tega, da nam je Prekmurje, poleg Zilje in celotne slovenske Koroške, Primorja in Bele Kra-

Zjutraj

za lepoto —

Zvečer

za zdravje!

Zato zjutraj, zlasti pa zvečer

SARGOV KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

nik Jožef Klekl pričel izdajati leta 1912. »Novine« in jih tu še vedno urejuje, Odranci imajo prvo novo slovensko osnovno šolo kralja Aleksandra, v Beltincih pa je bil leta 1919 prvi veliki tabor, na katerem se je zbralo 16.000 zavednih Prekmurcev, da pozdravijo prihod prvega jugoslovanskega predstavnika oblasti. To so vasi, ki imajo vse čez 100 hiš, lepo urejene in kulturno visoko stoječe še iz predvojne dobe. V Beltincih je tudi znamenita semenogojška postaja, iz katere je bilo razposlanih po Sloveniji že toliko kvalitetnega semena vseh žitaric. Tri kilometre pred Mursko Sobotu nas na desni strani pozdravi kmetijska šola v Rakičanu, ki je bila jeseni odprta in bo pravkar izšel iz nje prvi kader gojencev, samih krepkih kmečkih sinov, da bodo doma s pridom uporabljali nauke, ki jim jih je dala šola za povzdigo umnega gospodarstva.

Radenska Slatina — 12 km

Murska Sobotu ni samo gospodarsko in kulturno središče Prekmurja z okrožnim

sodiščem, gimnazijo, prosvetnimi domovi, športnim stadionom in kopališčem, ampak tudi izhodišče za prijetne izlete. Radenska Slatina je samo 12 km daleč. Pri Petanjcih je treba samo zapeljati vozilo na brod, ki vzdržuje redno zvezo, dokler ne bo zgrajen železobetonski most, ki ga gradijo že od jeseni. V Radenih je zdaj že živahno vrvenje stotine gostov, ki se jim bodo obiskovalci Prekmurskega tedna prav radi pridružili, da par ur uživajo krasno okolico in zdraviliške prednosti znamenite slatine.

Gornja Lendava

je v trikotu na trojni meji in je največji kraj severnega Prekmurja. Slovci po svojem gradu, ki hrani bogate starinske umetnine in je last soboškega veleindustrija Geze Hartnerja. Za izlet je kraj malo od roke, vendar so kraj okrog njega prav zanimivi in vredni, da jih spozna slovenska javnost. Tri vasi ob meji Kramarovci, Oclnje in Fikšinci so nemške, drugod pa prebivajo samo Slovenci.

Kmetijska šola v Rakičanu

Murska Sobotu, 17. junija
Ob cesti, ki vodi iz Murske Sobotu proti Beltincem, leži na koncu veličastne aleje starih topolov banovinska kmetijska šola v Rakičanu. Vas Rakičan je odmaknjena od ceste, zato je lepo šolsko poslopje edina stavba, ki se dviga iz polja. Dve vrsti svetlih oken se ozirata na cesto, pisano cvetje oživila vso okolico, ob strani pa straziča dva visoka topola. Samo pičle 3 km je poslopje oddaljeno od prestolnice Prekmurja, zato bi v praksi lahko rekli, da ima Murska Sobotu kmetijsko šolo.

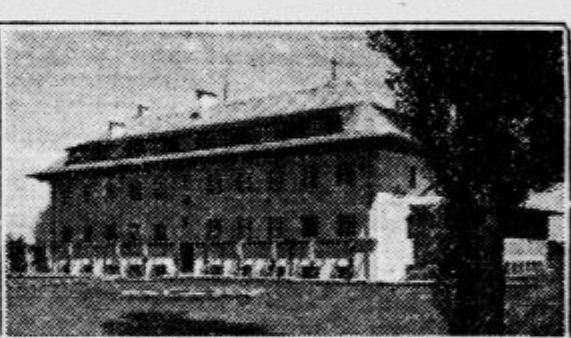
Menda ni treba posebej poudariti njene važnosti in potrebe za Prekmurje. Nobena slovenska pokrajina ni tako izrazito poljedelska. Nad 50% zemlje pokriva njive, v nekaterih občinah pa obsegajo tri četrtine zemeljske površine (v Odrancih celo 85%). Povsod sama pšenica, koruza, rž in krompir. Ljudstvo je goste naseljeno v nižinskem delu Prekmurja, povprečno po 110 ljudi na km² in treba je mnogo kruha za toliko žolodcev. Saj pridelava Prekmurje okrog 100.000 q pšenice in prav toliko koruze, lahko pa bi še več. Rodovitna zemlja bi ob racionalnejšem obdelovanju morala dati obilnice prideleka, živinoreja bi ob vestnejšem izbiranju plemenske živine mogla prineseti več haska svojim lastnikom in sadije bi moralo iti boljše v denar, če bi izbirali sorte in organizirali izvoz.

Vse to je imelo pred očmi prekmursko kmečko ljudstvo, ko je takoj po priključitvi k Jugoslaviji zahtevalo ustanovitev kmetijske šole za vse Prekmurje. Šola naj vzgoji umne kmetovalce mlade gospodarje, ki bodo na deželi dajali dober zgled in učili tudi druge. V smislu teh zahtev je deželna vlada za Slovenijo že leta 1920 poslala v Prekmurje bivšega ravnatelja kmetijske šole v Velikovu Antona Šeba, da izbere primerno zemljišče za kmetijsko šolo. Po vestnem ogledu je izbral veleposestvo v Rakičanu in pripravil ves potreben material za razlastitveni postopek, ki pa je s pravdami v vseh instancah trajal do leta 1927, ko je bilo za šolo oddvojenih od veleposestva 70 ha s stanovanjsko hišo in hlevom.

Organizacija tega banovinskega posestva se je potem v času najhujše gospodarske krize le počasi razvijala. Stiska je zavirala delo, da ni moglo naprej. Leta 1934. so v surovem stanju dogradili šolsko poslopje, ki je nato štiri leta kakor žalosten okostnjak sredi cvetočih polj čakalo na dograditev. Lani v oktobru je bila šola končno dograjena in je odprla vrata prvim gojen-

cem, ki bodo v poletju ob 20-letnici priključitve Prekmurja k Jugoslaviji kot prvi absolventi stopili na rodno grudo, da si v boju z njo zaslužijo boljši kos vsakdanjega kruha.

Kmetijska šola v Rakičanu obsega z dopolnjenimi njivami 97 ha, od katerih odpade 54 ha na njive, 28 ha na travnike, ostalo pa na drevesnico, sadovnjak itd. Ima vzorno urejene hleve, svinjake, skladišča in velikanski silos za svežo krmo. V zadnjih letih šola zaradi pomanjkanja šolskega poslopja ni mogla skrbeti za strokovno kmetijsko izobrazbo, zato je s tečaji iz raznih panog kmetijstva in sadjarstva skušala nadomestiti kmetijsko šolo. Vzajajla je in oddajala med kmetovalce prvovrstno plemensko živino, semensko žito in vzorno sadno drevje. Predvsem pa je s svo-

jim vzornim gospodarstvom pod vodstvom sedanjega dolgoletnega ravnatelja inž. Franca Mikuža dajala najpoučljivejši vzgled kmetovalcem, dokler niso to leto dobili toliko zaželeno kmetijsko šolo.

Šolsko poslopje je velika zgradba, ki ima v podkletnih prostorih kuhinjo, obednico in stanovanja za hišnika in posle. V visokem pritličju sta dve zračni učilnici, prostori za gospodarsko upravo s pisarnami, velika obednica za 36 učencev, kabineti za zbirke in knjižnica. Poleg tega je v pritličju še velika predavalnica z odrom za gledališke predstave in predavanja s skioptičnimi slikami. V prvem nadstropju in v mansardi pa so spalnice in stanovanja. V bližini šolskega poslopja sta še dve veliki stavbi, ki sta dograjeni v surovem stanju in pokriti s streho. Tu bodo stanovanja za učiteljsko in za posle.

Prvo leto kmetijske šole v Rakičanu kaže prav razveseljujoč uspeh. Učenci, sami mladi bodoči kmečki gospodarji iz vseh krajev našega Pomurja, z velikim zanimanjem sledijo teoretičnemu in praktičnemu pouku. Čez 2 meseca bodo zapustili zavod zadoosti podkovani v gospodarskih naukih.

tako dolgo, dokler ni odslužila čas v vi-
cah. Zaradi tega je tudi mogoče, da spregovoril z umrlim še po smrti, kar ti je pozabili povedati in se nisi z njim zmenil za časa njegovega življenja. Kdor tvega tak pogovor z umrlim, naj počaka na dan vseh svetlih na pokopališču, da izgine iz njega poslednja živa duša. Ko je na pokopališču sam, se mu bo približala duša, s katero želi razgovor. Kajpak da je ob tej priliki človek v veliki nevarnosti. Prav nadežne so pa duše nekrščenih otrok, to so: svečarji ali posvečkarji, merarji, ožetarji, odžekovci. Ti duhovi se ločijo med seboj in so svečarji nezakonski otroci ali pa sploh ljudje, ki so kdaj v življenju poteptali na pokopališču grob. Ti begajo po njivah in izsušeni jarkih, svetlikajo se pa tudi po Muri in sedajo ljudem na rame in glavo. Merarji, ožetarji, odžekovci so pa ponavadi duše onih otrok, ki so bili umorjeni pred krstom. Ti se vsejedo vzniku, ki prevaža na noč moko iz mlina, na voz, da le težko izpelje. Voznik, ki je nevedč v teh rečeh, hoče pregnati duhove z molitvijo, a doseže ravno nasprotno, vedno več in več se mu jih vsede na voz, da živina ne premakne več voza. Šele ko prav debelo zakolne, pošasti izginejo. Če prekmurski voznik na moč kolne, da se vse kreše, že ve, zakaj to dela.

Nesrečo s temi duhovi je imel tudi gospodar v zidnici. Mož si ga je privoščil, in ko se ga je pri tretjem, dosti obilnem kozarcu, že nalokal, je prihrumelo v zidnici deset brezglavnikov, pet je bilo pravih, pet pa svečarjev; pravi so bili brez glave, svečarji so jih imeli, a ne ust, nosa in ušes. Tam, kjer bi morali imeti oči, so bili v jamicah svetlikajoči se rogovji. Razsvetlili so svo zidnico in zahtevali vina. Ko je go-

* Priružijo čkserptni sestavek sem priredil po zbirkah naših kulturnih prekmurskih delavcev gg: Bela Berte, Dobernika, Andreja Horvata, Kokolja in Pišve.

Gospodarstvo

Prekmursko kmetijstvo Ob otvoritvi Prekmurskega tedna

Prekmurje obsega 93.000 ha ter ima 90.650 prebivalcev. Po zadnjem štetju je število prebivalstva nekoliko padlo, ker je precejšnje število ljudi trajno odsotno na sezonskih in drugih delih izven doma. Obrti in industrije je malo, zato se 85 odst. prebivalstva peča s kmetijstvom. Tako odpade le 0,87 ha obdelovane zemlje na enega kmetkega prebivalca.

Vseh kmetijskih gospodarstev je 17.030, od teh pa meri 27 odst. manj nego 2 ha, v lendarškem srezu celo 35 odst. V velikosti pod 5 ha je 12.280 gospodarstev ali 72 odst.; v lendarškem srezu celo 88 odst. kmetij, tako, da je v tem srezu le 12% kmetij, ki obsegajo nad 10 ha. Prevladujejo torej v veliki večini pritiklavna posestva, ki ne nudijo dovolj zaposlenosti prebivalstvu. Stanje se pa žal še nadalje slabša, ker se pri svobodnem dednem pravu tudi ta mala posestva nadalje dele. Prišli so deliti tudi že zemljo, pridobljeno po agrarni reformi. Neugodno je, da so male enice ravno na bolj peščenih, suhih in poplavljenih tleh, na katerih se delo ne da tako intenzivirati. Ravno rastline malega človeka: koruza, krompir in razne industrijske rastline najprej trpe zaradi suše. Prevladujejo žitna polja, kakor v času veleposledje, mestoma z 80 odst. površine, a travnikov je malo, tako da se tudi živinoreja ne more dvigniti.

Dve tretjini Prekmurja je ravnina, kjer je zemlja prodnato-peščena in fino-peščena. Tu se talna voda zelo menjava in trpe kulture v suši zaradi prenizke, ob nalivih pa zaradi previsoke talne vode. Le ob Lendavi, ob vznožju Goričkem in po dolinah Goričkem je težja zemlja, še dosti lepe zemlje pa čaka osušitve. Ravnina je posebno spomladaj zelo vetrovna, da se zemlja še bolj osuši. Tudi v tem se stanje slabša, ker se morajo gozdovi zaradi pomanjkanja zemlje ogibati polju. Pogoste poplave reke Mure, ki še ni regulirana v celotni dolžini, in Lendave povzročajo mnogo škode.

Zaradi teh naravnih neizgovirnih goste naseljenosti gospodarsko stanje Prekmurja ni ravno ugodno. To je morda tudi vzrok, da Prekmurec-gospodar nekam laže zapusti svojo zemljo in odide na delo. Ni pa zapet tako hudo kakor se včasih čuje. Pogosto so gospodarji-domaćini hudi, da se smatra Prekmurje za tako siromašno. Vsi tiče preveč za denarjem v inozemstvo. Tudi bi bilo stanje takoj ugodnejše, ako bi se cene živin in pridelkov nekoliko popravile. Malokdo je tako dovtopen za napredek, kakor ravno Prekmurec, samo hitro se mora pokazati denarni uspeh. Zato ni težko ustanoviti razne strokovne in gospodarske organizacije, morajo pa tudi nuditi članom vidni profit, drugače jih enako hitro opuste.

Iz navedenih razlogov se kmetijstvo hitro prilagodi trgu. Komaj so se cene konjem in žrebetom nekoliko popravile, že se vidi pri vsakem malo večjem kmetu po dvoje in troje žrebet in gospodar se vozi z lepo rejnimimi kobilami. Ko je pa svoj čas Avstrija ustavila uvoz težkih žrebet, se je gospodar malo pobrigal za suhe kobile, ki so bile samo za brazdo, ne da bi mu kaj nesle. Naj samo porastejo cene mladim rejnim bikom, nihče jih ne bo znal tako dobro krmiti, celo s samim žitom, in takoj bo pripravljeno na leto po 400 do 500 vagonov za izvoz. Ves gospodarski napredek sloni torej v Prekmurju, kjer se doma ne da dosti prodati, le na cenah, ki se dosežejo v inozemstvu.

Gotovo bi potem padlo tudi število onih, ki silijo na sezonsko delo. Popolnoma se odhajanje na sezonsko delo ne bo dalo ustaviti. Vsaokleno potovanje je že nekoliko v krvi, deloma pa doma res ni zemlje za ves naraščajoč. Tako si tudi oni, ki priložijo denar v inozemstvu, doma ne morejo mnogo pomagati, ker ni zemlje za nakup. Mnogi denar tudi raztrosijo, drugi pa si na malem podedovanem kosu zemlje pozidajo dom. Škoda bi bilo, da bi za pouk in napredek dovtopen kmetki naraščajoč trajno služil le kot navadni poljski delavec v inozemstvu, kjer lastni delavci ne doje več delati na polju. Zato bi bilo prav, da se naraščajo usmeri v druge poklice, in sicer s strokovno izobrazbo v obrtnih in trgovskih šolah. Z ureditvijo dednega prava pa je treba ustaviti nadaljnje razkosavanje zemlje. Starši se morajo navaditi, da otroke pravočasno odvajajo v druge poklice in jih ne izrabljajo že od rane mladosti s pošiljanjem na sezonsko delo. S tem bi pomagali otrokom, izognili bi se tudi rodbinski prepripi in tožbam, ki so žal tako

pogoste že pred delanjem in ob delanju domače zemlje.

Polja se v Prekmurju dobro obdelujejo, preveč pa se izkorišča zemlja ob pomanjkanju gnoj. Tudi za travnike in sadno drevje kmetije premalo skrbje. Tako pridelajo premalo detelje in živinske krme in je redno vsako leto pomanjkanje krme. Plemenite krave prežive potem zimo skoro ob sami slami. Goji se težja simodolska pasma, ki kot hitro rastna še bolj trpi zaradi slabe prehrane. Zato živali tudi hitreje oslabe. Zlasti trpe krave, ki ob slabi krmi obdelujejo tudi vsa polja. Iz navedenih razlogov je posebno važno trajno osveževanje krvi. Uvajati je treba vsaj plemenjake od drugod. Kjer gonijo konje, se goveja živina zanemarija in tako ravno boljše kmetije ne prireajo najboljših živali. Goveje živine je v Prekmurju okrog 38.000 glav.

Pri konjereji prevladuje težki medjimurški konj, kateremu so se cene nekoliko popravile. Zato je tudi število konj poskoci. V celoti je nekaj nad 5000 konj.

Se najbolj je pa zapuščen svinjereja. Pričela se je popravljati šele ob sedanjih, nekoliko boljših cenah. Hlevi so slabi, zato tudi boleznij precej razširjena. Z uvedbo bolj polnega srednjega jorkširja so se živali več precej popravile. Ker pa vsak hiti, da bi bil prej denar, se tudi mlade svinje prehitro pripuščajo.

Perutinarstvo je precej razvito, ker je

Za tesnejše gospodarske stike s Poljsko

Po vestih iz Beograda se bodo v najkrajšem času, morda še v tem mesecu, začela med našo državo in Poljsko pogajanja za tesnejše gospodarsko sodelovanje. Posvetovanja bodo v Beogradu in bodo postavila osnovo za omogočenje večje medsebojne izmenjave blaga v okviru zdajšnje trgovinske pogodbe. Če bodo razmere terjale, ni izključeno, da se bo še letos sklenila čisto nova trgovinska pogodba med obema državama. Zatrjuje se namreč, da je prav temni okvir zdajšnje pogodbe kriv slabega razvoja medsebojne trgovine, katere obseg ni doslej letno presegal 110 milijonov dinarjev.

Zdajšnja trgovinska pogodba je bila sklenjena v drugačnih razmerah in zato nedvomno več ne ustreza zdajšnjim potrebam. Da je nastala neka večja gospodarska povezanost med obema državama, pričajo že dejstva, da je Poljska lani na lastno pobudo vzpostavila v Beogradu stalno zastopstvo svojih državnih železnic in pristajališča Gdinje in Gdanska, da se je letos ustanovila Poljsko-jugoslovenska trgovinska zbornica in da je nedavno Poljska zrakoplovna družba vzpostavila posebno zračno progo z Beogradom. Poleg tega pa se tudi sicer v Poljski kakor pri nas slišijo glasovi za tesnejše gospodarsko sodelovanje

Gospodarske vesti

— Za poglobitev gospodarskih zvez med Jugoslavijo in Francijo. V Parizu se je osnoval »Bureau d'Etudes économiques franco-yougoslaves«, katerega poslovanje in delo namenjeno poglobitvi gospodarskih stikov med Francijo in Jugoslavijo. Omenjeni zavod ima svojega zastopnika tudi v Beogradu (naslov: M. P. Pečinovič, Beograd, Terazije št. 16). Tako zavod, kakor tudi njegov zastopnik v Beogradu, sta našim uvoznikom in izvoznikom z vsemi potrebnimi informacijami brezplačno in stalno na razpolago. Naslov zavoda je: Paris-1, Rue Volney (28me). Opozarjamo vse zainteresirane, ki iščejo gospodarske stike s Francijo, ali ki želijo katerokoli informacijo glede izvoza v Francijo, naj se obrnejo ali neposredno na omenjeni biro, ali pa na njegovega zastopnika g. Pečinoviča v Beogradu.

— Snuje se jugoslovensko-italijanska trgovinska zbornica. V Beogradu se je osnoval akcijski odbor za ustanovitev jugoslovensko-italijanske trgovinske zbornice. Na čelu odbora je predsednik beograjske občine in predsednik Beograjske industrijske zbornice Vlada Ilić. Zbornica namerava osnovati tudi podružnice v drugih večjih krajih naše države. V imenu akcijskega odbora je g. Vlada Ilić pozval vse gospodarske zbornice v državi, naj pristopijo kot ustanoviteljice. V tem pozivu naglašamo med drugim, da so se gospo-

dosti žita. Stajerka se pa ne more prav razviti, deloma so potrebne težje živali za prodajo, deloma pa Stajerka ni priljubljena, ker si zna preveč sama iskati hrano na polju, pa povzroča ob gosti naselitvi prepire.

Sadnega drevja je zlasti po Goričkem dosti, prideluje pa se sadije predvsem za domačo pijaco. Pravilne oskrbe in vestnosti pri obriranju in spravljanju sadija je premalo. Temu je deloma kriva okolnost, da sadije, (zlasti jabolka) na sušnih peščenih tleh prej trpe zaradi suše, ostanje bolj drobna in tudi hitreje zore, pa niso tako sposobna za vskladiščenje. Zato so za prekmursko sadjarstvo tudi bolj primerna rana jabolka za nagli izvoz, kjer se da tudi največ izkupiti. Proda se letno do 100 vagonov jabolk. Precej pa skuhaajo tudi slivovke za prodajo in za dom. Manj so ti kraji za orehe in za kostanj.

Vinogradništvo razen v Lendarških gorah ni posebno razvito. Tudi drugod ni res primernih leg zanj. Zato se je zlasti po Goričkem tako razširila šmarnica, da jo je skoro petkrat toliko kakor cepljene trte, katere je le okrog 60 ha. V Lendarških gorah so vinogradi dobro oskrbovani, slabše je pa kletarjenje, zato ta razmeroma prav dobra vina niso tako znana in iskana.

Mnogo bi se dalo doseči ravno v teh ravni legah z združenimi močmi in s skupnim delom. Toda kakor rečeno, prehitro se vse ustavi, če ni takoj denarnega uspeha in plačila v denarju.

Podrobni statistični podatki o stanju posameznih kmetijskih panog in njih razvoju, o strokovnem društvenem delu, regulacijskih in drugih delih, so razvidni iz raznih tabel in diagramov na poučnem delu kmetijske razstave Prekmurskega tedna.

V. P.

med obema bratškima slovanskima državama.

Če gledamo z našega stališča, je Poljska razsežno trgovinsko področje in ni preveč oddaljena, tako rekoč edino bližnje srednjeevropsko tržišče, ki se nam nudi po izgubljenih ali skrajnih dozdajšnjih srednjeevropskih trgih. V Poljski bi mogli izvažati zlasti presno sadije, a tudi drugi kmetijski pridelki bi se lahko prodajali tja. Svoječasno se je mnogo govorilo o tem, da bi Poljska bila lahko stalna odjemalka naših vin, zlasti slovenskih. Poljska pa bi nam prodajala tkaninsko blago, in to tem bolj, ker so bivša avstrijska in češkoslovaška tkaninska podjetja v hudih težavah zaradi nedostajanja sirovin. Seveda ima Poljska še druge industrijske izdelke, ki bi jih lahko razpečevala v naši državi.

Vsa zadnja leta se je vrednost našega izvoza v Poljsko gibala med 60 in 70 milijoni dinarjev letno, a lani je dosegla 70 milijonov. Vrednost našega uvoza iz Poljske, ki se je pred leti gibala okoli 60 milijonov, se je zadnja leta še znižala. V obojestransko korist bo, če bosta obe gospodarski zastopstvi, naše in poljsko, ki se bosta sestali v Beogradu, našli krepko osnovo za razsežnejšo medsebojno izmenjavo dobrin.

— Pred pogajanjmi za sklenitev trgovinskih pogodb z južnoameriškimi državami. Iz Beograda poročajo, da se pripravljajo material za trgovinska pogajanja z Brazilijo, Argentino in še nekaterimi državami Južne Amerike. Jugoslavija s temi državami doslej ni imela posebnih trgovinskih sporazumov in imajo aranzmaji o izmenjavi blaga v kolikor obstoje, le značaja začasnosti. Zaradi oddaljenosti najbrž naša delegacija ne pojde v Južno Ameriko, niti njihove delegacije ne pridejo v Beograd, temveč se bodo pogajanja vodila preko državnih prestaviteljev v Beogradu in v glavnih mestih južnoameriških držav.

— Lastniki obveznic loterijske dvainpolodstotne državne rente za vojno škodo, ki svojih obveznic še niso zamenjali po pravilniku ministrstva za finance z dne 7. junija l. 1934., se opozarjajo, da potече rok za njih zamenjavo 31. julija letos. Po tem roku izgube obveznice stare emisije vsako vrednost.

Kadar obišče domačije Prekmurja več skupin, ki gredo po »Balazševce«, ali »Vlažičevce«, govori prva skupina prvi del voščila, druga pa ji odgovarja z refrenom. Ker so pa Prekmurci polni zdravega humorja in nagajivosti dodajo včasih tudi še:

Bog vam daj telko vūši (uši) — kak' na moji glavi vlašičkov...

in potem morajo brusiti pете, da jih ne doseže poleno ali pa črepinja.

Poleg Primorja zasledimo le še v slovenskem Prekmurju, da pitajo božični panj z jedmi in vinom, kakor je to običaj na našem jugu.

Skušnjava

Skoraj ni Slovenca, ki bi ne poznal nadleže z moro. Če ga morda ne tlači več v današnjih razzoranih časih, pa ga je prav gotovo v njegovi mladosti, ko se je, vrnivši pozno iz šole, napolnivi železodec s prestano jedjo, podal k počitku. Po slovenski ljudski veri je mora grda pošast, ki se po kaže v raznih oblikah, danes kakor grd sod, jutri kakor kravji vamp, pojutrnjem zopet kot totasto posteljno zagrinjalo in še kot stara ženska z grdo mršavi lasmi, s krvavimi očmi in širokimi stopali, a tudi kot žitna slamica. Če pride kot beračica v hišo, jo odpravimo z izgovorom:

Pridi jutri, bom ti dala tri reči: kruha, moke in soli!

Prekmurec imenuje moro skušnjavo. Skušnjava je ženski duh, ki muči ljudi, ko spe. Ima vedno s seboj človeško drobovje, da se laže potegne skozi špranje in votlino ključavnice. Najbrž se vleče mladim fantom in dekletom na prsi in jih pije. Skušnjave se obvaruješ s tem, da imaš sobo vedno brez smeti in da imaš na leži-

— Začasni ukrepi za trgovino s Spanijo. Da se do sklenitve nove trgovinske pogodbe s Spanijo omogoči trgovina s to penzacijska dovoljenja za izvoz našega državo, bo Narodna banka izdajala komblaga na Spanijo in uvoz kontroliranega blaga iz Spanije. Naše tvrdke, ki se hočejo okoristiti s tem načinom izvoza v našo državo, se lahko obrnejo preko pooblaščenih denarnih zavodov s prošnjo, da dobe potrebna dovoljenja za kompenzacije. Prošnje za te kompenzacije bodo poslali domači denarni zavodi odboru za uvoz pri Narodni banki v običajni obliki, in sicer samo v konkretnih primerih, ker se splošna dovoljenja ne bodo izdajala.

— Državna hipotekarna banka v maju. Najnovejši izkaz Državne hipotekarne banke za mesec maj zaznamuje v tem mesecu, da so se privatne hranilne vloge, ki so v prejšnjih dveh mesecih nazadovale od 1521 na 1412 milijonov, zopet nekoliko povečale, in sicer za 23 na 1440 milijonov (lani so znašale ob koncu maja 1450 milijonov). Naloženi samostojni fond, ostali fond in kapitali javnih ustanov so v teku maja nadalje narasli za 30 na 2840 milijonov (lani 2622). Znova je nekoliko nazadovala vsota izdanih obveznic in zastavic v obtoku, in sicer za 6 na 632 milijonov (lani 705). — Na strani aktiv se je vsota gotovinskih sredstev (gotovine in blagajniških zapisov Narodne banke) od konca aprila zmanjšala za 5 milijonov na 526 milijonov (lani so gotovinska sredstva ob koncu maja znašala 958 milijonov, predlanskim pa 836 milijonov). Postavka vrednostnih papirjev se je v maju nadalje povečala. Brez vrednostnih papirjev rezervnega fonda je imela Državna hipotekarna banka ob koncu marca t. l. za 1118 milijonov din nakupljenih vrednostnih papirjev, ob koncu aprila za 1216 milijonov in ob koncu maja za 1273 milijonov, tako da je v zadnjih dveh mesecih nakupila na trgu za 155 milijonov din vrednostnih papirjev. Hipotekarna posojila so kakor običajno tudi v maju nazadovala za 8 na 1832 milijonov (lani 1915). Komunalna posojila pa so se povečala za 11 na 1485 milijonov (lani 1411). Lombarдна posojila, ki so v prejšnjih dveh mesecih narasla na 160 milijonov, so v maju postopila na 136 milijonov (lani 82). Dolg finančnega ministrstva pa se je v maju povečal za 60 na 855 milijonov in je bil pri tem za 297 milijonov večji nego lani v maju.

— Glavni funkcionarji Zveze srbskih kmetijskih združenj so ustanovili trgovinsko delniško družbo. V Beogradu se je ustanovila delniška družba Centrokoop z glavnico pol milijona dinarjev, podeljeno na 1000 delnic po 500 din. Smoter družbe je obnavljanje vseh trgovinsko-zastopniških in komisijskih poslov. Ustanovitelji družbe so: predsednik Glavne zveze srbskih kmetijskih združenj inž. Djordjević, član upravnega odbora Zarko Djordjević, upravnik Zveze zdravstvenih združenj dr. Snajder, član upravnega odbora Glavne zveze srbskih kmetijskih združenj dr. Todorović, upravnik Glavne kmetijske nabavjalne zadruge Živanić, tajnik Industrijske zbornice in član uprave Glavne zveze srbskih kmetijskih združenj Milčević in drugi.

— Razglasitev konkurza. Po predlogu Gornika Viktorja, lesnega trgovca v Zbelevornu, uvedeni poravnalni postopek izven konkurza je ustavljen in uveden konkurz. Upravitelj konkurzne mase je Humer Jože, odvetnik v Konjicah, a za konkurznega sodnika je postavljen Levstek Andrej, starešina okrajnega sodišča v Konjicah. Konkurne terjatve naj se priprave pri okrajnem sodišču v Konjicah do 10. avgusta. Prvi borz upnikov bo 27. junija ob 9. uri ugotovitveni narok na 17. avgusta ob 9. uri imenovanem sodišču. — Poravnalno postopanje dolžnika Komauerja Huberta, trgovca v Mariboru, je končano.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 26.22 milijona nasproti 10.36, 7.32, 6.53 in 9.75 milijona din v prejšnjih štirih tednih.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.7587, London 20.7825, New York 444, Bruselj 75.50, Milan 23.35, Amsterdam 235.80, Berlin 178.10, Stockholm 107, Oslo 104.45, København 92.80, Sofija 5.40, Praga 15.03, Varšava 83.62, Budimpešta 87, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITO

Chicago, 17. t. m. Začetni tečaj: pšenica: za julij 72.25, za sept. 73.1250, za dec. 74.1250; turščica: za julij 49.8750.

Winnipeg, 17. t. m. Začetni tečaj: pšenica: za jul. 61.1250, za okt. 62.1250, za dec. 63.75.

Tako dober tek vzbuja naravna Rogaška slatina, da so se po zgodovinskih podatkih prebivalci okolice za časa lakote v 30-letni vojni izogibali, piti to vodo, ker jim je povzročala prevelik tek.

Zadnja pot gospe Pavle Perkove

Malo tako prisrčnih pogrebov je videla Šiška kakor je bila včerajšnja zadnja pot Pavle Perkove, soproge mizarskega industrialca iz Šiške. Že pred 17. uro, za katero je bil napovedan sprevod, so se zbrale pred hišo žalosti na Celovski cesti množice domačinov in Ljubljancev, pa tudi izvenljudskih gostov, ki so prišli pokojnici izkazati zadnjo čast. Ob 17. uri je sprevod krenil proti Sv. Križu.

Na čelu pogreba je korakal sokolski naraščaj s praporom, kateremu je bila pokojnica za kumico. Za vozom vencev so stopali nosilci cvetja in predstavniki ustanov, ki jim je bila pokojnica v življenju podpornica: zastopniki Citalnice, CMD, Kola jug. sešter, gasilcev, obrtnikov in mnogo, mnogo zavedne javnosti. Krsti je sledila potra družinica: hčerki Marija in Silva, dočim sta sinova Matko in Janez podpirala užaloščenega očeta. Sorodstvu se je pridružilo ogromno prijateljev in znancev pokojnice in njenega spoštovanega soproga.

V poldrugi uri je sprevod, ki se je med potoma prav malo skrčil, dospel do pokopališča, kjer se je nad krsto pokojnice zadnjič sklonil hvaležni sokolski prapor. Občinstvo je vztrajalo prav do zadnjega ginljivega slovesa ob grobu. Bodi zavedni in dobri pokojnici ohranjen blag spomin!

Rojaki iz Amerike prihajajo v domovino

Ljubljana, 17. junija. Odkar je gospodarska kriza — vsaj v Ameriki in v deželah zapadne Evrope — malo poenostila, se je obnovil promet med našimi naselbinami onkraj Oceana in domovino. Prosperiteta sicer še ni zavzela takšne oblike, da bi se vrata izseljevanju nanovo odprla, vesel dogodek je pa, da naši Amerikanci od časa do časa spet prihajajo na obisk domov. V sredo 14. junija se je prva letošnja skupina naših rojakov v New Yorku vkrcala na največjo ladjo sveta »Normandie«, da pod vodstvom znanega in priljubljenega spremljevalca g. Augusta Kollandra potuje v domovino. V skupini so predvsem rojaki iz Ižanskega, iz Kamnika, iz raznih dolenskih vasi pa iz Celja in cerkniške okolice. V Ljubljano prispje v sredo 21. junija z jutrnjim jesiškim brzovlakom. Naša oblastva in predstavniki izseljenjskih organizacij jim na kolodvoru prirede prisrčen sprejem.

Viljem Kelec 60 letnik

Ljubljana, 17. junija. Jutri bo g. Viljem Kelec, višji železniški kontrolor v poklju, v krogu svoje rodbine praznoval svoj 60. rojstni dan. Mož, ki ima kot vrl narodnjak in dobičina številne prijatelje, spoštovatelje in znanec, se je rodil 18. junija 1879 pri Sv. Barbari v Haložah. Bistrega fanta so starši dali v šole, po končani študijah pa se je posvetil železniški službi. Služboval je najprej v Gorici, pozneje je načeloval raznim postajam, tako v Bohinju, na Hrvaškem, v Škofji Loki, upokojen pa je bil kot načelnik gorenjskega kolodvora v Ljubljani.

Povsod, kamor ga je zanesla kariera, je med službenici in med prebivalstvom užival iskreno priljubljenost in splošen ugled, a še danes se zbira okrog njega mnogi njegovi življenjski tovariši in prijatelji, da poslušajo njegovo modro, dobro besedo, ki zna tudi najbolj obupanemu srcu vliiti nove tolažbe. Še ob 60-letnici ga lahko srečate čvrste, zmerom mladeniško razpoložene, in z »Jutrom« v roki še zmerom rad z mladostnim ognjem debatira o vseh aktualnih rečeh. Njegovi tovariši in znanci, pa tudi vsi, ki so kdaj službovali pod njegovim vodstvom in se ga danes spominjajo kot redko vzornega šefa, mu žele, da bi ob strani svoje soproge užil še mnogo lepih, srečnih let!

spodar natakaj, je iz strahu zraven nekoliko pomolil. Vstel se je. Vsedli so se mu na rame in ga pritiskali na kolena. Šele ko se ni mogel več premakniti z mesta, je robato zaklel in duhovi so izginili kakor kafa.

Ker so svečkarji spredaj žareči, zadaj pa črni in se sučejo sem in tja, se človeku zdi, kakor da bi se vžigali in ugašali, zaradi tega jim nekateri pravijo tudi posvečkarji. V žigah se je nekdo rešil brezglavcev s krnikom: »Joj meni! Te nesrečne duše bi mnogokateri hotel odrešiti trpljenja, rešiti pa jih more le s tem, da jih zna nazaj krstiti in pri krščenju ne izreče besede amen. Splošno pa je skrb vsakogar, da bi dušam umrlih olajšal vsako trpljenje. Iz tega namena speče prekmurska gospodinja na dan pred vernimi dušami manjše hlebec kruha, ki jim pravijo »prešče« in jih razdeli otrokom, ki hodijo od hiše do hiše. Otroci se za dar lepo zahvalijo: »Bog lonaje in »Bog obrni na dobro za verne duše«.

Kult drevja

Čeprav je vsakemu ljubitelju pristne ljudske govornice, ki ni na glavi šantav, znan izrek »lipov bog«, sole redki oni, ki bi tudi razlagljali, od kod je vzelo ljudstvo te sočne izraze. Marsikdo se tudi ni zanimal za to, da očanec in babica naredita staremu bezgovcu, močniti lipi in hrastu in še brezi površ, spoštivši poklon, ali pa to ali ono dekle pride s prošnjo do stare bukve. Šele v novjšem času se množe raziskovanja o žiljskem prvem rajju pod lipi in pomenu breze pri Jurjevanju v Beli Krajini. Še Valvazor pa je nam napisal, da je bil v Lokah pri Senožčah »Orch sv. Ivana«, v katerem je bival duh »Lesnik«, ki mu pravijo Gorjanci tudi »Gugljaj«. Na drevesa, ki jih je staro ljudstvo častilo pri nas, so pozneje dalekovidni duhovniki obe-

Bog vam daj telko picekov — kak' na moji glavi vlašičkov, Bog vam daj telko cekov — kak' na moji glavi vlašičkov.

sila voda. Zajamejo se vode iz treh studencev in jo vlijejo k oni iz potoka. V to zmes vode denejo »črenslo«, blagoslovljeno ibojno (vrbo), rumene rože s travnikov, in sicer vsake vrste tri cvete, in še splavišče. Ko je vse to skuhano, prelivajo vodo v dvoje korit in jo zraven precejajo devetkrat skozi rešeto.

Navadne uroke pa zdravijo Prekmurci takole: Vodo za uroke je običajno treba vzeti iz tekoče vode z lončkom; če jo zajamejo iz studenca, jo je treba takoj nesti v hišo in lonček se ne sme postaviti na »osejke«. Da je zapovedana pri vsem tem opravi stroga molčečnost in da ne smeš pogledati nazaj, sledi še samo po sebi. V vodi pogosijo sedem ali devet oglov, le na par je jih ne sme biti. Pri spuščanju oglov v vodo je treba govoriti: »Če si od stare ženske, odhajaj, če si od kakega moškega, odhajaj, če si od tega, odhajaj!« Bolniku dajajo piti nekaj te vode, ko so mu prej namazali z njo čelo, nato levo roko in levo nogo. Medtem mazanjem govorijo: »Vörki, vörki, vi vsi grdi vörki, odkoder ste prišli, tja odidite!« Ostanek vode vlijejo pod ognjišče. Na mlado nedeljo (prvo v mesecu) jutrajni preneso vodo iz potoka in jo vlijejo po kosi in po oknu zjutraj, opoldne in zvečer. Pri tem zopet ponavljajo: »Vörki, vörki, vi vsi grdi vörki, odkoder ste prišli, tja odidite!« Potem pa še molijo: »Vörki, vörki, vi ne zbadajte, ne trgajte te križnane, žegnane koščice, stavice (členki na prstu), kotričice (ude), žilice, sklepice, ker jih je prižala blažena Devica Marija pri cerkvenem pragu na svetem mestu, pri krstnem kamnu, jaz vas odganjam s svojo besedo, z Marjino pomočjo, s svete Barbare krstom.« — Vörke tudi odštejejo od devet na eden in poudarijo nazadnje, ko izrečejo: »Če ja

Trbovlje spominu Viteškega kralja

Danes bo spomenik slovesno odkrit

V okviru svečanih proslav, ki jih je trboveljski Sokol priredil letos za svoj tridesetletni jubilej, tvori zaključno in idejno najvišje slavo slovesno odkritje spomenika Viteškemu kralju Aleksandru Udešniku. O visoki ideji, da naš Sokol počasti večni spomin na kraljevskega tvorca jugoslovanske domovine in njenega udeinstelja s postavitvijo vidnega lika, smo poročali že jeseni, ko so bile še v toku prve priprave za izvedbo te lepe samoljubne zamisli.

Počastitev Toneta Čotarja

Sestdeseti rojstni dan je z letošnjim godovanjem praznoval g. Tone Čotar, uradnik Pokojniškega zavoda v Ljubljani. Če govorimo o zaslužnih moških, ki si s področnim narodnim delom zaslužijo spoštovanje vse narodne javnosti in so nesebični in skromni, tedaj moramo v prvi vrsti pokazati na Toneta Čotarja. Saj je minilo že nekaj tednov, odkar je bil njegov polletni trud kronan s krasno uspehim drugim izletom Cirilmetodarjev na Oplenec. Pa to je bila le ena izmed akcij, ki jih je Tone Čotar doslej že izvršil in ki se jih bo pri svojem trdnem zdravju in iskreni delavolnosti gotovo še lotil. Ni mu do mira, v samem delu se ohranja nenavadno pržen in mladosten.

Doma je iz Skrbine na Krasu. V svojih domačih krajih je že kot mlad človek storil mnogo dobrega, zlasti v društvenem življenju. Takoj po svetovni vojni pa je pribežal v Ljubljano ter se vpregel v nacionalno delo pri vseh naših naprednih organizacijah. Lep pregled njegovega dela je bil podan na častnem večeru, ki ga je pretekli ponedeljek priredila šentpetrska ženska in moška CMD pri Banku. Dvorana je bila okrašena in zbrali so se poleg Tonetovih ožjih sodelavcev številni predstavniki narodnih društev. Predsednik šentpetrske moške CMD g. Rajko Turk se je zahvalil sodelavcem za njegovo skrbno sodelovanje. V imenu osrednjega društva CMD je dr. Simon Dolar sporočil čestitke in izročil krasno diplomu v pozlačenem okviru. Za šentjakobsko CMD je čestital ravnatelj štrkelj. Predsednica ženske CMD za št.

Prav in za vsenacionalno delo trboveljskega Sokola značilno je, da je ravno on pokrenil akcijo, podariti črni dolini videz spomenik Viteškega kralja, ki se je ne le s svojim nevenljivim državniškim delom temveč predvsem tudi s svojo ljubeznijo do našega malega človeka usidral globoko v trboveljskem rudarskem srcu. Kakor so Trbovlje plakale ob marsejski tragediji in

so ob edinstveni manifestaciji globoke ljudske žalosti izpričale svoja čustva, smo pričrni da bo današnji 18. junij vsem Trbovljam sokolski in pomemben narodni praznik, na katerega bomo vsi brez razlike in prepričanja dali ob liku Viteškega kralja duška domoljubnim čustvom!

Kot vojak bo stopil med našo sredino, v generalskem plašču, s sabljo v levi, v koraku naprej, kakor bi hotel stopiti med svoj narod, kakor bi z gesto desnice z iztegnjenimi tremi prsti želel tudi v liku še ovekovečiti jugoslovansko misel o troedinem narodu! Viteški kralj bo stal sredi velikega industrijskega revirja manj kot vla-

dar — kralj, boji kot preprčani demokrat — ki vodi svojega naroda, kateremu je stal vedno tako blizu. Soha pokojnega kralja v nadnaravni velikosti (2.15 m), vlija v bron, stoji ob glavni cesti tik Sokolskega doma na posebnem, že ograjenem prostoru, ki ga v polkrogu obdajajo topoli, ob straneh pa dve srebrni smreki. Podstavek, na katerem bo kip stal, je iz granita, visok 80 cm. Spomenik, ki bo vsem Trboveljčanom dragocena vsenacionalna svetinja, je po izjavah strokovnjakov eden najlepših in najlepših med vsemi, kar jih je bilo že postavljeno v Sloveniji. Je lepo umetniško delo znanega dolenskega kiparja Franca Repiča, ki se je izkazal že z različnimi samostojnimi deli in javnimi spomeniki. G. Repič je svoje bogate izkušnje, ki si jih je nabral v inozemstvu pa tudi pri naših prvih jugoslovanskih kiparjih, osredotočil baš v delu trboveljskega kraljevega spomenika.

Trboveljski Sokol, ki je sicer že ves čas svojega jubilejnega praznovanja na delu s številnimi kulturno prosvetnimi manifestacijami, se je na svoje zaključno slavo odkritja spomenika pripravil še s prav posebnim vnuem. Odkritje spomenika obeta res biti prireditev, ki bo šla daleč preko običajnih sokolskih slavi, kajti današnji 18. junij bo ne le eden največjih trboveljskih, temveč tudi zasavskih narodnih praznikov. Pri odkritju spomenika bo sodelovala naša vojska z vojaško godbo, v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. se bo slavnosti udeležil njegov zastopnik. Z odlokom prometnega ministrstva so odobrene posebne vozne olajšave. Ministrstvo za pošto je dovolilo trboveljskim poštnim uradom, da žigosajo danes vso pošto z žigom rdeče barve. Trboveljski Sokol je s pomočjo marljivega delovnega odbora poskrbel za brezhibno organizacijo in izvedbo širokega sporeda slovesnosti.

V vročini raste
pepermint. Ali za
osvežitev je zopet
najboljši peper-
mintov bonbon
505 s črto!

Izdružuje »UNION«, Zagreb

Usoden padec Bosiljke Miletičeve

Skočila je na odhajajoči vlak in padla med kolesa

Ljubljana, 17. junija. Poročali smo včeraj, da je na kolodvoru v Slavovskem Brodu postala žrtev smrtne nesreče gospa Bosiljka Miletičeva, soproga kapetana Miljutina Miletiča, s katerim je bila na poti iz Mojstrane na možovo novo službeno mesto v Šabcu. O tragediji, ki je mnoge znanke Miletičeve družine pretresla, smo danes izvedeli naslednje podrobnosti: Kapetan I. stopnje Miljutin Miletič se je s svojo gospo Bosiljko, z dvema sinčkoma in hčerko pripeljal včeraj, v petek jutraj z brzovlakom v Slavovski Brod. Ker ima vlak v Slavovskem Brodu daljši postanek, je gospa Miletičeva stopila v kolodvorsko restavracijo, da kupi svojim trem otrokom peciva za zajtrk. Nekoliko se je zadržala in ko se je vračala k vlaku, je ta že krenil s postaje. Gospa Bosiljka je pohitela in že se je z desnico vlovila za držaj na stopni-

cah vagona, v levi pa je držala pecivo. Ob naskoku na stopnice pa je zanihala in izgubila ravnotežje, padla med oba vagona in že so jo kolesa pregazila in presekal. Čul se je le še njen smrtni krik, obenem so krikli nekateri ljudje, ki so bili priče grozovito žalostnega prizora. Brzovlak se je takoj ustavil, prihiteci so železniški uslužbenci, ki so spravili telesne ostanke 33letne gospe Bosiljke izpod kolesja. Pretresljivi so bili prizori, ko je kapetan Miletič prihitec iz vlaka in ko so otroci ugledali svojo dobro mamico razmesarjeno, mrtvo. Obupno jokanje otrok je ganilo vsa srca. Telesne ostanke blage pokojnice so prepeljali v brodsko mrtvašnico.

Uboge otročičke je prevzela neka ugledna družina v Slavovskem Brodu. Kapetan Miletič je sklenil, da bo nesrečna gospa pokopana v Slavovskem Brodu.

Petdeset otrok pošlje na morje

mariborski oblastni odbor Jadranske Straže

Maribor, 17. junija. Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru, ki je s svojim 15-letnim izredno uspešnim delom opravil slovesnega najdelavnejših v državi, je zasnoval letos pomembno socialno akcijo. Razpisal je 30 brezplačnih letovanj na morju po 14 dni in razposlal v to svrhu križanke 398 narodnim šolam. Odzvalo se je 135 šol, ki so poslane skupno 1432 rešenih križank. Tisti, ki so križanke pravilno rešili, so prišli v poštev pri žrebanju. Srečo brezplačnega letovanja v »Mladinskem domu Viteškega kralja«

v Bakru, last oblastnega odbora JS v Mariboru, so deležni naslednji učenci in učence: Jozef Oblak, Kostrivnica, pošta Podplat, Marica Kranjčič, Benica, Ernest Likavec, Sv. Kungota, Alojzija Urleb, Sv. Jurij ob j. ž., Božidar Bajt, Pobrežje pri Mariboru, Milena Vokač, Studenci pri Mariboru, Angela Lininger, Dobravce, Stana Podlogar, Slov. Bistrica, Elica Saetel, Crna, Miroslov Fric, Ruše, F. Straetinger, Sladki vrh, Hrvoje Osrečki, Rogatec, Franc Hojs, Ščavnica, Vinko Prednik, Maribor, Olga Remic, Bočna, Marija Onuk, Sv. Tri-

Pefer ga Nilka Potočnikova je toplo obudila mnogo lepih spominov. V imenu sokolstva je prinesel pozdrave župni tajnik Plegar, od »Soč« pa nadzornik Urbančič. Močno je ganil prisotne govor ge Maše Gromove, ki se je zahvalila Tonetu v imenu onih revežev s Primorskega, za katere se je vedno trudil. Kakor vedno, je duhovito nazdravila Manica Komanova, Albin Turk pa se je spominjal Toneta kot sousestavitelja prepotrebne družbe Skrb za mladino na Taboru. Moška in ženska podružnica CMD sta v viden znak hvaležnosti izročili slavljenca tudi dve lepi spominski darili. Ganjen se je Tone Čotar zahvalil vsem in rade volje zagotovil svojo kjerkoli bo njegova pomoč željena in ponadaljnjio pripravljenost k sodelovanju, trebna. Spomnil se je svoje drage šentpetrske CMD z denarnim darilom. Castni večer je potekel v tisti lepi harmoniji, ki vemer vlada med delavnimi šentpetrskimi Cirilmetodarji. Ni bilo godbe ne petja, ne hrupa ne pompa, ves večer je izzveneval v izrazu priscrčnega bratstva in v ljubezen do dela.

Na Antonovo pa so Toneta Čotarja počastili Sočani, katerim so se pridružili še mnogi ožji rojaki in to v Slamičevi restavraciji. Spretno gospodince in govorniki so obeleževali njegovo delo ter se ga takisto spomnili s spominskim darom. Vsem tem lepim dokazom spoštovanja in ljubezni pridružujemo tople čestitke tudi mi in želimo dragemu Tonetu še vrsto plodnih, zadovoljnih, srečnih let.

eden, naj ne bo niti eden: odganjam vas na puste gore, da bistré vode.«

Uročnega otroka zdravijo tudi z vörkano vodo tako, da otroka sredi sobe s to vodo devetkrat operejo; otrok mora biti pri tem obrnjen proti soncu. To vodo pripravijo tako, da vržejo vanjo en ogel po sončnem zahodu, drugega za vrati in tretjega nad sosedovo mejo. Uroke ali vörke odštevajo tudi živini, v tem primeru pa štejejo od deset nazaj, za tem pa pihnejo na vodo. Včasih tudi zagrabijo devet žlic, jih denejo v drug lonec in potem zopet nazaj v prvega. Če so krave uročne, prinesejo tri gabrove gobe in iz treh potokov vodo. Vodo zavrejo in vržejo vanjo tri dlake od domačih krav. Ko je vse dobro zavrelo, pustijo, da se ohladi. Zatem očere gabrove gobe in jih vržejo v pripravljeno vodo. Po sončnem zahodu prinesejo vejo od drevesa ženskega spola in z njo kravo trikrat udarijo, potem pa jo umijejo s prej pripravljeno vodo, v kateri so pogasili gabrove gobe. To naredijo trikrat, enkrat pred sončnim vzhodom, dvakrat pa po sončnem zatonu.

Ljudstvo pravi, da je otrok dobil mračnino, če ga ščiplje v trebuhu, če nima spanja in teka in gre od njega zeleno blato. Otroka popade mračnina, če ga je nelsa mati o mraku izven hiše in tudi tedaj, če je pozabila plenice zunaj hiše, da je padel na nje mrak. V Prekmurju pa dobi otrok mrake, če bi prišel tujec v hišo in ga prijel, še preden je vzel luč v roke. Mraki pridejo v Prekmurju človeku v drob, kjer trgajo in sušijo človeka. Mraki se pokažejo tudi s tem, da človeku žumi v glavi, mu kruli v želodcu in da čuti onemoglost v udih. Stari ljudje so mrake tudi videli, to so bili trije mladi »de-

čareci« (mladi fantje). Neko staro ženo, ki je zagovarjala mrake, so klicali za »vragovo mamico«. Ta je zabijevala ljudem, da ne smejo v prvem mraku razgovarjati iz hiše, ker bi dobili mrake. Če jih je pa kdo že dobil, si mora ob zvonjenju zdrave marije naliti vode v krničko (leseno posodo), iti pod žleb, se zmoežiti z vodo po obrazu, jo vlti preko glave na streho, jo zopet vjeti v posodo, ko prideče s strehe in se zopet namočiti kakor privrkat. To je treba ponoviti trikrat. Ko jo zlije tretjič na streho, vode ni treba več prestreči, bolnik naj le takoj hiti v posteljo.

Vragova mamica pa je takole odganjala mrake: »Prečitava«, to se pravi, govorila je nad bolnikovo glavo:

»Mraki! Mraki!
Vi ste junaki!

Pojdite iz te (N. N.) žegnane glave, iz tega žegnane telesa, tu nimate mesta, tu nimate obstanka! Če ste iz kurnjeka (kokošnjaka), idite na kurnjek; če ste s smetnjaka, idite na smetnjak; če ste iz vode, idite v vodo; če ste izpod kapelice, idite pod kapelico; če ste iz loga, idite v log; če ste iz gore, idite v gore, če ste s proda, idite na prode, če ste s pepelišča, idite na pepelišče! Tam klijavajte, tam skrabljite, tam sumite, tam jokajte, tam sekajte, tam rušite, tam sušite zeleno drevje, tam tulite, tam cvilita, tam brečte (jokajte), tam rušite kamenje, tu nimate obstanka. Zapustite to žegnano glavo, to žegnano telo, tu nimate mesta. Če vas je 99, naj vas bo 90, (odštevaj po 9 X do); če vas je devet, naj bo eden, če si eden, naj vas ne bo ni kaj!«

Vso zarotitev je ponovila devetkrat. Če »vragova mamica« ne more priti k bolniku in tudi bolnika ne morejo pripeljati k njej, tedaj ta izgovarja zagovor na vodo, kis ali mast in s temi rečmi potem pripravljajo bolniku jed.

Če bi mi mogel odstopiti urednik z nekaj prostora, bi nanizal še ogromno gradiva iz narodopisja slovenskega Prekmurja. Za danes naj zadostuje to in je bilo napisano tudi z namenom, da bi se čitatelj zavedal davnine, v kateri živi še danes prekmursko ljudstvo. Vsakdo naj bi po svojih močeh prispeval dvigu življenjske ravni te naše obmejne veje, da bi mogel tudi Prekmurec izročiti staro izročilo v borbi za svoj obstanek. V primeru, da se tudi na tem koncu Slovenije zboljša gmočno stanje ljudstva, bo zasadija ljudska prosveta korenine, morda globlje kakor v ostalih krajih Slovenije.

Vinko Möderndorfer.

En izmed mladih v Prekmurju

Modna novost: tanko...
svilenó perilo

z bogato vézenino

Za boljše perilo se zopet mnogo uporablja lepa in okusna vezena. Tudi batyaga čipke in vezeni motivi ostanejo lepi, če operete tako občutljivo perilo v obilni in blagi peni Luxa. Lux tudi najbolj nežnim nitim ne škoduje in ohrani svilenó perilo dolgo časa kot novo.

LUX

za vse poletne tkanine!

...se raztopi tudi v mrzli vodi!

Je Kralji nad Marenbergom, Terezija Garb, Kapla, Marija Ajlec, Svečina, Viktor Uršnik, Tolsti vrh, Marija Pesjak, Dravograd, Franc Lopert, Kobilje v Prekmurju, Stan-ko Gert, Sv. Križ, nad Mariborom, Štefica Struc, Gradišče, Vendel Triplan, Markovci, Franc Šlebingar, Lokavec, Ernestina Sušek, Muta, Mirko Gorenjšek, Guštanj, Emil Škofič, Marija Snežna, Marija Javšnik, Remšnik ter Franc Pečnik iz Pernice pri Dravogradu.

Oblastni odbor JS pa se je odločil, da razširi svojo važno socialno akcijo s tem, da pošlje poleg 30 izrebranih še 20 učencev in učenek s severne meje na svoje stroške na 14 dnevno letovanje ob našem morju. Tako nudi priliko 50 učencem ter učenkam, ki potekajo pretežno iz nižjih slojev obmejnega prebivalstva, da spoznajo naš sinji Jadran ter da ga vzljubijo z vso toploto svojega mladega srca.

Otroke prevzame oblastni odbor JS v Mariboru v svoje varstvo na glavnem kolodvoru in sicer deklice 21. julija t.l., dečke pa 5. avgusta t.l. Vsak izrebrani otrok dobi še potom svoje šole posebno pismo oblastnega odbora, s katerim naj se izkaže na postaji v Mariboru. Otroci se vračajo 4. oziroma 19. avgusta in naj jih tedaj prevzamejo starši na mariborskem glavnem kolodvoru.

S tem, da je marljivi oblastni odbor JS v Mariboru postavil svoje delovanje na širše temelje socialne dejavnosti, je storil tudi izredno veliko uslugo nacionalni misli ob naši meji, saj se bo mladina vračala z našega sinjega Jadrana polna ponosa in navdušenja za naše morje in Jugoslavijo, pa tudi polna hvaležnosti vsem tistim, ki so ji z ljubeznijo omogočili prijetne urice v Mladinskem domu v Bakru. Čuvajmo mejo in morje!

Noč groze na Paki

Kako so roparji napadli Repnikovo hišo

Smartno ob Paki, 17. junija. Kakor je »Jutro« že poročalo, je pretekli torek vso Paško kotlino že na vse zgodaj razburil dogodek, kakršnih pri nas nismo vajeni. Pri Repnikovih v Gorenju so se sredi noči pojavili trije ali morda celo štirje roparji. Repnikova hiša stoji kakih sto korakov oddaljena od prometne ceste, ki vodi iz Šostanja v Gornji grad oz. Celje. Lahko bi rekli, da je postavljena prav v sredo vasi. V njej živi 82 let stara Repnikova mati Franciška Zolnirjeva s svojo 15letno vnukinjo Berto in dekle, ki pa je tudi že stara ženska. Pravi lastnik hiše in kakih 20 ha velikega posestva je Franciškin sin in oče male Berte, Martin Zolnir, ki živi v drugič poročen v Severni Ameriki. Berta je hčerka prve žene. Pri hiši je tudi mlad hlapec, ki pa spi na senu v gospodarskem poslopju, komaj nekaj korakov oddaljenem od hiše.

Kakor navadno, so tudi ta večer ženske brez skrbi legle k počitku. Nekaj čez enajst je bila ura, ko so nenadno prebudili tuji moški staro mater in Berto. Oboroženi so bili z nekimi topimi predmeti. Svetli so si z žepnimi baterijami in z njimi popolnoma oslepili svoji napol predramljeni žrtvi. Staro mater so potegnili s postelje, ji zavili glavo v odejo ter jo suvali, brcali in tepili, celo hodili so po njej. Malo Berto je eden s topim predmetom udaril po glavi. Nato ji je poživljeni človek hotel izkazati še posebne ljubeznivosti. Dekle pa je bilo še toliko pri zavesti, da je nasilneža ugriznilo v lice. Na klice obeh napadenih je iz sosednje kamre prihite la dekla. Toda takoj pri vstopu v sobo jo je eden izmed napadcev mahnil po glavi, da se je zrušila vsa omamljena in krvava. Nato so neznani razbojniki vsem trem žrtvam zvezali noge in roke z žico. Berto so prisilili, da je povedala, kje ima denar in dragocenosti. Odnesejo 4500 dinarjev gotovine in za 3000 din dragocenosti. Svojo govorico so pačili s hrvaškimi in nemškimi besedami. Razmere pri Repnikovih pa so jim morale biti znane, kajti eden izmed razbojnikov je vprašal Berto, kje ima ono zlato zapestno uro, ki ji jo je oče poslal iz Amerike. Grozil ji je s smrtjo, če mu ne pove. Celo uro so šarili po stanovanju in vse premetali. Nato so ženskam še zagrozili, da jih takoj postrele, če bi katera šla za njimi in klicala na pomoč. Trenutek za tem so skozi hišna vrata izginili v temno noč. Nihče ni slišal vpitja žrtve, ker so se vsi klici zadušili v omotih, s katerimi so razbojniki povili ženskam glave. Toda pogumna Berta se je kmalu oprostila vezi in se splazila iz hiše. Poiskala je v gospodarskem poslopju hlapec, ga prebudila in mu tiho povedala, kaj se je v hiši zgodilo. Glasno se ni upala govoriti, ker se je bala, da bi je razbojniki ne čuli in res ne izvršili svoje grožnje. Hlapec je odšel k sosedi in hišam in prebudil ljudi. Vaški fantje in možje so takoj prihite li in ukrenili vse potrebno. Nekaj se jih je napotilo v Smartno, kjer so zbrali gospoda Drobniča, da je dal svoj avto na razpolago. Drobničev Lojze je v rekordnem času pripeljal iz Mozirja orožniško patruljo in zdravnika dr. Lesnika, ki je hudo zdelan Repnikovi materi nudil prvo pomoč. Komandir iz Mozirja je takoj ukrenil vse potrebno za zasledovanje roparjev. Da se je vse zgodilo tako naglo, je brezdvomno zaslug a Drobniča, ki v sličnih nujnih primerih nikdar ne odreče svoje pomoči. Že večkrat se je zgodilo, da je marsikomu rešil življenje s hitrim prevozom k zdravniku ali v bolnico.

Že v zgodnjih jutrnjih urah so orožniki artilarij v soteski Penku štiri sumljive

klateže, tri moške in eno žensko. V teku dneva so prihite le še druge orožniške patrulje iz okoliških postaj in pomagale zasledovati zločince. Kmalu popoldne je z avtom prispel orožniški major iz Celja g. Vindakijevič in prevzel vodstvo zasledovanja. Do večera so orožniki polovili enajst sumljivih ljudi in jih spravili v zapor v Šostanj. Zaslišanja in poizvedbe se še nadaljujejo in ljudje, ki so vsi zelo razburjeni zaradi surovega razbojništva, upajo, da bodo spriče energične akcije orožništva pravi storilci in v kratkem v rokah pravice.

Ob takih prilikah se nujno vsiljuje vprašanje, kje so vzroki vseh teh razbojniških akcij, ki se zadnje čase neverjetno množijo. Nedvomno teh vzrokov ni iskati v neki sami od sebe dani obči moralni pokvarjenosti ljudi, kajti tudi ta mora imeti svoje globlje objektivne vzroke. In kdor količjak pozna povprečno življenjsko stanje našega malega človeka, ne bo niti najmanj v dvomu, da so prav naše neurejene socialne razmere ono osnovno zlo, iz katerega rasejo tudi vsa ostala zla. Težko je v danih prilikah zahtevati, da se to osnovno zlo odstrani enkrat za vselej, lahko pa se omeji in ublaži, če ne za vedno, vsaj za daljšo dobo. Razpis velikih javnih del, ki so za Slovenijo in njeno bodočnost osnovnega gospodarskega pomena, podpiranje vseh gospodarskih panog v Sloveniji in druge slične akcije gospodarskega značaja bi bile pravo zdravilo. Pomagale bi več, ko ostrost kazenskega zakona in puhlo moraliziranje.

Postani in ostani član
Vodniške družbe!

OBIŠČITE

naša domača letovišča, zdravilišča in planinske postojanke, našli boste zdravje, oddih in razvedrilo; spoznavajte lepote svoje domovine.

MARIBOR

gostoljubna in vesela metropola severne Slovenije, na vznožju zelenega Pohorja, sredi prijaznih vinogradov in sadovnjakov, vabi na prijeten oddih. Miro podnebje. Lepa okolica. Edinstveno kopališče na Mariborskem otoku. Nova avtomobilska cesta na Pohorje. Prvovrstni hoteli in penzion. Zmerne cene. Informacije daje: Mešni turistični odbor in »Putnika« v Mariboru.

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše kopališče Jugoslavije in edino te vrste v Sloveniji sploh

zdravi z uspehom bolezni srca, ledvic, živcev žeter, želodca, notranjih in motnih spolnih organov.

Maj in junij: 10 dni — Din 750.—, vse vračunano (penzion, zdravnik, kopelji, zdraviliške takse).

Godba; dancing od 1. junija dalje.

Obširne prospekte dobite na zahtevo dobite pri »Putniku« ali pa naravnost od uprave zdravilišča

SLATINA RADENCI

Od 15. maja dalje direktno vagon iz Beograda, Zagreba in Ljubljane do samega kopališča.

RIMSKÉ TOPLICE

pri Celju. Termalno kopališče 37 stopinj C. Ogljikova kislina. Indikacije: živčne in ženske bolezni, revma, giht, išijas itd. Cene pavilne kure za 10 dni od din 650.— naprej.

Termalno kopališče na prostem. Informacije in prospekti: Uprava zdravilišča v Rimskih Toplicah.

PLANINSKI DOM NA PLESIVCU (Uršji gorbi, 1.696 m. Oskrbovana od 15. V. do 30. IX. Diven razgled. Letovišče, 27 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

Zahtevajte podrobnejše informacije od gornjih oglaševalcev ali od Tujskoprometnih zvez »Putnika« v Ljubljani in v Mariboru.

BLED

NAJMODERNEJŠE LETOVIŠČE IN ALPSKO KOPALIŠČE

PARK HOTEL

BLED, ob jezeru. 300 postelj. Dnevni pension z vsemi takami in postrežbo od 1. IX. do 1. VII. 70 din do 100 din.

KRANJSKA GORA, 810 m

PODKOREN, 847 m

GOZD-MARTULJEK, 752 m

Najlepša slovenska letovišča in klimatično postojanke za zdravljenje.

HOTEL »SLAVEC«, KRANJSKA GORA, 18 postelj. Sodobni komfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

PENZION »KRESNICA«, Telefon št. 6. KRANJSKA GORA, 25 postelj. Sodobni komfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

PENZION »A. ČERNE« KRANJSKA GORA, 25 postelj. Komfortni penzion. Zelo prijetljive. Zmerne cene.

ZIRKOVICA pri Bledu, 600 m nad morjem. Zel. postaja, pošta, penzion, gostilna. Vsa oskrba od 35 do 70 din. Informacije: Tujskoprometno društvo, Zirovnica.

HOTEL »PLEŠNIK«, JOGARSKA DOLINA, pošta Solčava, 50 postelj. Prvovrstna postrežba. Celodnevna oskrba od 45 do 55 din. Avtobus iz Ljubljane in Celja.

KOČA POD KOPO na Pungartu, 1377 m. Idealno letovišče. Kraina lega. Vse leto oskrbovana. Tekoča voda. 22 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

DOBRNA

pri Celju je prirodno eno najlepših in najmodernejše urejenih kopališč Jugoslavije. 400 m nad morjem, v sredi gozdov, brez prahu in dima. Odlični uspehi pri zdravljenju živcev, srca in ženskih bolezni. Celokupno 20-dnevno zdravljenje od 1.100 do 1.650 din. Zahtevajte prospekt Uprava zdravilišča.

ŠMARJEŠKE TOPLICE, radiotermaalni vrelci 27 stopinj R. Desetdnevna penzija v predsezoni 400 din, v glavni sezoni 450 din. Uprava kopališča v Novem mestu.

Vsakdo si bo danes ogledal

Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri
KINO UNION — tel. 22-21
Ta spored si danes brezpogojno ogledajte!

edinstveni in senzacionalni film po najpopularnejšem A. Dumasovem romanu

Trije mušketirji

Filmska drama iz burnega življenja kozakov.
Predstave ob 15., 17., 19. in 21.
KINO MATICA — tel. 21-24

Donski kozaki

* Sprejem v I. letnik drž. učiteljske šole v Ljubljani. Ministrstvo prosvete je dovolilo, da sme ravnateljstvo letos sprejeti v I. letnik učiteljske šole 80 učencev in 40 učenk. Sprejemali se bodo učenci srednjih šol z opravljenim nižjim tečajnim izpitom in učenci meščanskih šol, ki so opravili zaključni izpit z odličnim ali prav dobrim uspehom. Glede starosti je določeno, da ne sme učenec do konca tekočega šolskega leta doseči 18. leta. Sprejemali se bodo torej tudi še vsi učenci, rojeni v letu 1922. Za spregled starosti se lahko vloži prošnja na Kr. bansko upravo. Vsi učenci bodo zdravniško pregledani in vsi morajo delati izpit iz petja. Učenci meščanskih šol morajo delati še izpit iz slovenščine in matematike. Prošnje, kolkovane z 10 din kolkom, je treba pri ravnateljstvu vložiti do 15. avgusta t. l. Prošnji je treba priložiti: 1. Izpričevalo o nižjem tečajnem, oziroma zaključnem izpitu; 2. Krstni list. Zdravniški pregled in izpiti bodo od 28. avgusta dalje. Točen razpored bo še objavljen na oglasni deski v veži drž. učiteljske šole v Ljubljani.

* Brusniško črešnje so krašno obrodile. Kljub deževju so sloveče brusniške hrustavke obilno obrodile in se kupčija razvijala po zelo nizkih cenah. Vabljeni so kupci, ki lahko do 100 kg dobijo takoj dovolj črešenj, interese nad 1000 kd pa naj blagovredno sporočijo telefonično vsaj tri ure pred prihodom v Brusnice (telefon št. 1. Sadjarska podružnica), da bo mogoče ustredi s prvovrstnim svežim blagom. Od državne ceste je v Brusnice le 2 km daleč po lepi banovinski cesti. Dnevno skozi 14 dni lahko Brusnice dobavljajo po 10.000 kg črešenj. Izkoristite edinstveno priliko in prihitite v Brusnice. Z naglim odkupom tudi socialno pomorete prebivalstvu, ki je sicer zaradi ostale slabe letine letos hudo prizadeto.

* CMD podružnice nujno prosijo vodstvo, da naznanijo Družbi delegate, ki se udeležijo velike skupščine dne 2. julija v Ljubljani. Istotako je sporočiti do 20. junija seznam onih, ki žele obed in prenočišče. Za obed (za osebo po 12 din) je nakazati CMD do 20. junija, ker mora Družba naročene obede naprej plačati.

* Eno in pol dnevni izlet v Trst in Ko. per priredi Tujskoprometna zveza dne 1. in 2. julija t. l. Zelo zanimiv in spremenjen spored je na razpolago v vseh biljetarnah Putnika, kjer se izročajo tudi prijave do 24. t. m. (—)

* Maturantne učiteljice pri šolskih sestrah v Mariboru iz l. 1929. se zberemo v Mariboru 2. julija ob 10. dopoldne v Gambirnovi dvorani, Gregorčičeva 29. (—)

* Uradnika, večnega pisarniških poslov ter francoske in nemške, išče Jugoslovanski zimske sportni savez. Informacije v savezni pisarni v Ljubljani, Tyrševa cesta 1a/IV. (—)

* Izlet h konjskim dirkam v št. Jernej na Dolenskem, katere bodo 29. t. m., priredi Tujskoprometna Zveza. Prijave in sporedi v vseh biljetarnah Putnika. (—)

— Bodoče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju z uporabo naravnega Franz-Josefove greneke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

* V Vodicanah nad Ljubljano bo žrebanje loterije tamkajšnjega društva »Rejec« malih živali v nedeljo 25. junija ob treh popoldne pri Kramarju. Srečke so napredaj po 2 din pri društvu. Dobitkov je 100, med njimi motorno kolo, 2 kolese, gramofon, vreča moke, kozja, razno blago in predmeti. (—)

* Otvoritev nove kavarne na Bledu. Danes otvori hotel Janec Kenda v novi moderni zgradbi ob glavni cesti tik pošte kavarne. Kavarne bo odprta skozi vse leto. V sezoni vsak večer godba in ples. (—)

* Avtobusni izleti v Gorico, Trst, Benetke 27.—29. t. m. in v Dolomite od 15. do 19. julija. Prijavite se takoj v Izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, Franciščanska ulica, tel. 22—50. (—)

* Samo do 20. t. m. je čas prijave za izlet s posebnim vlakom in parobrodrom v Benetke, ki bo 28. in 29. junija. Zglasite se in zahtevajte sporede v biletarnah Putnika. (—)

ČIK-BONBON dekliču fant oblubi — o, kakó veselo ga deklič — poljubi!

* Spremembo vremena naprej čutijo noge. Pečejo vas podplati in bolijo kurja črta. Človek je nerazpoložen, hitro se utruji in nima volje za nobeno delo. Ako val to doleti, pridite v našo pedikuro, da vam pregledamo noge, jih speditiramo, osvežimo z masazo in vam tako zopet vrne mo dobro razpoloženje. Po pedikiranju boste zopet dobro in lahko hodili. Naša moderna pedikura je higiensko urejena, tako da vam nudi vso udobnost. Naši pedikerji so izučeni v strokovnih šolah pod nadzorstvom zdravnikov, tako da vam zmorejo dati pravilne nasvete v pogledu nege nog. Vse delo opravljajo oprezo in brez bolečin. V današnjem času res ni potrebno, da trpite bolečine na nogah, dovolj je, da posvetite negi nog več pažnje. Pedikura in masaza nog stane 10 din. Prosimo vas, da nas obiščete in da se pripravite o naši službi. Rade volje vam pomagamo. (—)

* V šolniku je zgorela starinska cerkev. Na pobeniku Mandalini pri šolniku je zgorela stara cerkev sv. Nikolaja, ki je bila zgrajena še pred 257 leti in je v teku let dobila zlasti od mornarjev številna darila, med njimi tudi razne umetnine in dragocenosti. Od cerkvice so ostali samo goli zidovi. K sreči pa je bila rešena slika z glavnega oltarja, ki predstavlja Mater Božjo in je stara več stoletij. Cerkev je bila zavarovana za 216.000 din, žal pa niso bile zavarovane umetnine in zlata darila.

Poverljiva naredba

Izredno privlačni film, močne dramatične vsebine in junaka borbice za gospodarsko neodvisnost, enega najvažnejših problemov sedanjega časa. — Ob 15., 17., 19. in 21. KINO SLOGA — Tel. 27-30.

Iz Ljubljane

— Občletna smrti gospe Anči Kramarjeve. Včeraj je bila občletnica smrti soproge senatorja dr. Kramerja. Mnogi spoštovanci in čestilci pokojne gospe so se spomnili in njen grob je bil prekrit z rožami in cvetjem. V počastitev spomina svoje soproge je daroval g. dr. Kramar dijaški kuhinji Domovini 1000 din.

— Ruski znanstvenik M. Dolivo-Dobrovolski. Ruska Matica je proslavila v petek zvečer v dvorani Trgovskega doma spomin velikega ruskega znanstvenika Dolivo-Dobrovolskega. Dobrovolski je bil kot mlad inženjer in genialen mislec glavni sodrnik Emila Rathenaua, ki je prvi v Evropi prižgal električno žarnico. Rodil se je 1860 v Petrogradu. Kot mlad inženjer je prišel v Nemčijo in se tu v osemdesetih letih znašel sredi ljutih borb med pristaši istosmernega in izmeničnega toka. Bil je mož izredno bistrih misli; prvi je zgradil motor za mnogofazni tok in na veliki elektrotehnični razstavi v Frankfurtu tu so zažarele žarnice pod vplivom toka, ki je prihajal iz daljave preko 170 kilometrov. To je bila ena njegovih največjih zmag. Umrl je oktobra 1919. Slavnostni govor v petek je imel univ. prof. dr. Milan Vidmar, Predsednik Ruske Matice, univ. prof. g. Maklecov pa je poklonil krašen soprogi slavne učenjaka gospe Olgi Dolivo, ki je dolgoletna vzgojiteljica v Mladici in učiteljica francosčine. Plemenita gospa ima med Ljubljančani mnogo prijateljev, še zlasti med mladino, saj ni Mladikarice, ki ne bi bila ponesla iz internata najlepših spominov na simpatično in dobro vzgojiteljico.

IGRAČE S. Rebolj & druž. LJUBLJANA, Miklošičeva 18

— Nemški slavist na obisku v Ljubljani. Na povratku z daljšega študijskega potovanja po Jugoslaviji se je včeraj ustavil za en dan v Ljubljani ugledni, vodilni nemški slavist dr. Karl Heinz Meyer, redni profesor univerze v Kraljevcu (Königsbergu) na vzhodnem Pruskem. V slovenskem inštitutu naše univerze je obiskal svojega dobrega starega znanca prednika slovenske Akademije znanosti in umetnosti prof. Nahtigala ter si v druščini dekana Kidriča, prof. Stojčevića in univerzitetnega asistenta Bizjaka z največjim zanimanjem in pozornostjo ogledal delovne prostore in knjižnico inštituta, o katerih se je najlaskaveje izrazil. Poslovil se je zvečer od prof. Ramovša, je odpotoval v svojo domovino, poln najlepših vtisov o naši domovini in našem slovenskem inštitutu.

— O lepem uspehu binkošnega izleta Ciril Metodarjev na Oplenec pričajo tudi številne slike, ki so zdaj na razpolago v Bonačevi papirnici v Selenburgovi ulici. Izletnike je poleg drugih fotografov fil. mal g. Tišler z Vrhniče, ki je na celotnem zletu posnel precej dolg film. Posamezni prizori so na razpolago izletnikom, razglednica po ceni 5 din. Treba se je prijaviti v Bonačevi trgovini. Priporočamo udeležencem izleta v Ljubljani kakor tudi onim, ki jih pot privede v Ljubljano, da si ogledajo razglednice in si izberejo tiste, ki so jim najbolj všeč.

ADVOKAT

dr. JOŽE DEKLEVA
JE OTVORIL PISARNO V LJUBLJANI,
TYRŠEVA C. št. 15/L

— Zbirka za poplavljenec v hrvatskih krajih. Med ljubljanskimi Hrvati se je pokrenila nabiralna akcija za pomoč številnim poplavljenim v hrvatskih krajih. Prispevke zbira g. Ferdo Ramljan in Davor Jakelič, študenta montanistike, ki imata v ta namen posebni legitimaciji. Zbrani prispevki bodo poslani zagrebški Seljački slogi, da jih razdeli med najpobednejše. Vsi, pri katerih se bosta nabiralca zglasila, so naprošeni, da se jima prijazno odzovejo.

Oglejte si dobrotke loterije rejcev malih živali v ljubljanskih izložbah!

— Poslovne knjižnice tujih državljanov. Vprašanje zaposlovanja tujih državljanov, ubežnikov in emigrantov (tudi srbsko-hrvatsko-slovenske narodnosti), ki žive na ozemlju naše države, je urejeno na ta način, da se za take osebe ne zahteva poslovna knjižnica, temveč zadošča za njihovo zaposlitev redna dovolilnica za zaposlovanje, ali veljavna izkaznica o poklicu (karta zanimanja), izdana po določbah o zaposlovanju tujih državljanov. Mestno poglavarstvo s tem obvešča vse poslodajalce, da ne bodo še nadalje zahtevali poslovnih knjižnic od tujih državljanov.

Primarij dr. L. JEŠE
ne ordinira do 3. julija

— I. sklepna produkcija drž. konf. vatorija konec tekočega šolskega leta bo v torek 20. t. m. ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani. Nastopili bodo gojenci: Cvetko Ciril (klavir), Frioln Pavla (sopran), Stanič Jelka (violina), Zidarci Ksenija (klavir), Ravnikar Adolf (čelo), Palčić Sonja (klavir), Elletz Rafael (klavir), Žilmond Ivan (violina), Burger Ka. jetan (violina), Poljanar Ljudmila (sopran), Bradač Zorka (klavir). Podrobni spored je na razpolago v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Opozorjamo na točen začetek ob 18.15. V sredo bo v mali filharmonični dvorani pro-

Viktor de Kowa, Paul Hartmann, Susi Graf, Tatjana Seis
Izredno privlačni film, močne dramatične vsebine in junaka borbice za gospodarsko neodvisnost, enega najvažnejših problemov sedanjega časa. — Ob 15., 17., 19. in 21. KINO MATICA — Tel. 21-24.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠIŠKI — Telefon 41-79.

Film po nesmrtnem romanu ruskega klasika Leva Tolstoja!

ŽIVI MRTVEC

V gl. vlogah: Victor Francen, Gaby Morlay

Predstave: danes ob 5., 7. in 9. uri ter jutri ob pol 9. uri.

Prihodnji spored:
VZORNI SOPROG

dukacija komorne šole, v četrtek in ponedeljek po II. in III. sklepna produkcija v veliki filharmonični dvorani. Začetek vsake ob 18.15.

— Tramvajski promet na šentviški progi se je 15. junija toliko spremenil, da tramvaj vozi od Ljubljane do št. Vida vsakih 12 minut. Samo do Zgornje Šiške pa vozi tramvaj od 11. do 15. in od 17. do 20. ure vsakih 6 minut, ves drugi čas pa vsakih 6 minut do Sitarja v Šiški. Proga 2, ki je v nočnem prometu doslej vozila od Most v št. Vid in nazaj, vozi odšlej svojega dnevnega proga, torej od Most do Sv. Križa. Zato pa šentviška proga št. 1. vozi tudi v nočnem prometu z Ajdovščine do št. Vida.

Domače vesti

Nad 1.000 naročnikov

se je v kratkem nanovo pridružil širokemu krogu rednih čitateljev ponedeljske izdaje »Jutra« zadnji čas. Ne bo vam v škodo, če tudi Vi sledite njihovemu vzgledu in se naročite na ponedeljsko »Jutro«, ki je edini tednik te vrste pri nas in stane po razpisalcu na dom dostavljeno 5 din na mesec, po pošti pa samo 4 din. Iztirnja številka bo spet polna pretega, aktualnega gradiva, kakršno mora zanimati vsakogar, ki hoče biti na tekočem — današnji čas. Ni nam treba še posebej obetati izčrpnih, izvirnih poročil o dogodkih dneva, kakršno je jubilejno slavo v Prekmurju na olimpijski dan. Nič manj ne bo pozornosti vredna reportaža o borbah, ki jih je ljubljanski pešpolk pred 20 leti izvojeval za osvoboditev slovenskega Prekmurja, a v problematiki današnjih razviharjenih dni vas povedejo izvajanja španskega generala Joseja Mijae o vlogi, ki jo bosta v bodoči vojni zavzemala tehnična oprema vojaka in osební pogum, in pa strokovni članek o katastrofi angleške podmornice »The-tis« izpod peresa domačega strokovnjaka, ki bi bil nekoč skoraj sam postal žrtev podobne nesreče. Iz domače kronike bo brez dvoma branjca vredna izpoved človeka, ki je moril. Kliniki za dušo in srce, ki jo piše ugledni individualni psiholog Vladimir Winterry, najbrž ni treba več priporočila, saj je samo na prvo objavo prispelo nad 150 pism, da bo mojšter sproti le iztežek tolikšemu navalu kos. Pa tudi sicer boste na vseh straneh lista našli reči, ki bi jih bilo škoda prezreti. Ne odlašajte in še danes stopite v vrste rednih čitateljev ponedeljskega »Jutra«!

Grobnice in spomenike
kamnoseška stavbna dela izvršuje po nizkih cenah kamnoseško kiparsko podjetje
Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

* Skupina novinarjev iz »Seyernih držav ter iz Švice in Poljske, ki so nedavno kot gostje »Putnika« potovali po naši državi, so poslali s podpisni udeležencev tega potovanja, bodisi urednikov ali ravnateljev najuglednejših dnevnikov tole pismo ravnateljstvu Putnika: »Novinarji raznih evropskih držav in narodnosti, ki so se udeležili krožnega potovanja po Jugoslaviji, organiziranega od strani društva »Putnik«, vam s čustvom hvalečnosti in iskrenih simpatij izražajo soglasno občudovanje naših divnih prizori, ko so jih po vašem prizadevanju videli v raznih krajih vaše lepote domovine.«

Strugnani pri Trstu na istrski obali — PENZION NAZIONALE — najboljša kuhinja, lastno obrežno kopališče. Se govori slovenski. Last. Olga Jalovec.

* Službe banovinskih cestarjev so razpisane. Dve pri okrajnem cestnem odboru v Dravogradu, ena pri okrajnem cestnem odboru v Ptuj, dve pri okrajnem cestnem odboru v Murski Soboti in ena pri okrajnem cestnem odboru v Radovljici. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in kolkovane prošnje s potrebnimi prilogi je treba vložiti do 10. julija pri omenjenih cestnih odborih.

Filmi, plošče, papirji

za vse svrhe fotografije. — Samo kvalitetna dela za amaterje!

Drogerija IVAN KANC
Ljubljana — Nebotičnik

* Promocija. Včeraj je bil promoviran na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani za doktorja tehničnih ved gospod. inž. Vratislav Bedjanič, asistent na Zavodu za elektrotehniko. Čestitamo!

* Idealna zamisel. Kakor smo že poročali, je zveza organizacij izselencev ustanovila v Vignju na Pelješcu v nekdanjem dominikanskem samostanu gospodinjstvo šolo s svojo lastno restavracijo, v kateri strežejo gostom gojenke, ki se trudijo za gostiteljsko gospodinjstvo. Viganj je tako postal idealno klimatsko letovišče, kajti gospodinjstva šola lahko nudi najboljšo oskrbo, stanovanja pa se dobijo po zelo čistih kapetanskih domovih med samimi vrtovi. Letoviščarjem je omogočen pension za 45 din, z zdravno turistično prehrano celo za 39 din, dnevno. Turistična prehrana vsebuje isto kakor redni pension, samo ne surovega masla in marmelade poleg kave in različnih močnatih jedi in sadja. Zlasti koristno je letovanje na Vignju otrokom, za katere je oskrba nizka, za večje otroke največ 25 din, za manjše pa od 10 do 20 din. Uprava stremi za tem, da omogoči gostom kolikor mogoče udobno letovanje brez prevelikih izdatkov. Treba pa je prihod prijaviti vsaj 10 dni prej, da se zagotovi soba in sprejem v Korčuli, odkoder se gostje prepeljejo z motornim čolnom ali jadrnico 20 minut daleč do Vignja. Kdor koli želi podrobnejših informacijah, naj se obrne na naslov: Turistično-domačinska šola, Viganj, vja Korčula, ali pa: Povpreništvu turistično-domačinski šole u Zagrebu, Hatzova ulica 12/III.

* Otroci z dvema glavama in zračeni prsti je rodili v bolnišnici Zemunik v Dalmaciji kmetica Ika Gagičeva. Porod je bil silno težav. Otrok je umrl takoj po porodu. Nenačuden primer novorojenčka je shranila uprava bolnišnice v spirit. Mater so rešili.

BAŠKA NA KRKU

okoli 2 km peščne plaže. 15 komf. hotelov in pensionov. Električna razsvetljava, vodovod, kop. zdravnik, lekarna. Kompl. pension z vsemi takami od din 55.— do 75.—.

Pri zaprtju v motnjah v prebavi vzemite jutri za prazen želodec kozarec navadne Franc. Jožefove grenčice.

Pri sončenju uporabljajte Tschamba FU. KR. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

ZÜNDAPP GL. ZASTOPSTVO O. ŽUZEK
KVALITETNI LJUBLJANA
MOTOCIKLI TAVČARJEVA 11

Vsak model dobite takoj.

— Če pojedete na žeganje na Vlt., se oglaste v gostilni »Pri Mesecu«. Tam dobite poleg vsega drugega, piščance, doma. če beluše, domače jagode itd. (—)

— Maturanti VIII. a razreda I. dr. (se. danje humanistične) gimnazije v Ljubljani. ni iz leta 1919 se zberejo ob dvajsetletnici mature dne 1. julija ob 20. uri na »Belle-vue«. Vabljeni so tudi tovarši iz VIII. b razreda in oni, ki so v tem letu polagali vojno matura. Prijave zbira Peter Cerar, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 2.

— Podpornemu društvu za gluho-madno mladino je darovala gospa Terezija Perko iz Zgornje Šiške namesto venca blagopokojni Mariji Klemenčevi znesek 200 din. Plemeniti dobrotniki prisrčna hvala!

Na solnčni jug

Potniki v Italijo
OBIŠČITE

Postojnsko jamo

pri Trstu — Abbazia

Največje podzemsko naravno čudo na svetu. — Odprta vse leto.

SALSOMAGGIORE

OHRANI VAŠEMU ORGANIZMU VEČNO MLADOSTNO SVEZOST

Normalna sezona: 1. aprila do 30. nov. — Zimska sezona: 1. dec. do 31. marca. Svetovno znano zdravilišče za ženske bolezni, obolenja presnove, protin in limfatična obolenja. Jodove slane kure v Salsomaggiore se lahko združijo z žveplenimi kurami, če je to potrebno, v bližnjem TABIANO, kjer obstaja nacionalna pomožna postaja za bolne na bronhijalni astmi in pljučnem emfizemu. Leta 1938. se je tu opravilo cca 2 milijona kur. Kral. terme Berzari in Managhi (pod mestno upravo). Veliki hoteli razpolagajo z lastnimi termalnimi napravami: pod stalnim zdravniškim nadzorstvom in nudijo tako veliko udobnost za kure v hiši. Hoteli vsake kategorije. Pensijoni-apartmani in opremljene sobe. Sportne in družabne prireditve — lepi izleti v okolico.

Pojasnila: Brošure in vse drugo pri Ente provinciale per il turismo PARMA in Azienda di Cura, SALSOMAGGIORE.

Pojasnila: ENIT, Terazije 16, Beograd
in pri vseh uradih »Putnika«.

u— Maturanti Ljubljanske Trgovske akademije iz leta 1929 proslavimo 10letnico mature 24. t. m. zvečer na »Belle-vue«. Prijave: Mirko Jeglič, Kreditni zavod. (—)

u— Pedikiranje, odstranjevanje kurjih oces brez krvavenja in bolečin, zdravljenje nohtov in masažo nog, bo odslej dalje v kopališču hotela Slon v novem lokalu izvrševal g. Dekanič, odlični strokovnjak, za ceno 9 din. (—)

Vse za fotografijo!

Kvalitetna amaterska dela — fototrgovina

Janko Pogačnik,
LJUBLJANA — TYRŠEVA C. 20.

u— **Važno!** Strokovno solidno in po zmernih cenah izvršuje pleskarska, sobo in črkošlikarska dela Stane Vojska, Ljubljana, Cerkvena ulica 11. Zapomnite si, da je naslov delavnice Cerkvena ulica 11. (—)

ZA PRIDNO DIJAKINJO ALI DIJAKA

je najlepše darilo fotoaparata vel. 6x9 zmemnik Balda z opt. 1.6.3, lepo torbico in dvema

ISOCHROM filma. — Vse skupaj dobite za konkurenčno ceno Din **320.—**

Vsak pri nas kupljen fotoaparat, se zavezuje tudi zamenjati, ako bi z istim ne bili zadovoljni ali če pride iz tovarne nov model.

Sveže filme zadnjih emulzij pošiljamo zunanji amaterjem posredno. Filme razvijamo na željo v par urah kakor tudi naredimo slike.

Priporočamo se, da vse vaše filme iz izletov zaupate nam, kar vam res priznajo prvotno razvijemo in napravimo slike. Priporočila se

Foto Tourist — Lojze Šmuc
LJUBLJANA, Aleksandrova c. 8 in podr. Prešernova ulica 9 — poleg glavne pošte.

u— Pogrebno in podporno društvo državnih uslužbencev sklicuje zaradi prilagoditve poslovanja pravilniku o človekoljubnih ustanovah člansko zborovanje v nedeljo 25. t. m. ob 8. uri v dvorani Delavske zbornice. Vstop je dovoljen samo članom, zato je treba člansko knjižico s seboj prnesti. (—)

u— **Dražba.** V sredo 21. t. m. od 9. ure dalje se bo prodalo na javni dražbi Poljanski nasip 40 (cukrarna) pohištvo, radio aparati, pisalni stroji, kolesa, obleke, perilo itd. (—)

Abbazia PENSION SCHLOSSER
Vsak komfort. Park. Garaža. 1 mln. k obrežnemu kopališču. Dunajska kuhinja. Zmerne cene. Zahtevajte prospekte.

u— Zanimiva balinška tekma bo danes ob 9. uri dopoldne v restavraciji Rožna dolina »Marn« med balinškim klubom »Je ločnik« in skupino restavracijskih gostov restavracije »Marn«. Kibici vabljivi. Priporočila se Slavko Gačnik. V primeru slabega vremena se tekma preloži na prihodnjo nedeljo. (—)

u— Srnjak ga je pobedel. Včeraj so v splošno bolnišnico pripeljali od Sv. Mar. ka nad Trbovljami 41letnega posestnika svinca sina Martina Sentarja, ki je postal žrtev nenavadne nesreče. V Hrastniku ima ljubitelj divjadi udomačenega srnjaka, pa si je njegov varovanec privoščil izlet v hribe proti Sv. Marku, kjer je blizu doma naletel na otroka in ga pobedel, da mu je prizadejal precej hude poškodbe. V Trbovljah pri Smledniku pa je neki kolekar podrl 6letno posestnikovo hčerko Cecilijo Čeba. Škovo, ki je prav tako morala iskati pomoči v splošni bolnišnici.

Iz Celja

u— **Doplnos za obrambni fond.** Davčna uprava v Celju razglasa: Zaradi pravilne odmere in odpreme specialnega doprinosu za obrambni fond naj vsi delodajalci predložijo uslužbenske knjižice svojih nameščenecv pristojnim občinskim upravam zaradi vpisa dneva, meseca in leta rojstva nameščenca ter potrdila, ali je samec ali oženjen, brez otrok ali pa vdovec brez otrok. Nadalje naj se vpiše za žive nedoletne otroke nameščenca, stare izpod 21 let, dan, mesec in leto rojstva. Podrobna navodila so razvidna pri občinah.

u— **Razstava na meščanski šoli v Zalcu** od 8. do 12. t. m. je bila zelo zanimiva in izvrstno organizirana. Pokazala je, da je meščanska šola v Zalcu velika pridobitev za vso Savinjsko dolino, zlasti ker deluje na tem zavodu z veliko požrtvovalnostjo učiteljski zbor, ki je — kar dokazujejo izdelki učencev in učenek — strokovno na višku in res prvovrsten. Poleg krasnih ročnih del učenek (vezenin in pletenin) smo videli tudi dovršeno izdelano perilo in obleke, ki so jih sešile učence same. Poleg silvanja se učijo učenke tudi kuharske umetnosti, kar je neprecenljive važnosti za poznejše praktično življenje. Izdelki učencev pa dokazujejo, da bodo izšli iz njihovih vrst v nekaj letih izvrstni rokodelci, ki bodo pravi umetniki v svojih strokah, za katere jih pripravljajo in jim daje dobro podlago zbiranje meščanske šole. Želimo, da bi si bodoče razstave na tej strokovni šoli ogledalo širše občinstvo iz vseh slojev savinjskega prebivalstva, ki bo šele potem znalo primerno ceniti pomen tega učnega zavoda.

u— **Prava celjska slika.** Pred več tedni so začeli obnavljati fasado kolodvorskega poslopja v Celju. Delali so v lastni režiji in delo je temu primerno tudi pravi počasi napredovalo. Vsi smo mislili, da bo nekoč vendarle končano. Sedaj pa so delo na obnovo fasade ustavili. Ljudje gledajo, občudujejo, nekateri tudi grajo, nihče pa ne ve prav, zakaj se delo ne nadaljuje in konča, pa bilo že kakor koli. Nemara se po vzgledu planinskega doma pod Tovstom, ki čaka četrto leto na dovršitev, želi zgodovinsko proslaviti po celjskem receptu tudi kolodvorsko poslopje. Tako smo dobili poleg starih znamenitosti, kakor so v Celju kapucinski most, okrožno sodišče, telefonska centrala, zamazana Savinja, slabe ceste in planinski dom pod Tovstom, sedaj še novo celjsko atrakcijo, ki kaže in izpričuje, da v Celju res nekaj znamo in zmoremo.

u— **Doplnos za obrambni fond.** Davčna uprava v Celju razglasa: Zaradi pravilne odmere in odpreme specialnega doprinosu za obrambni fond naj vsi delodajalci predložijo uslužbenske knjižice svojih nameščenecv pristojnim občinskim upravam zaradi vpisa dneva, meseca in leta rojstva nameščenca ter potrdila, ali je samec ali oženjen, brez otrok ali pa vdovec brez otrok. Nadalje naj se vpiše za žive nedoletne otroke nameščenca, stare izpod 21 let, dan, mesec in leto rojstva. Podrobna navodila so razvidna pri občinah.

u— **Na progi Celje — Sv. Peter pod Sv. gorami** vozi celjski mestni avtobus sedaj skozi Slivnico in Loke pri Žummu, ker je most v Sodni vasi pri Mestnju zaradi popravil uradno zaprt. Čas odhoda avtobusa iz Celja in prihoda v Celje ostane neizmenjen.

u— **Na drž. realni gimnaziji s klasičnim vzporednicami** v Celju je bil nižji tečajni izpit od 9. do 15. t. m. Prijavilo se je 174 učencev in učenek. Oprosočenih je bilo 48 učencev in 22 učenek. Od 104 je izdelalo 61 učencev in 31 učenek. Eden učenec je med izpitom odstopil, popravljen izpit ima 10 učencev in dvoje učenek, padel ni nihče. Višji tečajni izpit se je pričel pod predsedstvom direktorja zavoda g. Mravljaka 12. t. m. in bo trajal do 23. t. m. Sprejemni izpiti bodo 24. in 26. t. m. Zaradi evidence naj pridejo po močnostih k izpitu 24. t. m. učenki, ki se nameravajo jeseni vpisati v klasične vzporednice, 26. t. m. pa ostali.

u— **Prva velika tombola,** ki jo je priredilo Sokolsko društvo Vojnik 11. t. m. na svojem letnem telovadišču, je uspešna nad vse dobro. Že mnogo pred 15. uro so se zgrnile iz bližnjih in daljnih krajev

množice ljudi. Vendar je prvi glavni dobitnik, lepa plemenska krava, ostal v Vojniku. Zadel ga je g. Terezija Flisova, žena tovarniškega delavca. Drugi dobitnik je dobila gđ. Pahor Slava, učiteljica iz Maribora, tretjega g. Smole Ana, služkinja iz škofove vasi, četrtega g. Kline Anton, pekovski pomočnik v Frankolovem, petega g. Podergajs Martin, delavec iz škofove vasi in šestega Vertačnik Majda, dijakinja iz Vojnika. Po tomboli se je razvila živahna veselica. Ker se ne more Sokolsko društvo vsakemu posamezniku zahvaliti za podarjeno darilo, se po tej poti najlepše zahvaljuje vsem darovalcem dobrotnikom, ki so omogočili, da je tombola uspešna v zadovoljstvo igralcev in prirediteljev.

u— **Nov govornik in vodnik Slovenskim fantom** in dekletom. Celjska »Nova doba« objavlja: V celjskem okrožju smo bili navajeni, da sta do nedavnega nastopala kot vodnika in vzornika na mladinskih prireditvah g. prof. Bitenc in Hanzelič iz Celja. Zadnjo nedeljo pa se je na takem mladinskem taboru na Gomilskem pojavil kot govornik tamkajšnji rojak g. župnik Rančigaj od Sv. Petra pod Sv. gorami. Ali je bila zamenja in izprememba potrebna in posrečena, bodo že presodili po svoji voditeljski, pa tudi domačini. Posebnih nesreč menda ni bilo.

u— **Usoden avtomobilski karambol.** Včeraj okrog pol 11. dopoldne se je vračal znani žalski trgovec in gostilničar g. Ivan Virant v spremstvu soproge in sina s svojim avtomobilom iz Celja v Zalec. Na Krekovi cesti pri Glaziji je privozil nasproti vojaški avtomobil. Obe vozili sta se naenkrat znašli drugo med drugim. Gosp. Virant je v zadnjem trenutku hitro zavil na stran. Karambola sicer ni mogel več preprečiti, a je s tem umilil udarec. Pri karambolu se je razbil sprednji del njegovega avtomobila. Škoda znaša nad 4.000 din. Če bi ne bil imel g. Virant prisrčnosti, bi bil karambol mnogo hujši in bi bil lahko zahteval tri človeška življenja.

u— **Smrt treh otrok.** V celjski bolnišnici sta umrla dveletna posestnikova hčerka Matilda Kotarjeva od Sv. Jurija ob Taboru in enoletni sinček čevljarkega mojstra Alojz Centrih iz St. Ruperta nad Laškimi, v Lastnem domu 18 v Gaberju pri Celju pa je umrl enoletni delavec sinček Ludvik Travner.

u— **Usoden padec s češnje na plot.** V petek okrog 15. je 36letna delavčeva žena Marija Podrepeška, ki stanuje na Cesti na grad v Celju, doma obrala češnjo. Na drevesu je izgubila ravnotežje in je padla osem metrov globoko. Priletela je s trebuhom na plot in tam obvisela. Dobila je težke poškodbe na trebuhu. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico.

u— **Dve nesreči pri delu.** Pri regulaciji Savinje na Polulah pri Celju se je v petek ponesrečil 30letni delavec Mijo Blagus s Polul. Pri delu mu je težek kamen stisnil desno roko in mu zmečkal štiri prste. Istega dne se je pri delu ponesrečil 26letni delavec Ivan Cater iz Pečovnika pri Celju. Jamski vozček ga je zadel s tako silo, da mu je presekal kite v desnem zapestju. Po nesrečah se zdravita v celjski bolnišnici.

u— **Vračko-Celje.** Prinašamo letne novice za dame in gospode. Specialno priznana trgovina za otroke. (—)

Iz Maribora

u— **Francoski konzul v Mariboru.** Z brzojavom je prišel v Maribor francoski konzul iz Ljubljane g. G. Remérand. Sprejeli so ga odborniki Francoskega krožka. Udeležil se je slovenskega zaključka otroških tečajev v Vesni, ki so mu prisostvovali poleg staršev otrok številni prijatelji francoskega jezika in francoske kulture.

u— **Torišče plemenitih »ro«** je žensko društvo v Mariboru. 20 let vzorno deluje na človekoljubnem narodno kulturnem polju. Referati vodilnih odbornic na predsmotnem jubilejnem sestanku v dvorani

Ljudske univerze, ki so jo članice napolnile, so izpričali, koliko požrtvovalnosti je bilo treba, da so bili doseženi lepi vidni uspehi 20-letne neutrudne delavnosti. Na podlagi poročil se je razvila izčrpna debata, v teku katere so se sprožile hvalevredne pobude za nadaljnje delovanje. O jubilejnem sestanku marib. narodnega žensstva objavimo izčrpnije poročilo v eni prihodnjih števil.

u— **Jubilej znanega mariborskega sportnika.** Znan mariborski sportnik g. Evgen Bergant obhaja te dni 20letnico požrtvovalnega dela na torišču vseh sportnih panog. Njegovo organizatorično, tehnično in sportno publicistično delo je zelo lep uspeh. Vriemu sportnemu delavstvu iskreno čestitamo!

u— **Poroča.** Na Dunaju sta se poročila s'noči dr. Anka Prijatelj, asistentka na II. kirurškem oddelku tukajšnje splošne bolnišnice, in zdravnik dr. Josip Popović, sedaj na specializaciji na dunajski kliniki. Mladima poročencema obilo sreče!

u— **Nobenih sprememb** ne bo v sestavi gledališkega ansambla v novi sezoni 1939/40. Gledališka uprava je angažirala izbornega pevca Angela Jarca, ki je letos že nastopil z lepim uspehom v nekaterih vidnejših vlogah. Režiser Vl. Skrbineš, ki je dobil ponudbo za Ljubljano, se je odločil za Maribor.

u— **Davčna uprava za mesto Maribor** razglasa, da morajo delodajalci, ki razpolagajo s knjižicami uslužbenskega davka, ki vsebujejo ime, rojstno leto in poklic uslužbenčevih otrok, ugotoviti na podlagi teh podatkov, koliko mladoletnih živih otrok imajo posamezni uslužbenec oziroma če so samci, oženjeni ali vdovci, ter primerno tem podatkom odmeriti ter odvesti tudi specialni doprinos. Podrobna pojasnila so razvidna pri davčni upravi.

u— **486.162 din** je dosegel azilski sklad za gradnjo azila jetičnih bolnikov v Mariboru. Protituberkulozna liga v Mariboru proči vse sodelnike, da blagovolijo za kličiti svoje zbirke letošnjega protituberkuloznega tedna v Mariboru ter obračunati ligi v Mariboru. Čim prej liga urgurane obračune, bo podala javnosti celokupen pregled o uspehu svojega tedna.

u— **Dela na pravoslavni cerkvi.** Te dni so pričeli s prekrivanjem bakrene strehe na pravoslavni cerkvi Lazarici. S tem bodo zunanja dela v glavnem gotova. Predvidoma bodo pričeli jeseni z notranjimi deli.

u— **Lekarniška in zdravniška dežurna služba.** Nočno lekarniško službo imata tek. teden Vidmarjeva lekarna pri Sv. Anehu na Glavnem trgu in Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu. Zdravniško službo za nujno zdravniško pomoč ima danes v nedeljo 18. t. m. zdravnik OUZD g. dr. Turin Ivan, Linhartova ulica 12.

u— **Pozor pred gadjo zalego.** 12-letno posestniško hčerko Angelo Eferlovo iz Zg. Kungote je pičil gad. Dobila je nevarno oteklino na nogi. Prepeljali so jo v bolnišnico.

u— **Uspesna radja...** V noči na soboto je izvršila mariborska policija uspešno, temeljito racijo po periferiji. Zajela je lepo število sumljivih oseb, ki so jih deloma odpravili v domovne občine, deloma pa pridržali v tukajšnjih zaporih.

u— **Specialisti za zračne sesalke.** Mariborska policija je prišla na sled trem sumljivim specialistom, ki so se zanimali predvsem za zračne sesalke. Izvršili so na njihovih stanovanjih hišno preiskavo in odkrili celo zalogo zračnih sesalk in drugega orodja. V teku preiskave so dognali, da so pokradli zračne sesalke s številnih koles, ki so jih lastniki pustili v veži Delavske zbornice. Policija je zaplenila zračne sesalke. Lastniki jih lahko dobijo na policiji.

GILLETTE

APARATI IN BRITVICE

ZA PRIJETNO BRITJE

Gillette

Z Jesenic

u— **Zvočni kino Radio** predvaja danes ob 15. in ob pol 21. vefilim »Upornica«. V glavni vlogi Katarina Hepburn, znana kot Marija Stuart. Med dodatki risana šla Betty Boop in Paramountov zvočni tednik. — Sled »Tajnosti Rdečega mor. jaa«.

Iz Litiije

u— **Velika sokolska tombola.** Sokolsko društvo v Litiiji priredi v nedeljo dne 25. t. m. veliko tombolo s krasnimi dobitki. Prvi dobitek je prvovrstno motorno kolo znamke »ARADIE«, 2. dobro rejen mlad junec montafonske pasme, 3. kompletna moderna kuhinjska oprema, izdelek tvrdke Franc Kunstler v Litiiji, 4. žensko kolo, 5. možko kolo, 6. koža podplatov znamke »Frakna«, darilo tovarne usnja Pavel Knaflič, šmartno pri Litiiji, 7. železen plug najnovejše konstrukcije, izdelek kovača Vidovića Gojka v Litiiji, 8. štiri m³ bučevih drv, 9. krasna srebrna doza, 10. sodček piva in še preko 300 drugih praktičnih in lepih dobitkov. Začetek tombole točno ob 3. popoldne na glavnem trgu pred Sokolskim domom v Litiiji. Cena tablicam samo 3 din, ter se dobe po vseh trgovinah in trafikah, tako v trgu Litiiji kakor v vseh ostalih krajih litijskega sreza. Ne zamu. dite prilike; v nedeljo 25. t. m. vsi na tombolo v Litiiji, kjer se dobi za 3 dinarje motorno kolo vredno 7000 din!

u— **JUU s'nesko društvo** v Litiiji bo imelo zaključno zborovanje v soboto 24. t. m. ob 9. uri v Ljubljani pri Mikliču. Poleg drugih prosvetnih in stanovskih zadev bo na sporedu tudi predavanje urednika »Nashega rodca« g. Ribičiča o mladinskem slostvu.

u— **Češnjev sejem.** V Litiiji bo v nedeljo 25. in na Petrovo 29. junija češnjevi sejem v prostorih ljudske šole.

Iz Hrastnika

u— **Občinska uprava** namerava odcepiti od glavnega vodovoda stranski vodovod in ga speljati ob banovinski cesti proti Dolu vsaj do Seganove hiše. Delo se bo pričelo avgusta. Tudi vodovod v Studenih se bo še letos podaljšal.

u— **Velika gasilska tombola** bo danes popoldne pred restavracijo Sentjunc. Začetek ob 14. Po tomboli bo ljudska veselica. V primeru slabega vremena prireditve prihodnjo nedeljo.

u— **Napredek.** Hrastnik dobi moderen reševalni avto. Nabavila si ga je gasilska četa steklarne za lep denar. Avto prispe iz Nemčije prihodnji teden.

u— **Zvočni kino Sokol** predvaja danes češki vefilim »Križ ob potokue«.

Dan kmečke kulture v Zagrebu

Pretelko nedeljo je hrvatsko kmečko ljudstvo kakor vsako leto slavilo rojstni dan bratov Radićev po vsej dolini kot narodni praznik. Posebno sijajne so bile prireditve v Zagrebu, kjer so tega dne na sgradi Seljačke Sloga, prosvetna organizacija hrvatske kmečke stranke, svoje zborovanje. Po zborovanju je bila v gledališču tri in pol ure trajajoča smotna kmečke kulture s nastopi povsodnih zborov in narodnih plesnih skupin, ki se je ponovila popoldne v Maksimiru. — S tega močnega prilika kulturnih stremenj hrvatskega ljudstva, ki je bil obenem pravi prikaz naše lepote in sile jugoslovanskega naroda, priobčujemo danes nekoliko posestnikov, ki jih je napravil znani mojster fotomater, naš rojak g. Ljubo Vidmajer. Zgoraj levo je dr. Maček na poti v gledališče, v sredini častna straža kmečkih fantov ob poprsjih bratov Radićev in Matije Gubca, naokrog pa nekoliko izmed nestetih tipov in narodnih noš, ki so dajali tej prireditvi vse tisto barvitost in sijaj, ki se more z njima ponášati le prav malokatera ljudska masla kstacija v ostalom svetu.

KOPALIŠČE NAUHEIM

Bolezni srca, kronnega toka, revme, živcev, katari dihalnih organov

40 minut od Frankfurta na Majni

Informacije: NEMAČKI SAOBRAČAJNI BIRO, BEOGRAD, Knežev Spomenik 5, ZAGREB, Zrinjski trg 18 in potniški uradi.

Zlet bolgarskih Junakov v Sofiji

Navodila našemu Sokolstvu — Prijave do 22. junija

Načelnost Saveza SKJ obvešča vse brate in sestre, ki so budo udeležili zletu junaka zletu v Sofiji ob 8. do 12. julija, da se morajo vsi pomensko pripraviti v svojih edinicah do 22. junija in vplačati predpisane zneske, ki jih je določilo načelnost Saveza SKJ.

Pravico udeležbe na zletu imajo samo člani in članice, ki so najmanj šest mesecev člani sokolske organizacije in ki imajo brezhiben predpisani sokolski kroj. Udeležba v narodni noši ali meščanski obleki ni dovoljena. V meščanski obleki se samo potuje na zlet in z zlet domov. Kar velja za članstvo, velja tudi za narajšaj.

Vsak udeleženec sme vzeti s seboj 300 din v gotovini, bolgarskih levov pa do največjega zneska din 3000.

Vozne olajšave na jugoslovenskih državnih železnicih in parniških veljajo od 5. julija do 20. julija vključno. Popust na državnih železnicih je dovoljen 75%.

Na zlet potujemo s skupnim kolektivnim potnim listom. Kolektivni potni list mora-

jo sestaviti župe v treh izvodih po formularjih, ki jih bodo župe prejele od Saveza SKJ. Potni list mora biti overjen od pristojne politične oblasti (uprave policije ali sreskega načelnika) in morajo biti predloženi Savezu SKJ najkasneje do 25. junija t. l. Vsak udeleženec zleta mora imeti predpisano sokolsko legitimacijo s sliko in potrjeno članarino. To legitimacijo morajo društva dati potrditi pristojni upravi policije ali sreskega načelnika, da ni pomelekov za potovanje na zlet v Sofijo. Državni uradniki morajo predložiti tudi potrdilo svojega predstojnika, da morejo odobriti dopust ministrskega sveta Ad. br. 3253 uporabiti za zlet v Sofijo. Izreden dopust državnim in samoupravnim uradnikom velja od 6. do 14. julija t. l.

Pozivamo vse brate in sestre, ki so se prijavili za zlet v Sofijo, da se takoj zglasijo pri svojih društvih, kjer bodo dobili potrebne informacije. Načelnost Saveza SKJ.

Velika železniška nesreča pri Celju

Prosluli nezavarovani železniški prelaz v Medlogu je zopet zahteval dve žrtvi

Celje, 17. junija. V petek sta se mudila 40letni posestnik Jože Golavšek iz Sešča pri St. Pavlu pri Prebodu in 41letni tekstilni delavec Franc Kuder iz Sešča po opravkih v Celju. Okrog 20.45 sta se odpeljala z Golavškovim kolesjem iz Celja proti domu. Okrog 20.55 sta prispela do nezavarovanega železniškega prelaza na državni cesti v Medlogu pri Celju. V tem je privozil iz Celja večerni savinjski osebni vlak, ki ga Golavšek in Kuder nista opazila. V trenutku, ko je vozil kolesječ čez progo, je tresčila vanj lokomotiva s tako silo, da ga je razpolovila. Golavška in sprednji del kolesja je vrglo s proge. Lokomotiva je zgrabila zadnji del kolesja, Kuder pa je obvisel na odbijačih. Kudru je zdrlo lobo, zlomilo mu je desno roko v ramenu, dobil pa je tudi več težkih poškodb na prsih in trebuhu. Golavšek je dobil več ran na glavi in si je tudi zlomil več reber. Konju, ki je bil

vprežen v koleselj, je lokomotiva zdrobila zadelo levo nogo. Konja je moral pozneje konjati ubiti. Kmalu po nesreči je prispel reševalni avtomobil in prejel oba ponesrečenca v celjsko bolnišnico. Kuder se do danes še ni zavedel. Njegovo stanje je kritično in je le malo upanja, da bi okrevale. Golavškove poškodbe so težke, a niso smrtno nevarne. Golavšek je izpovedal, da je imel na kolesju luč in da niti on niti Kuder ni čul prihajajočega vlaka. Na kraj nesreče je prispel v petek zvečer predstojnik mestne policije g. Törnar s policijskimi organi in ugotovil dejanski stan.

Na tem železniškem prelazu se je dogodilo v zadnjih letih že mnogo hudih nesreč, med njimi znana katastrofa celjskega mestnega avtobusa dne 9. decembra 1931, ki je terjala 13 človeških življenj. Kljub številnim nesrečam na železniškega prelaza še vedno niso zavarovali z zapornicami, ki so na izredno prometni državni cesti nujno potrebne.

Voda je drla skozi Sodražico

Sodražica, 17. junija. V sredo popoldne je začelo nad sodražico in ribniško dolino močno deževati. Tako hudega in neprestanega naliva ne pomnimo od zadnje velike poplave v letu 1933. Ob 16. popoldne so začeli potoki močno narasčati in kmalu so bili vsi travniki in polja preplavljeni. Bistrica je v Sodražici zalila vsa ob potoku stoječa poslopja. Deroči valovi potoka so prinašali ravno pokošeno seno v celih kopicah, odnašalo je les, drva in razno šaro. Prebivalci v trgu so bili v velikih skrbih in kmalu je bilo vse na nogah in v pripravljenosti. Gasilci so pričeli s reševanjem živine in ljudi, kajti v nekaterih hlevih je bila živina že do pasu v vodi. Zaradi velikega pritiska vode iz raznih hudournikov kanali niso bili v stanju sprejeti toliko vode in voda je drla po Sodražici kakor veliki potok. Privzdiglo je kanale in voda je začela bruhati z veliko silo iz kanala. Ko to poročamo, še vedno dere voda preko ceste, napravila si je novo strugo ter v nekaterih krajih zalila do pol metra globoko. V nevarnosti in skrbih so bila tudi višje stoječa poslopja. Ljudje so prečuli celo noč v zaskrbljenosti in pripravljenosti. Potok, ki teče preko Ortneka, je zalil tudi ono dolino ter drl proti Zlebiču. Tik pred postajo v Zlebiču je vzelo nasip,

tako da so nastale velike jame, katere so pričeli železniški delavci drugo jutro zasipati. Rob ceste se je v nekaterih krajih sesul tako, da je uporabna samo polovica ceste.

V četrtki je krenilo preko Ribnice več avtobusov in izletniških avtomobilov, namenjenih proti Sušaku. Ker je pa cesta v mnogih krajih zalila, so se nekateri vrnili in ubrali pot preko Sodražice in Čabra. Povodenj je napravila veliko škodo. Česar ni potokla toča pred nekaj dnevi, je dokončala povodenj. Deroči valovi so izkopali krompir, fižol, koruzo, da ni veliko več pričakovati. Kanal preko Sodražice je zasut z gramozom in peskom. Ceste so razrde in potrebno bo precej truda in dela, da se vse spravi spet v prejšnje stanje. Ob priliki raznih volitev se nam obeta regulacija Bistrice in pri zadnjih občinskih volitvah nam je bila za gotovo objubiljena regulacija, a nato je spet vse utihnilo. Struga Bistrice je od vednih poplav zasuta in v večjih krajih ni razlike med strugo in bregom. Misliiti je treba vsaj na regulacijo in poglabitev struge preko trga, kjer je največja nevarnost. Pristojna oblastva naprošamo, da se vendar enkrat ukrene vse potrebno in se tako zagotovi življenje in imetje mnogim prizadetim.

Slika, kakršne v Kočevju ne pomnijo

Kočevje, 17. junija. Kakor po mnogih drugih krajih, je zadnje deževje precej močno prizadelo tudi dolinske kraje na Kočevskem in v Suhi Krajini. »Jutro« je že prejel nekajkrat obvestilo svoje čitatelje o težkih posledicah letošnjih močnih nalivov, ki bi na Kočevskem lahko izostale, če bi bila struga Rinke očistena, regulirani stranski dotoki te ponikalnice in očisti zlasti požiralniki, ki so bili skoraj vsa povojna leta zanemarjeni, dokler ni v preteklem letu kraj. banska uprava dravske banovine z javnimi deli pristopila k delnim očistovalnim delom kočevskih požiralnikov.

Zaradi zanemarjenih požiralnikov pri Ložinah, vasi med Kočevjem in Dolenjo vasjo, se ob vsakem večjem in dolgotrajnejšem deževju razliva voda iz Rinke in stranskih dotokov na polja in travnike ter napravi neprecenljivo škodo. Tudi cesta proti Sušaku je na tem mestu vedno preplavljena, kadar nastopi deževno vreme. Kako so se morali avtomobili, ki so bili namenjeni na Sušak, pri Ložinah boriti z vodo, ki je preplavila državno cesto, o tem je »Jutro« pred tednom že poročalo. Še huje ovire so nastale na tej prometni cesti predvčeršnjim in včeraj, ker je poznova deževje spremenilo omenjeni odsek državne ceste v pravcato jezero. Vozaki avtomobilov so morali uporabiti vsa previdnost, da so lahko nadaljevali vožnjo. Posebno tuja, ki v teh dneh v velikem številu potujejo slierni dan na naš Jadrano, so se bali, da jim bo vidno narasčajoča voda onemogočila prevoz na preplavljenih krajih ceste. Na srečo je še nekoliko, seveda so morali domačini priti v težjih primerih na pomoč z vprežno živino.

Tudi mesto Kočevje je bilo preplavljeno. Po glavnem trgu se je razlila voda, ponekod v višino do pol metra. Meščani so bili tako iznenada prisiljeni uporabiti zasilne privlačne lesene hodnike, da so mogli po svojih opravkih. Voda na najpomembnejšem kraju Kočevja je ustvarila sliko, kakršne ne pomnijo v Kočevju. Prostorni telovadni prostor pred ljudsko šolo je ves v vodi, okoli Doma slepih je pravcato jezero. Otroci so zbili iz desek splave in prevažajo odrasle, ki morajo ven po opravkih, po promenadi in najpomembnejših ulicah Kočevja. Mnogi vrtni so v vodi, posevki popolnoma uničeni ali odplavljeni. Zlasti v kletih, kamor je voda takisto vdrla, je škoda ogromna. Prizadejti so z malo izjemo vsi kočevski posestniki in hišni gospodinjstva.

Kakor doznavamo, je bila včeraj tudi železniška proga med Zlebičem, Ribnico in Lipovcem na več mestih pod vodo. Ponekod je voda preplavila progo v višini 20 cm. Obstojala je resna nevarnost, da bi bil promet na kočevski progi ustavljen. Letošnja jesen bo zaradi nalivov tudi v Suhi Krajini žalostna, saj na mnogih kmetijah ne bodo dobili ljudje nazaj niti tiste, kar so pomladi z upanjem v dobro leto vrgli v zemljo.

Zagonetna eksplozija

Guštanj, 17. junija. Nedavni večer, že v mraku, okoli pol 21. ure, je ozračje pretresla močna detonacija v smeri od guštanskega postajališča ozioroma jeklarne. Zaradi močnega poka je bilo jasno, da se je morala ob tako nenavadni uri zgoditi nesreča, saj sicer smo vajeni pokanja podnevi, ker razstreljujejo skale pri regulaciji. Večerna eksplozija je nastala v kanalu pri guštanskem postajališču. Kanal vodi pod železniško progo jeklarne v Mežo. Eksplozija je bila tako močna, da je raztrgala ploč, pokriti kanal ter ob njem stoječi plot, ob katerem vodi cesta mimo postaje. Na postajališču pa so popokale vse šipe. Železnica, ki je bil na postajališču v službi, je vrglo s stola. Priče pripovedujejo, da se je po eksploziji dvigal temnorjavkast dim. Kaj je bil vzrok eksplozije, bo ugotovila komisija. Dognati bo treba, ali so se vneli gorljivi plini v kanalu ali pa je eksplozijo povzročila zlobna roka.

Iz življenja na deželi

ČRNOBELJ. APZ — Akademski pevski zbor iz Ljubljane nas obišče v nedeljo 25. t. m. v dvorani Sokolskega doma bo priredil popoldne velik koncert pesmi iz dobe slovenskega narodnega preporoda pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. APZ se pripelje z vlakom dopoldne. Vabimo rojake, da se udeležijo sprejema na postaji in da obiščejo tudi koncert polnoštevilo. Čas prihoda in koncerta APZ bomo še pravčasno sporočili. (—)

KRANJ. Kino Narodni dom prikazuje danes ob 16. in pol 18. krasni eksotični film »Beli tiger«, ob pol 21. pa dvojni spored s filmom »V vrtincu strasti«.

PTUJ. Zvočni kino PTUJ predvaja danes ob pol 19. in pol 21. film »Bajazet«. Kot dodatek Foxov žurnal in kulturni film.

Sokol

Sokolsko društvo Ljubljana IV. ima danes ob 15. javni telovadni nastop na svojem letnem telovadišču. Po dveletnem zastoju bo letos naše najmlajše sokolsko društvo predložilo javnosti račune svojega dela. Vabimo vsi ljubljansko sokolsko javnost na prireditve.

Sokol II. poziva vse brate in sestre, ki so se prijavili za zlet v Sofijo, da takoj, a najkasneje do srede 21. t. m. zvečer predložijo svoje članske legitimacije obenem z vsemi podatki za prijavo društva. Prijave se bodo sprejemale na telovadišču ob švabičevi ulici vsak večer med 19. in 20. uro. Kdor se do tega roka ne bo prijavil in oddal legitimacije, pod nobenim pogojem ne bo mogel na zlet. Zdravo!

Sokol v Zirovnici obvešča nacionalno javnost, da je moral zaradi nepredvidenih tehničnih zaprek preložiti svojo tombolo, ki bi se morala vršiti 25. t. m., na mesec julij. Dan tombole bo o pravem času objavljen.

Sokol Maribor I. obvešča vsa bratska društva, da se vrši svoj čas odloženega praznika desetletnice društvenega obstoja in razvije narajšajkega ter članskega praznika nepreklicno dne 16. julija, v primeru slabega vremena pa 23. julija t. l. Vsa bratska društva naprošamo, da tega dne ne prirejajo svojih prireditev. Spored praznika bo objavljen na lepkih in v dnevnem časopisu. Odbor.

Sokol I. na Taboru poziva svoje članstvo in narajšaj, ki se namerava udeležiti vsejunaškega zleta v Sofiji, da se najkasneje do 21. junija končnojavno prijavijo v društveni pisarni. Vsakdo naj prinese s seboj člansko legitimacijo, obenem pa bo vplačal potrebne zneske za jugoslovanski in bolgarski zletni znak, legitimacijo za vožnjo, vozino do Sofije in nazaj ter stroške za bivanje v Bolgariji. Podrobna pojasnila dobi vsakdo v pisarni.

Iz Novega mesta

Razstava šolskih risb na državni realni gimnaziji v Novem mestu bo dne 23. in 24. t. m. v gimnazijski risalnici.

Iz Šoštanja

Učiteljsko zborovanje. Svoje zadnje zborovanje v letošnjem šolskem letu je imelo Učiteljsko društvo v št. Andražu pri Velenju. Poročilo predsednika g. Menecja je obravnavalo pravni in socialni položaj učiteljske organizacije glede na bližnje banovinsko skupščino UJU, za katero so zborovali sklenili več tehničnih predlogov. Kritično poročilo o hospitaciji na pokluzimi šol v Ljubljani so podali: Mencej, Lucija Rainerjeva in Milka Trobejva. Zborovanje je bilo prav lepo obiskano.

Iz Krškega

K. Volitve v mestni gospodarski odbor. Vse volilne upravičence opozarjamo, da se seznamijo upravičencev za volitve v novi gospodarski odbor mesta Krško na vpogled samo še do 24. t. m. med uradnimi urami do 10. dopoldne. Pismene reklamacije naj se predložijo v istem času, do čim se kandidatske liste lahko vložijo še do 27. t. m. do 10. dopoldne. Volitve bodo prvi dni meseca julija.

K. Pravila za muzejsko društvo ob. brena. Kr. banska uprava je te dni vrnila potrjena pravila muzejskega društva za srezu Krško in Brežice. Ustanovni občni zbor bo že konec tega meseca. Datum bo pravčasno objavljen.

K. Kolo jugoslovenskih sester priredi v nedeljo na sejmšču v Krškem tombolo, katere čisti dobiček je namenjen zopet našim revni deci. Da se bodo tudi okoličani lahko udeležili tombole, se bo vršila dopoldne ob 11. uri, ko prihajajo okoličani v Krško cerkev. Udeležbo toplo priporočamo.

Iz Kranja

Hotel »Stara Pošta«

od danes naprej gostuje renomirani salonski orkester

„G E D Ž A“.

Koncert-pleš. Senčnat vrtilopa.

Iz Ptujja

J. Mestno poglavarstvo obvešča vse rezervne oficirje, ki bivajo na področju mestne občine in imajo državne uniforme, da prinesejo uniforme ob priliki rekrutacije dne 25. t. m. ob 9.30 na pregled v Mladiko.

J. Občni zbor Narodne čitalnice. V sredo ob 20. je bil v Narodnem domu 76. redni občni zbor najstarejšega slovenskega pujskega društva, ki ima v preteklosti največ zaslug, da se je začelo narodno kulturno gibanje. Občni zbor je otvoril predsednik dr. Fermevc in se spomnil v preteklem letu preminulih čitalničarjev mr. Boga Orožna, knjižničarja Mihca Plevnika in do zadnjega diha čitalnice zvestega Valentina Kajniha. Prisotni so počastili njihov spomin z vzklikom: »Slava«. Nadalje je predsednik vzbujal vse čitalničarje, da bi se tudi v sedanjih časih složno družili v Narodnem domu vsi Slovenci, da bi ta hram tudi v bodoče predstavljal žarišče vsega kulturnega življenja v Ptujju. Sledilo je poročilo tajnika Uršiča, ki je orisal celotno društveno delo v preteklem letu. Tudi njegov referat je priporočal, da bi morali vsi slovenski misleči ljudje pozabiti na strankarske spore ter se okleniti dela za svojo narodnost in za napredek. Blagajnik Burger je pokazal sedanje gnotno stanje v številkih, ki je zadovoljivo. Društvo je imelo v preteklem letu 71.674 din izdatkov in 73.842 din dohodkov. Za kino odsek je poročal g. Ogorelec ter je omenil, da bo v letošnji sezoni izdala kino uprava abonmajske karte. Apeliral je na prisotne, da bi se teh v čim večjem številu poslužili. Iz knjižničarjevega poročila je razvidno, da je ljudska knjižnica primeroma dobro založena s knjigami in jo pridno obiskujejo vsi slojci za svojo globljo in širšo izobrazbo. Za gradbeni odsek je poročal načelnik g. Milko Senčar. Omenil je, da se je v Narodni dom letos investiralo nad 70.000 din ter ga tako preuredilo, da je danes ena najlepših stavb v Ptujju ter je zopet v ponos vsem Slovincem. Apeliral je na vsa društva, ki še vedno zbirajo po drugih javnih lokalih, da prenesejo svoje pisarne v Narod-

ni dom za kar je tudi namenjen. Izvršile so se dopolnilne volitve in sicer je bil na mesto odstopivšega blagajnika izvoljen g. Rašl, za knjižničarja pa g. Knez. Razpravljalo se je še, kako bi čitalnica proslavila svojo 75-letnico, katero bo praznovala letos, vendar pa še ni prišlo do odločitve sklepa. S tem je predsednik dr. Fermevc skupščino zaključil.

Iz Murske Sobotne

ms. Pohod mladine na Prekmurski teden. Častno mesto med obiskovalci naše največje kulturne in gospodarske manifestacije bo pripadlo našemu dorasajočemu rodu. Uprava PT je prejela prijave, iz katerih je razvidno, da bo obiskalo razstavo 5300 učencev pod vodstvom učiteljev iz vsega Prekmurja in iz bližnjih srezov. Računajo pa, da bo prišlo še več mladine. Grajski kino bo vsako uro predvajal poseben program kratkih kulturnih in šaljivih filmov za mladino z dežele.

ms. Lepa vzporeditev. Dijaki 7. razreda samoupravne gimnazije so pod vodstvom prof. Milana Potokarja v gimn. telovadnici vzporedili Molièrovo enodejanko »Les précieuses ridicules«. Igra je bila prav dobro naštimana in je pokazala, da dijaki dobro obvladajo francoščino. Vpriporeditev so obiskali tudi člani francoskega krožka, ki so se vsi pohvalno izrazili o stremljenju naših dijakov.

Iz Trbovelj

t. Redni nabori bodo letos v Trbovljah 30. junija ter 1. in 2. julija v Sokolskem domu dnevno od 7. do 12. — Dne 2. julija bo prisega vseh vojaških obveznikov, ki še niso položili prisage zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II. — Naborni obvezniki naj se obnašajo dostojno in trezno.

t. Biti poučen o ukrepih za zaščito pred zračnimi napadi je v današnjih časih resna dolžnost vsega prebivalstva. Krajevni obrambni odbor za zaščito prebivalstva pred zračnimi napadi bo priredil več predavanj. Opozarjamo, da je po vojaških predpisih dolžnost vsakega občana od starosti 16 let dalje, da se takih

predavanj v lastno korist udeležuje brez-pogojno. Prva predavanja bodo prihodnjo nedeljo ob 9. v dvorani Delavskega doma in v četrtek (na praznik) 29. t. m. ob 9. v dvorani Društvenega doma v Trbovljah.

Iz Gornje Radgone

gr. Iz delovanja obmejnega sokolskega društva. Ob priliki komisjskega ogleda stavbe, katero namerava društvo še letos adaptirati za bodoči društveni dom, je gradbena komisija ugotovila več potrebnih sprememb, tako da je moralo društvo oskrbeti nove načrte po navodilih gradbene komisije, ki bodo gotovi do 25. t. m. Do tega časa nadaljuje društvo z dobavo gradiva, ki se navaža vsakodnevno k stavbi. Razen tega pripravlja društvo tudi običajno veliko Petrovo sokolsko tombolo, ki bo tudi letos 29. junija na letnem telovadišču. Danes pohitimo na župni izlet v Mursko Sobotno in to vse telovadeče članstvo z dvema avtobusoma že ob 8. uri, ostalo članstvo z vlaki ob 10. in 13. uri.

gr. Sprememba posesti. Znano gostilno Adalberta Horvatha v bližini postajnega poslopja sta vzel v najem gg. Avgust in Erna Berlan, doslej gostilničarja pri »Veselim kmetu« v Podgradu pri Gornji Radgoni. Vodila jo bosta od 1. julija dalje.

gr. Neurje povzroča po nasadih občutno škodo. Pogosti nalivi in hudi vetrovi zadnjih dni povzročajo po žitnih poljih, vinogradih in vseh nasadih občutno, skoraj nepopravljivo škodo. Zita, v kolikor jih ni pobila toča, polegajo. Sadno dreve ugonablja rja, poprej dobro obetajoče sadje pada na tla. Po vinogradih toča doslej še ni povzročila občutne škode, zato pa ugonablja peronospora, ki se širi ob so-parnih dneih po dežju, da ne ustegetejo vinogradniki pravočasno skropiti, zlasti ne, ker zaradi odhoda številnih delavcev na sezonsko delo primanjkuje istih. Zaskrbljen pričakuje kmet žetve in jeseni, ko bo letina mnogo slabša, kakor je bilo sprva pričakovati.

Iz Julijske krajine

Javna dela v Istri

Istrska pokrajina, ki spada slej ko prej med najrevnejše v državi, zaradi česar so morali obnoviti tudi njene katastrofske seznane, ker bi bile drugače davčne osnove zemljiškega in nekaterih drugih neposrednih davkov tako visoke, da bi nastopilo popolno ubojuhanje prebivalstva, je bila v zadnjih letih deležna velikih investicij. Predvsem so gradili avtomobilske ceste, velik vodovod in dovršili vrsto drugih javnih del. Izvršila pa se je tudi velika sprememba v razdelitvi zemljiške lastnine. Zemljišča so se zmerom bolj koncentrirala v rokah nekaterih veleposelstnikov v istrskih obalnih mestih in treh ali štirih denarnih zavodov, med katerimi je zemljiško-kreditni zavod v Veroni na prvem mestu. Sodeč po napovedih dražb v uradnem listu pokrajine se vrsti v pokrajini vsak mesec po 200 in več prislilnih prodaj posameznih parcel in celih posestev.

O javnih delih v zadnjih šest letih je podal preteklo nedeljo istrski prefekt odv. Cimoroni pred fašističnimi prvaki daljšje poročilo, iz katerega posnemamo nekaj zanimivih podatkov. V omenjenem razdobju je bilo na novo zgrajenih ali obnovljenih 13 cest, med njimi ceste Trst — Pulj, Pulj — Raša — Reka, Poreč — Pazin — Reka, Trst — Reka, za katere so država, pokrajina in še nekatere druge ustanove iz-

dale 13 milijonov lir. Za mirenški vodovod je bilo doslej izdanih 90 milijonov in njegovo omrežje obsega glavne kraje občin Buzet, Opstal, Grizljan, Buje, Novi grad, Umag, Koper, Izola, Dekani, Piran, Motovun, Labin, Raša, Plomin in Crni vrh, ki štejejo skupno 125.000 prebivalcev, od katerih je dobra polovica deležna mirenške vode. Vodo bodo napeljali tudi v Pulj. Za izsuševanje močvirij je bilo izdanih okrog 42 milijonov lir. V glavnem so izsušili močvirja ob Mirni, Raši ter nekdanje Kropansko jezero. Za pristaniške zgradbe, za bolnišnice in zavetišča ter druga poslopja je bilo izdanih preko 22 milijonov lir, od katerih odpade 12 milijonov na državo in poldrugi milijon na pokrajinsko upravo.

Prefekt je navedel tudi nekatere podatke o gospodarskem položaju pokrajine. Tako so znašali lani depoziti in prihrani, ki naloženi v istrskih denarnih zavodih, vsega 36 milijonov lir. Gospodarstvo večje števila občin je bilo sanirano s kolektivnim posojilom 35 milijonov lir. Prefekt je nadalje govoril o državnih subvencijah pokrajinski in nekaterim občinskim upravam, o ustanovitvi divizijskega poveljstva in vojnega okrožja, ter dveh vojaških šol v Pulji in Portoroku, o populacijski politiki pokrajinske uprave, o borbi proti jetiki ter še o nekaterih drugih preletih vprašanjih.

Drobne novice

Smrtna koša. V sredo je v Trstu umrl Radislav Metelič v starosti 28 let. Preostanim naše sožalje!

Zaradi deževja pričetkom teča so reke v gorški pokrajini močno narastle. V torek zjutraj se je Soča v Podgori pri Gorici dvignila že za dva metra nad normalo. V Dobarljah so ukrenili takoj vse potrebno, da voda ni napravila škode pri novih napravah za električno centralo. Vendar je Soča ponekod prestopila bregove. K sreči pa ni napravila večje škode. Tudi Idrija in Bača sta se dvignili visoko nad normalo, a poplav v njihovih dolinah ni bilo. V Trstu je v sredo lilo vse dan kakor iz škafa. Po ulicah se je razlila voda, vendar nikjer ni bilo potrebno prekiniti prometa, ker se je skoraj sproti odtekal v kanale. Toliko na slabšem so bili pešci, ki zaradi močnega vetra niso mogli rabiti dežnikov.

Pred tržaškimi sodiscem se je vršil v četrti proces proti skupini židov, ki so bili obtoženi, da letos v zgodnji pomladi o priliki sestave židovskega registra oblastem niso predložili zahtevanih osebnih podatkov. Šest židov, Peter in Aleksandra Belleli, Rebeka Mugliesi, Katerina Goldberger, Ester Acco in Ludvik Zeiler so bili obsojeni na zaporne kazni po 15 dni in na globo po 1000 lir.

Poskušeni beg čez mejo. V Godovčju nad Idrijo so obmejni miličniki v torek aretirali 19-letnega Italijana Rina Negrella iz Vastagne pri Vicenzi. Bil je brez osebnih dokumentov in tudi brez sredstev. Name-raval je čez mejo, da bi si onkraj nje poiskal delo in zaslužek.

Obalne strelske vaje. V dneih od 19. do 29. junija, od 1. do 13. in od 16. do 20. julija ter od 23. julija do 4. avgusta, bodo v območju Smihela nad Miljami topniške in strojniške obalne strelske vaje. Zaradi tega je bil te dni objavljen poziv vsem prizadetim, da se v času strelskih vaj ne podajajo na morje v sektorju od Pirana do Devinu v širini 5 odnosno 2 morskih milj. Vaje bodo vsak dan od 7. do 11. in od 15. do 19. ure, in sicer topniška v prvem in četrtm od omenjenih razdobjih, v srednjih dveh razdobjih pa strojniške strelske vaje. Kdor bi prekršil odredbe vojaških oblasti v zvezi s temi vajami, bo kaznovan.

V bližini seljanskega kamnoloma so v sredo razstrelili ogromno skalovje tik nad morjem. Zaradi tega je bil za nekaj časa promet po cesti iz Trsta v Tržič prekinjen. Z eno mino so pognali v zrak 30 tisoč ton apnenca. Za mino so porabili 2 stota smodnika in 1 stot želatine.

Smrtna nesreča bivšega vaškega načelnika v Orleku. Pretekli ponedeljek se je odpravil z doma po poslih nekdanji vaški načelnik v Orleku pri Sežani 61 leti stari Matej Stojkovič. Zvečer se ni vrnil. Zato so ga naslednjega dne pričeli iskati. Vsa prizadevanja domačih kakor tudi karabinerjev so ostala zaman. V sredo zjutraj pa je

neki njegov sovaščan našel njegovo truplo v nekem prepadu v bližini vasi. Vse kaže, da je Stojkovič v ponedeljek ponoči, ko se je vračal domov, zašel in se ponesrečil.

Smrtna nesreča v Pliskovici. V torek se je pripetila v Pliskovici pri Komnu na Krasu huda nesreča. Franja Širčeva je med potjo s polja domov srečala čredo goveje živine, ki jo neko 12 deklekete gnalo na pašo. Ena izmed krav je tedaj neoprečeno zbežala in se zaletela v Širčevo. Z rogovi jo je nabodla v trebuh. Zeno so kmalu po nesreči pripeljali domov, toda v nekaj urah je podlegla poškodb.

Utonil je v Vipavi 13-letni Ciril Černe iz Prvačine. V družbi tovarišev se je igral na mostu čez Vipavo. Na nepojasnjem način je padel z mostu v reko, ki ga je naglo odnesla. Otroci so priklicali na pomoč nekaj poljskih delavcev, ki so fanta nekoliko nižje dejansko spravili z vode, toda bil je že mrtev.

Avtomobilska ne-reča. V viharu in deževni noči od torka na sredo se je pripetila med Devinom in Tržičem huda avtomobilska nesreča. Dva Tržačana, neka Tržačanka in 18-letna Henrika Šavronova iz Grizljanu so se zvečer z avtomobilom odpravili na kratek izlet proti Tržiču. Ko so zavili od Devinu proti Tržiču, je avto s spolzke ceste zaneslo na popolnoma zmečkani teren Lizertskega močvirja. Voz se je prevrnil in vsi štirje potniki so dobili nevarne poškodbe. Še sredi noči je neki vojaški letalec, ki je privozil tisk mimo, postal pozoren spriču njihovih klicev na pomoč. Enega izmed poškodovancev je sam prepeljal v tržaško bolnišnico, po ostale tri so prišli reševalci. Šavronova pa je že med prevozom v bolnišnico podlegla poškodb, ki jo je dobila na glavi.

Smrten padez vojaškega pilota z motornega

Ugank polno življenje

Najvišja in najnižja temperaturna meja — Odpornost stonoge in polža — Bacili, ki jim električni tok ne more do živega — Življenje brez svetlobe, zraka in vode — Neobhodno potrebni strupeni plini — Zlato in srebro smrtna sovražnika bakterij

Kdor misli, da je življenje višje organiziranih živali ali celo človeka najbolj žilavo, se moti. Bitij, ki so najbolj sposobna upirati se smrti, ne nahajamo med kolosi živalskega sveta, med sloni in nosorogi, temveč jih moramo iskati v svetovju drobnih življenj.

med enostaničniki.

Vsa bitja prenesajo temperaturne razlike do neke določene meje. V splošnem je pri 100. stopinji nad lediščem in 70. stopinji pod ničlo najvišja in najnižja meja, ob kateri je življenje še mogoče. A tudi tu ni pravila brez izjeme.

V vročih venezuelskih vrelih so našli neznana bitja, ki se

množijo z delitvijo

in ki morejo uspevati tudi v takšnih okoliščinah. Poznana enostaničnika, ki se množijo še pri 140 stopinjah vročine in v njej veselo živijo. Švicarski raziskovalec dr. Spengler pa je l. 1929 raziskal mikroskopska bitja v nekih afriških kameninah, ki so vztrajala še v vročini

200 in celo 300 stopinj!

Podobno je, kar se tiče mraza. Znana stonoga, ki je že na precej visoki razvojni stopnji, leze tudi v najbolj ledeni zimi po gozdu. Prenese 50 stopinj pod ničlo, ne da bi zmrznila. Neki polži prenesajo celo 120 stopinj pod ničlo, a najbolj odporna bitja so v tem pogledu

neke bakterije.

ki so pri poskusih živele še pri 250. stopinji pod ničlo.

Tudi brez vode in zraka prebijejo takšna neznana bitja. Anglež Sepan je dokazal, da more megaterijska bakterija v popolnoma izsušenem stanju in v vakuumu zaprti cevki, v kateri ni mogla niti sled vlage, zdržati tri leta. Tudi elektrika ne more mnogim bacilom nič. Električni tok, ki bi ubil slona, jim

niti malo ne škoduje.

Res je čudno, kje se lahko srečavamo življenje. Visoko v stratosferi, kjer ne more živeti nobeno drugo bitje, živijo bakterije prav tako kakor v najbolj temnih globinah zemlje. Prof. Lieske je raziskal l. 1930 koščke premoga, ki so jih bili prinesli na dan iz nekega 150 m globokega rova v Poruriju, in je v njih odkril bakterije, ki so živele

brez svetlobe, zraka in vode.

Da je življenje takšnih bitij popolnoma drugačno nego pri vseh drugih živalih in rastlinah, je umevno samo po sebi. Tako zvani amilobakterijski bacili živijo samo tako dolgo, dokler ne pride do njih zrak. Kisik, ki je drugače potreben vsem živim stvarim, jih brez usmiljenja umori. Zanje je strup, kar je za druge življenje.

Ogljikova kislina,

ki v njej ne moreta živeti človek ne žival,

pa jim je isto kakor nam zrak. Podobno je z raznimi drugimi bakterijami, med tem ko druge brez najbolj strupenih plinov, clana itd. sploh živeti ne morejo.

Pa čeprav so bakterije po eni strani tako odporne, so nekatere med njimi, ki iz nam neznanih vzrokov nenadno poginejo. Uganka nam je, zakaj sta

zlato in srebro

plemeniti kovini, prava smrtna sovražnika mnogih bakterijskih vrst. Zrnce teh dveh kovin zadostuje, da pomori daleč naokrog vse takšne bakterije. Pri tem niti z najbolj občutljivimi instrumenti ni uspelo odkriti, kakšnih žarkov, ki bi izvirali iz zlata ali srebra. Tudi ta drobna bitja dokazujejo, nego za vse ostalo zemeljsko življenje, da veljajo za mikroorganizme pogostoma

drugačni življenjski zakoni

Iz tega so nekateri raziskovalci sklepali, da gre pač za drobna bitja, ki so prišla z drugih svetov na zemljo. Čeprav te teorije dandanes ne moremo več enostavno zavrniti, saj smo videli, kako prenesajo mnoga bitja mraz, vročino in druge neugodnosti, kakršne ne morejo biti bolj neugodne niti v

»praznem svetovnem prostoru«

je pa vendarle mogoče, da gre tudi pri teh bitjih za ostanke nekdanjih razvojnih stopenj, ko je bilo na zemlji vse drugače nego dandanes.

Za milijon dolarjev — zanesljivejše vreme...

Temperatura zavisi tudi od sončnega žarenja

Ni prav, če pritrđimo zboru tistih ljudi brez miali, ki trdijo kar povprek, da so vremenske napovedi kakršne vsak dan bemo, brez vsake vrednosti. Seveda se ta ali ona moti, toda ljudje radi pozabljajo na tiste številne, ki so se uresničile. Navzlic temu pa morajo meteorologi priznati, da je tudi njih umetnost sposobna in potrebna izboljšanja. Kako bi se to lahko zgodilo, je povedal ameriški raziskovalec dr. C. A. Abbott v nekem poročilu na ameriško akademijo znanosti.

Razne vremenske opazovalnice merijo stalno tudi izžarevanje, ki prihaja s sonca do nas. To izžarevanje ni vedno enako, spreminja se, zato ga je mogoče zabeležiti s krivuljami. Če pa narišemo pod to krivuljo

ljo drugo krivuljo, ki navaja spremembo temperature na zemlji, bomo opazili, da gresta obe črti presenetljivo vzporedno, le da se temperatura krivulja v primeri s krivuljo sončnega žarenja za kakšna dva tedna zamudi.

To nam ne kaže samo tega, da je temperatura odvisna od sončnega žarenja, temveč nam daje tudi možnost napovedovati, kakšna bo temperatura čez kakšna dva tedna. Zdi se pa, da meteorologi teh dejstev do dandanes niso izkoristili. Dr. Abbott je izračunal, da bi Američane veljalo »vamo« milijon dolarjev, če bi hoteli zgraditi deset majhnih postaj, ki bi opazovale in beležile sončno žarenje ter postavile napovedovalne vremena na novo podlago.

Evropsko življenje v številkah

Zakon, otroci, bolezn, blaznost, smrt, premoženje in — ženske nogavice...

Ali so povprečni evropski zakoni srečni? Statistika veli na podlagi števil iz mnogih evropskih držav, da so izgledi za srečen zakon v razmerju 1:160 v prid srečnemu zakonu, če razumemo pod srečo to, da se zakon ne loči ali da domači prepri ne prihajajo pred sodnika, oziroma pred policijo. Če pa razumemo pod srečo to, da trajno srečo na obeh straneh, tedaj nam statistika pove, da je po petih letih samo en zakon med šestdesetimi znosen.

Ali pričakujete v svoji družini otroka? Upanje je precej veliko, kajti pred 60 leti je umrl še vsak deseti novorojenček, danes pa jih ostane živih 19 izmed 20. Tudi za matere se je silno povečal up, da vstanejo žive in zdrave s porodne postelje.

Ženske imajo več upanja, da postanejo stare nego moški. Nad 85. letom je razmerje za ženske 315:4, za moške pa samo 626:1.

Bolezni naj nam delajo danes manj skrbi nego nekoč. Slovitv vnetje slepiča je samo še operacijski problem za zdravnika. Tudi pljučnica in davica sta postali redki, in sicer dobi pljučnico en sam človek med 700, davico pa eden med 571. Za legar-

jem oboli komaj vsak 13.333 Evropec. Samo glede srčnih bolezni si še nismo na jasnem. Tu ugotavlja statistika še vedno močno napredovanje.

Če nekdo pravi, da je naš čas blazen, tedaj hudo pretrava. Resnica je, da pride v blaznico dandanes veliko manj ljudi v razmerju s številom prebivalstva nego nekoč. Mnogo pa je seveda polovičnih norcev, ki tekajo prosto naokrog. Rekord ima v tem pogledu Irska, na drugem mestu je Škotska.

5:6 je možnosti, da umremo mirno v postelji in sicer po kakšni bolezni, potem ko smo prekoristili povprečno življenjsko starost. To se imenuje naravna smrt. Tu se kaže tudi nevarnost srčnih bolezni, v razmerju 1:4 umiramo Evropci v postelji za kakšno takšno boleznijo.

Napačno pa je naziranje, da je človek v postelji varnejši nego kjerkoli drugje. Samo na Angleškem, kjer imajo v tem pogledu sicer visoke številke, umre vsako leto 80 oseb na ta način, da padejo s postelje. 430 se jih v postelji zaduši in tu dajejo seveda otroci najvišji odstotek, zlasti prav majhni otroci, ki se zaduše pod blazino.

Dom je v vsakem primeru prav tako nevarna stvar kakor kakšna prometna cesta. Med 12 otroci, ki umrjejo, se je eden oparjal z vodo v kuhinji. Preproge in polirana tla, mačke, ki ti stečejo med noge, in podobne stvari, so vzrok mnogih nesoglad in smrtnih nesreč.

Med prometnimi pripomočki so cestna vozila najnevarnejša. Vsekako je dosti varnejše voziti se z železnico ali ladjo.

Včasih živimo v pravi poplavi bankrotov. Toda mrzle številke nas uče, da je veliko več verjetnosti, da nam kakšen posel uspe. Težko je postati samo milijonar. Tu so izgledi kakor 1:1.000.000. Še vedno pa je to lažje nego izračunati že vnaprej kakšno loterijsko številko ali pa dobiti v roko karte z vsemi aduti.

Ženske bo naposled zanimalo še to, da je med 999 pari novih nogavic, ki jih kupijo, komaj en par, ki se jim bo raztrgal že prvi dan.

KVALITETNO BLAGO
je trpežnejše, zato tudi cenejše!
Z obleko pa imate veselje le, če
Vam dobro pristaja!
Obiščite znano domačo trgovico
DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7
kjer Vam strokovno posredujejo po smerah
cenah

A NEKDOTE
Hufeland in Heim, znamenita zdravnika, se nista mogla sporazumeti glede uporabnosti arzenika za mrzlico. Hufeland je Heim nekoč vprašal: »Kaj bi rekli, gospod tovariš, če bi vas Bog nekoč zavalilo vaše drzne igre z najhujšim strupom poslal na odgovor?«
»Odgovoril bi: Stari, tega ne razumem!« je odgovoril Heim in potepal Hufelanda dobrohotno po ramenu.

Ustanovitelj homeopatske šole Hahnemann je obiskal neki angleški lord, da bi ga povprašal za zdravniški nasvet. Z velikim potrpljenjem je učenjak poslušal njegov opis bolezenskih simptomov, potem je potegnil iz omare majhno steklenico, jo odprl, podrl lordu pod nos in dejal: »Povohajte! Sedaj ste zdravi.«
»Koliko sem vam dolžan?« je vprašal presenečeni lord.
»Tisoč frankov.«
Ne da bi okleval, je lord potegnil iz knjižnice tisočak, ga pomolil zdravniku pod nos in dejal:
»Povohajte gal! Sedaj ste plačani!«

VSAM DAN ENA

»Očim, ali je res, da imam hujši Boga dvakrat podari zobe, tretjič pa jih mora vsak sam plačati...?«

Avto posreduje možitve

Najnovejša domislica ameriških tvorničarjev

Najnovejša domislica ameriških avtomobilskih tovarnarjev, ki bi radi povečali prodajo svojih izdelkov, veže to prodajo z ljubeznijo. Skupina prodajalcev pošilja mladim dekletom vseh stanov prospekte v lepi obliki in s sledečim besedilom: »Ni vam treba o tem samo sanjati, da ste lastnica razkošnega voza z aerodinamično linijo. Avto najmodernejšega tipa vam pripade, treba je le, da si ga zaželite!«

Takšni vabi se mnogo mladih dam seveda ne more upirati, pa odhajajo k zastopnikom, ki so jim te prospekte poslali. Tu zvedo v svoje začudenje, da jim je res pripravljen podariti takšno darilo. Predlože jim samo pogodbo, ki veli: »Na naše stroške vam omogočimo popoln šestmesečni tečaj za krmarjenje avtomobila in ko se v tem oziru popolnoma izšolate, vam damo na razpolago za vsak tedenski odpočitek avtomobil, ki si ga sami izberete. To velja za največ 17 tednov. Olje, bencin in denar za ostale stroške vam damo na kredit. Popravila, zavarovalnine in drugo plačamo mi. Vi se samo obvezate, da boste ob nedeljah vozili ob določenih urah po cestah, ki vam jih navedemo. Če po 17 tednih po vseh teh voznjah še ne boste poročeni ali zaročeni, vas samo črtamo iz seznama naših odjemalcev in se obvezate, da boste v petih letih v majhnih obrokih, ki jih boste

zmogli, povrnili izdatke za olje in bencin. V nasprotnem primeru, če dobite torej moža ali zaročenca, ste dolžni avto, ki vam je prinesel srečo, kupiti ali pa ga mora kupiti vaša možica.«

Ta domislica je imela med ameriški dekleti, kakor poročajo listi, ugoden odmev. Čedalje več jih je, ki se vozijo na te izlete za bodočim možem ali zaročencem. So pa tudi nasprotniki tega sistema. In to niso samo zastopniki avtomobilskih trgov, ki se doslej niso mogli odločiti za takšen način prodaje. Njene nasprotnice so tudi hčerke bogatinov, ki so imele doslej posebno prednost, da so se lahko z lepim avtomobilom postavljale po cestah in lovile moža. Še huje pa je to, da so se morala tudi že sodišča baviti z nedeljskimi izletnicami, ki so večinoma sicer mične, toda uboge in kažejo bogastvo, ki ga nimajo. Samo v Chicagu so ločili 16 zakonov, ki so se primerili na račun domislce avtomobilskih prodajalcev.

Možje so bili v teh primerih ogorčeni, ko so morali ugotoviti, da jim žene avta niso prinesle za doto v zakon, temveč da je šlo za nakup na stroške moža. Prodajalci, ki so našli ta način prodajanja, pa zagotavljajo, da so to le izjemni primeri in da je njih sistem v pretežni večini primerov ustvaril srečne zakone.

Glava se spreminja

Skoraj neverjetno je, kako se človeška glava v letih spremeni. Preden se človek rodi, je njegova glava približno trikrat tako široka kakor dolga. Potem postane nekaj ozja, čim se je pa človek rodil, se glavnica spet razširi. To pa traja le malo časa, kajti v devetem mesecu je nenadno ožja v primeri z dolžino.

To je brzokone v zvezi s tem, da se prženja dete tedaj dvigati in težišče glave se zavoljo spremenjene drže preloži. V naslednjih letih se razmerje med širino in dolžino glave še nekolikokrat spremeni in ko je mlademu človeku kakšnih 18 let, znaša širina njegove glave približno dve tretjini dolžine. A tudi to se pozneje spreminja. Proti starosti je glava spet večja.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Medved v letalu

Panična vožnja v zraku s srečnim koncem

Razburljivo zračno dramo so doživeli potniki velikega prometnega letala, ki je bilo na poti iz New Yorka v Pittsburg. Za las bi bili izgubili svoje življenje zavoljo medveda pande, ki je potoval z njimi. Šele v zadnjem trenutku so spoznali veliko nevarnost, ki jim je pretitila, in preden je nastala panika, je pilotom uspelo, da so stroj, čeprav bolj nerahlo, položili na tla.

Panda, izredno velik medvedji primerek, kajti meril je v dolžino 130 cm, je bil last nekega ameriškega misijonarja, ki se je vračal v domovino na dopust in je žival dobil v himalajskih višavah. Misijonar se je bil odpeljal naprej, kajti panda je bilo treba zdravniško preiskati, preden so izdali dovoljenje za uvoz. Letalska družba je prevzela prevoz, ker se je žival kazala krotko in nedolžno.

Spravili so jo na verigi v prostor za prtljago za pilotskim sedežem. Bila je mirna. Ko pa se je letalo že blizalo Pittsburgu, je postal panda nemiren. S silnim skokom se je iztrgal z verige in podrl rjoveč vrata iz prtljagarnice, ki so za nesrečo vodila naravnost v pilotsko kabino. Trojica pilotov, ki

je pripravljala že vse za pristanek, je zagledala zverino nenadno pred seboj.

Prestrašeni kapitan Don Terry, ki je sedel ob krmlu, je predal stroj svojemu tovarišu Cassingu in je skušal zverino z mahanjem z rokami preprediti v prtljagarnico. Panda pa ga je ugriznil v roko in je planil od zadaj na Cassinga, ki se ob krmlu ni smel ganiti, če ni hotel, da se zgodi katastrofa. Tedaj je priskočil tretji pilot Tommy Tomling, ki je bil spal. Potegnil je pando Cassingu z ramen in se je začel z njim po vseh pravilih metati. V tem prostoru se ni mogel dosti gibati in zver ga je podrla na tla ter večkrat ugriznila v roko.

Medtem so bili potniki na sprednjih sedeh izopli skozi stekleno okno borbo v kabini. Letalo se je začelo tudi že nevarno gugaliti. Še preden je nastala panika, pa je Cassingu uspelo, da je z letalom pristal. V zadnji minuti se je bil kapitan Terry navzlic poškodbam na roki vrغل na zver ter pritisnil na tla, tako da ni mogla ograziti tovariša ob krmlu. Letalska policija, ki je takoj pritekla, je zverino potem kratkomalo ustrelila.

Pravnukinja pisatelja Charlesa Dickensa — služkinja

Niz služb, ki je mladi angleški dami odkril zanimive stvari

Miss Monika Dickensova, pravnukinja velikega angleškega pripovedovalca Charlesa Dickensa, je nekega dne sklenila, da poglobi enoličju imovinega življenja in na pravi eksperiment. Sklenila je, da postane hišna pomočnica, dekla, bi rekli po slovensko. Ta poklic je prakticirala res 18 mesecev, a sedaj je v knjigi »Dvojica rok« opisala svoje doživljanje.

Kot pisateljica je mlada dama od svojega pradedu podedovala nekaj tiste toplotne, sočutja z razvedinjenci in humorja, s katerim je opisoval njihovo trdo življenje. Ne skonečne ure enoličnega dela, pogostih ponižanj, okolje kuhinj in jedilnih shramb, kakor tudi svoje delodajalce opisuje miss Monika pogostoma sicer samo povprečno, na drugih mestih pa tako živo, s takšno pomešanostjo tragike in komike, da te spominja res na Dickensa.

Služila je najprvo za 25 šilingov na teden pri neki elegantni, mladi dami, kjer se je naučila občevariti z dobavitelji in kjer je prekosila vse rekorde v razbijanju porcelana. Potem je prišla k nekemu modnemu risarju, ki je večino časa preležal v postelji in ni plačeval svojih računov, pač pa ji je izdal skrivnost, kako se holandska omaka, ki so vanjo padle saje, spremeni v bearnaisko omako.

Mumija in Röntgenovi žarki

Približno pred tremi tisočletji je živel imoviti Egipčan, ki je umrl l. 860. pred našim štetjem. Po smrti so njegovo truplo balzamirali. Mumijo tega mrliča so kupili Američani za sedanjo svetovno razstavo v New Yorku. Mumijo si ogleda na njujorskem razstavišču dnevno več tisoč oseb, katerih ne privlačuje mrlič sam na sebi, ampak Röntgenovi žarki, s katerimi presvetljujejo mumijo. Ti žarki omogočajo vpo gled v notranjost mumije, katere ni treba odvijati pred očmi vsakega posameznega radovednega gosta razstave.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

»Kaj ste znoreli? Mojo hčer hočete imeti za ženo?... Mar ste pozabili, da sem vas vzel v službo za trgovskega, ne pa za svatbenega potnika?«

(Polstikenc)

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Davčna

»Neupravičen predpis davkov.« — L. 1935. ste kupili mal travnik od katerega plačujete na leto 12 din zemljarije v dokladani. V kupni pogodbi ste izrecno naglasili, da plačujete vse davke od te parcele počasi od 1. 8. 35. dalje kupovalca. Davčna uprava je nekaj časa na kupljeno parcelo odplačala davek v resnici tudi od Vas terjala. Kar naenkrat pa vam je dostavila opominjevalno pošto položnico z zneskom preko 1000 din, češ, da imate plačati ta znesek na zaostali zemljariji odnosno zgradarini do 1. 1933. Kakor pravite v svojem pismu, je kupila 1. 1933. to hišo odnosno stavbno parcelo povsem druga stranka. Na Vaš protest je davčna uprava izjavila, da je dolžan poravnati ves davčni zaostanek odgovorni dolžnik, odnosno sedanjim imetniku dotičnega konti. Njegova dolžnost je, sporazumeti se glede plačila davčnega zaostanka s prodajalcem kot prejšnjim imetnikom tega konti. Vprašujete nas, ali je postopek davčne uprave pravilen in kaj vam je v zaščito Vaših interesov storiti. — Davčna uprava ima le deloma prav. Na vsak način ste v smislu čl. 146. zak. o neposr. davkih dolžni poravnati zaostalo zemljarijo, ki ji je podvržena kupljena travniška parcela, ker jamčijo za davek na dohodek od zemljišč in zgradb, če ti davki niso starejši, ne preminjeni kot take. Stvarno jamstvo obstoji namreč na zemljišču in zgradbah za one dolžne davke na dohodek od zemljišč, odnosno zgradb, z obrestmi in izvršilnimi stroški vred, ki so dospeli v plačilo v poslednjih treh letih, štetih nazaj od dne prodaje objekta. Na noben način pa nima davčna uprava pravice, zahtevati od Vas zaostalo zgradarino, ker stavbna parcela odnosno hiša ni bila predmet 1. 1935. sklenjene kupne pogodbe. Zgradarino od omenjene hiše in eventualno tudi ostanek zgradarine za zadnja tri leta je dolžna plačati tista oseba, ki ima dohodek od te hiše, torej tista oseba, ki je 1. 1933. to hišo kupila. Zgleda se, da se davčna uprava pripravi na stanje, ki odgovarja dejanskim razmeram. Če bi pa vse skupaj nič ne zaleglo, obratno položite stvar v pisni vlogi, ki jo naslovite na dravsko finančno direkcijo, odtok za neposredne davke, v Ljubljani. Vlogo kolokute z 10 din! (Priloge Vašega pisma vam vrnejo po pošti).

»Uradnik v p.« — Dvostanovanjsko hišo imate. Od enega stanovanjca ste prejeli mesečno 300 din, od drugega pa 275 din. Na zgradarini vam je davčna uprava predpisovala okrog 1700 din. Lani ste se vsečili v eno stanovanje sami, drugo pa ste oddali svoji sorodnici proti plačilu 50 din mesečne najemnine. Pričačevali ste, da boste plačevali manjšo zgradarino, pa je ostalo vendarle pri starem. Davčna uprava pravi, da višina najemnine ne igra pri odmeri zgradarine nobene vloge. Ali je to res? Na žalost je stališče davčne uprave osnovano na čl. 34. zak. o neposr. davkih. Redno zavisi namreč višina najemnine od objekta samega, od kraja, kjer objekt leži, od časa, ko se odda v najem, in od namena, kateremu rabl. Če so vzeti pri dogovoru najemnine poleg tega v poštev tudi drugi momenti (n. pr. ozir sorodstva itd.), jih davčna uprava ne sme upoštevati. Če davčna uprava spozna, da s pogodbo določena in prijavljena najemнина ne ustreza razmeram objekta, kraja, časa in namena, oceni najemnino po tistih objektih, pri katerih se je to upoštevalo. Potemtakem se določa vrednost najemnine predvsem na osnovi pogodbe med lastnikom in stanovanjem, v drugi vrsti pa, t. j. če pogodba ne ustreza dejanskemu stanju, s primerjanjem. Dejstvo, da ste prejeli preje od obeh stanovanj 575 din na mesec, znači, da sta bili obe stanovanji tudi toliko vredni in imate isto najemninsko vrednost tudi še danes glede na to, kdo v njih prebiva. Skladno s tem zakonskim načelom se tudi zgradarina ni mogla znižati.

Isti. — Glede davčnega zaostanka, ki jih bo treba v smislu fin. zakona za 1. 1939./40. za dobo 10 let odrajatiti počasi s 1. VII. t. l., vladajo velike nejasnosti. Bavili pa se bomo s tem vprašanjem podrobneje v eni prihodnjih števil.

Isti. — Najkričnejši davek se vam zdi »kuluka«, ki ga plačujete v znesku 140 din na leto. Ker ne naredite s svojimi gumijastimi podpetniki na cesti niti za dinar škodo, ste radevedni, koliko plačujete tega davka posestnik, ki vozi po cestah vsak dan pesek in gramoz. — Nič drugega vam ne moremo povedati, kakor to, da tvorijo osnovno za odmero »kuluka« osnovni neposredni davek posameznega davčnega zavezanca. V Vašem primeru pa pride v poštev poleg tega tudi še Vaša osebna pokojnina.

B. H. — C. — Vprašujete nas, kako se plačuje skupni davek na poslovni promet za predmete, ki so zavezani državnim trošarin. — V smislu določbe § 5. zak. o skupnem davku na poslovni promet se ta davek izterjuje hkratu z dotično državno trošarino. V vsem drugem, pa tudi glede prestopkov, kazni in kazenskega postopka, veljajo tudi za skupni davek na dravne trošarinske predmete smiselno določbe zakona o državnih trošarin. Vplačane vsote skupnega davka na državne trošarinske predmete se polagajo in računavajo pri pristojnih davčnih upravah posebej. Oglasite se ponovno, če vam to pojasnilo ne zadostja!

Pravna

»Jutrov zvesti naročnik.« Pred tremi leti ste ustno dogovorili s hišnim lastnikom najemno pogodbo, katero hoče enostransko prekršiti. — Najemodajalec ne more svojevoljno prekršiti ustno sklenjene najemne pogodbe. Pravico imate, da vztrajate pri ustno sklenjeni pogodbi in niste dolžni plačati višje najemnine kot ste jo ob sklepu dogovorili, niti dolžni zapustiti stanovanja, če ste se dogovorili, da smete ostati, dokler vam bo ljubo. Najemodajalec bi moral s svoje strani zahtevati, da se ustno sklenjena najemna pogodba razdri prejšle v primeru, da bi vam dokazal, da ste uporabljali najemne prostore za znatno škodo ali ako mu po opominu na plačilo zapadle najemnine niste plačali že po preteku rok zaostale najemnine. Najemodajalec je po zakonu obvezan vzdrževati najemne prostore na lastne stroške v rabnem stanju tako, da so prostori pripravljeni za pogojeno rabo. V primeru, da je najemna stvar postala tako pomanjkljiva, da ni priprava za pogojeno rabo, je najemnik oproščen najemnine, dokler in kolikor je

stvar nerabna. Kot najemnik ste pa dolžni brez odloga naznaniti najemodajalcu, da so popravila potrebna, ker mu sicer odgovarjate za škodo. Ker ste tekoma let odplačevali najemodajalcu kopalnico, ki ni postala vaša last, bi davčna uprava najbrže v takem plačilu uvidela utajo dohodka od zgradb in bi v primeru prijave bil najemodajalec občitno kaznovan.

R. H. B. Po sodni določitvi preživetine za nedoletnega varovanca je brez sodelovanja varuha naročila njegova nezakonska mati kot doročena nedoletnica odvnetiku sestavitve rekursa. Kdo je dolžan plačati odvnetikove stroške? — Stroški odvnetika nikakor ne padejo na breme varovanca niti na vaše (varuhovo) breme, ker bi moral odvnetik pribaviti vaše oz. sodno privolenje za opravo dejanj v korist varovanca. Doročena nedoletnica, ki je naročila dela odvnetiku, mu odgovarja za vso svojo imovino za plačilo njegovega dela in ni oproščena tega plačila, četudi mu je predložila ubožno spricovalo.

K. I. Globoko. Službodajalec vas kot delavca pri lesni industriji ni prijavil v zavarovanje pri OUZD. Kakšne posledice ga zadenejo, ker ste se pri delu ponesrečili. — Opustitev prijave v zavarovanje ima za delodajalca posledice, ker mora nositi do 10 tednov vse stroške zdravljenja in vse davjate za osebo, ki je zbolela pred prijavo. Opustitev prijave je pa tudi še posebej kazniva in bo kazni izrekel sresko načelstvo. Vložite nemudno prošnjo za sprejem v zavarovanje in pojasnite celoten položaj, nakar bo OUZD uvedel poizvedbe.

M. F. O. Legitimacija za železniške ugodnosti. — Le rodbinskim članom železniškega uslužbenca ali upokojenca pripada pravica do legitimacije, ne pa tudi članom, ki spadajo v ženin rodbino iz prvega zakona. Pastorka spada v rodbino žene iz prvega zakona.

O. M. J. Ločitev zakona. — Žena noče živeti poleg vas, vam uhaaja za več tednov v drugo mesto, kjer živi z drugim, izjavlja, da vas nima rada, da ne bo nikoli poslušala ukrepov glede gospodarstva in vam odreja zakonske dolžnosti, zvestobo in dostojno vedenje. Ako boste dokazali vse navedene okoliščine, vložite tožbo za ločitev zakona v primeru, da se z ženo ne morete sporazumno ločiti. Predlog na sporazumno ločitev se vložijo pri pristojnem sreskom sodišču. Zakon bo ločen po ženi krivdi, ako ji bodo dokazane zgoraj navedene okoliščine in jo ne boste dolžni več vzdrževati. Iz lastne krivde ločena žena tudi nima zakonite dedne pravice po svojem možu.

B. R. A. Več let ste delali pri hiši, v trgovini in obrti le za potrebno obleko in oskrbo. Sedaj vas nameravajo odsloviti iz hiše. — Ako je celotno podjetje in poselstvo in sedanjim prevzemnik prezadolžen, bi imeli le nepotrebne skrbi in pota, preden bi dosegli zapisano pravico. Prevzemnik imovine ali podjetja je prost odgovornosti, če je že poravnal dolgove imovine ali podjetja toliko, kolikor je vrednost iz imovine ali podjetja. V slučaju prisilne prodaje poslasta ali podjetja na dražbi bi mogli dobiti v prvenstvenem redu izplačano le mezdo, zaostalo v poslednjem polletju pred domikom novemu združitelju. Mezdo bi pa seveda morali dogovoriti, ker še nimate nikake službene pogodbe. Menimo, da ste se prepoznali zavedli svojih pravic, saj je po toči zvoniti prepozno.

Zdravniška

A. S. Beograd: Zjutraj po kavi vas vedno peče zgaga. — Navedite ste sicer samo te podatke, vendar se da že iz tega sklepati, da vaš žledec ni povsem v redu. Domnevam namreč, da imate preveč kisline. Priporočam za nekaj časa lahko hrano, brez mesa, brez ostrih začimb, brez alkohola in brez prave kave. Proti zgagi pa vzemite noževno konicico sode bikarbone.

Isti: Priporočam, da jemljete par tednov redno zjutraj na tešče žlico grenke soli, raztopljene v vodi. Kadar dobite mehko stolico ne boste več kravali.

Bronhialni katar: Pod tem imenom običajno razumemo katar, ki spremlja zlasti vsako epidemijo gripe. Možnost infekcije je seveda velika in jo pri navadnem načinu življenja skoro ni mogoče izbeči. Infekcija nastane potom kapljic, ki lete naokrog pri kašljanju, kihanju, pa tudi pri glasnem govorjenju. Zdravljenje je različno: V glavnem dajemo sredstva, ki ublažujejo močan kašelj, odnosno pospešujejo izločevanje sluzi.

Katar: Zdravnik vam je ugotovil bronhialni katar, ki ga lečite že mesec dni, vendar z majhnim uspehom. — Domnevam, da ste starejši človek in da imate tudi malo nadehu, kar seveda ni brez vpliva, z ozirom na potek bolezni. Pripravljeni morate biti, da bo v vašem primeru trajalo zdravljenje dalj časa. Zdravila, ki jih sedaj uživate, so dobra in jih ni treba menjati.

Maribor: Svetujem, da grčete nazaj k zdravniku. Neopojljivo mi je namreč, da vam ne bi odredil zdravljenja, ako je že ugotovil diagnozo.

X. Y. Z. Vaše postopanje je povsem pravilno. Poleg tega vam priporočam, da vodite otroka čim več na sonce in na sveži zrak. Navadno ribje olje otroci poleti navadno ne prenašajo dobro. Svetujem, da dajete poleti otroku »jercotrol«, ki ima okus po limonadi in ki ga otroci zelo radi pijejo.

V. S. Blanca: Domnevam, da je izguba glasu samo začasna, ker ste verjetno preboleli kako angino, odnosno vnetje grla. Priporočam, da inhalirate tople pare. V lonec vrele vode denite par kapljic mentolovega olja. Bodite dobiti na svežem, čistem zraku. Kaditi ne smete!

Isti: Namažite lase z navadnim oljnim oljem.

J. E. Pomoč: Po mojem mnenju se bo dalo v vašem primeru uspešno pomagati. Svetujem vam, da se obrnete na zdravnika, ki vam bo dal potrebna navodila in zdravila.

Iva H. Ljubljana: V vašem primeru ne najdem prav nobenega razloga, ki bi izključeval maternost. Po podatkih, ki ste jih poslali, celo mislim, da ste že noseči. Za časa nosečnosti skrbite za dobro, tečno hrano. Ne zanemarjajte tudi telesnega gibanja, dokler vam vaše stanje ne dovoli. Sladkorna: Vaša 73letna žena ima sladkorno bolezen. Kako naj se zdravi? — Predvsem je potreben pregled krvi in urina na sladkor. Od te ugotovitve je odvisno, dali bo zadostovala samo dieta, ali bodo tudi potrebne injekcije insulina. Mislim, da bi bilo najbolje, da gre žena za nekaj časa v bolnico, da se vse točno preišče,

nakar se bo lahko zdravila doma pod kontrolo zdravnika. Potrebna je namreč večkratna kontrola urina.

D. H. Li: Palec vam popušta pri pisanju. Pisava je postala skoro nečitljiva. — Domnevam živčno obolenje in vam svetujem, da greste čim prej k specialistu za živčne bolezni.

Obupana nad svojo poltjo: Imate navadne zajedalce po obrazu, ki jih je treba mehnično odstraniti. V ostalem svetujem, da se obrnete na zdravnika za kožne bolezni, da vam predpiše potrebna mazila.

**Ne kupujte mačka v vreči!
Ne pijte kisle vode, ne da bi pazili, katero pijete!**

Vaše zdravje je toliko vredno — da zahtevate

Radensko

tisto z rdečimi srci,
našo najboljšo mineralno vodo,
izrečno
v originalnih steklenicah!

500: V vašem primeru ne igrata leta tolike vloge, kot druge okoliščine, ki ste mi jih naznačili. Najboljši bi bil ustmen pogovor z zdravnikom, ki vam bo po posvetitvi cele slike, lahko dal nasvet, odnosno zdravlilo.

A. C. Zile vam nabrenknejo, ako imate roke nekaj časa spuščene. — To je povsem naraven in ne bolezenski pojav.

Ista: Zelo ste suhi, tresete se in ste razdražljivi. — Navedli ste znake, slične onim, ki jih opažamo pri tako zvani Basedovovi bolezni. Svetujem, da se obrnete na zdravnika.

Kmetijska

Črv v poljstvu

J. G. Lj.: S kako pripravno brizgo (mogoče kar s posodico, katero rabimo pri strojih) vbrizgajte v luknjice terpenina. Ko bo tekočina prišla do črva, bo skušal v kratkem času zlezi iz luknjice, ali pa bo v njej poginil. Če pa je že globoko v lesu in je opaziti, da se črvojedina še dalje siplje, vbrizgajte ponovno. Delo je zamudno, vendar da pri skrbnem ravnanju dobre uspehe.

Češnje kot hrana

J. S. K.: Zanimava vas, kakšno prehranbeno vrednost imajo češnje. Kot vse sadje, so tudi češnje polnovredne.

ŠAH

Ljubljanski šahovski klub je v nedeljo v tekmovalstvu za klubsko državno prvenstvo sigurno premagal novega zagrebskega prvaka, Grafički š. k. Skupno z eno prekinjeno partijo, ki je poslana j. š. savezu v oceno v dobljeni poziciji za L. š. k., bo rezultat 5½ : 2½ za L. š. k. Poedini rezultati so bili: 1. M. Vidmar jun 1 - Frankeš 0, 2. Preinfalk-Lončarić prekinjeno, 3. prof. L. Gabrovšek ½ - Savič ½, 4. Marek ½ - Drašić ½, 5. Gerzinić ½ - Dostal ½, 6. C. Vidmar 0 - Mažuranc 1, 7. Sikosek 1 - Sadura 0, 8. dr. J. Gabrovšek 1 - Ivanščak 0. — Razlika bi bila lahko še večja, pa je na Ljubljancane nekoliko vplivala utrujenost od vožnje ter vročina. Moštvo Grafičkov je po mogoče zelo izenačeno ter odprano. — Za Ljubljanski š. k. je zmaga nad zagrebskim prvacom pomemben uspeh ne samo zato, ker mu omogoča nadaljnje tekmovalje, temveč še bolj, ker je v nedeljo pokazal, da je njegovo moštvo kljub nedavnim mali okrnitvi še vedno toliko močno, da bo predvidoma lahko uspešno tekmovalo za osvojitve državnega prvenstva. To pa je brez dvoma zelo važno ne samo za klub, temveč tudi za vse šahovsko življenje v Ljubljani.

Nadaljnje važnejše tekme za državno prvenstvo se bodo vršile jeseni. Prvak Beograda, klub PTT, se bo tedaj najpreje srečal s Kosovsko Mitrovico, ki je v nedeljo izločila s 5 : 3. Niš. Iz današnjih tekem Osijski-Sl. Brod ter Novi Sad-Sombor (med tema je prvo srečanje pred 14 dnevi končalo neodločeno) se bosta najbrže kvalificirala Osijski in Novi Sad. Ni še določeno, po kakšnem sistemu bi štirje klubi, ki bodo predvidoma ostali v borbi (Ljubljanski š. k., Osijski, Novi Sad in PTT — Beograd) odigrali zaključne tekme. Na izbiro sta dva dobra projekta: ali da odigrajo vsi štirje klubi med seboj popoln turnir v enem naših mest, ali pa da najpreje igrajo Novi Sad in PTT — Beograd, Ljubljanski š. k. pa da potem potuje na tekmo v Osijski ter v slučaju svoje zmage dalje v Novi Sad ali Beograd.

Velikonoška šahovska zveza je pravkar prestavila vse svoje turnirje tako, da se bo nemška reprezentanca mogla udeležiti olimpiade v Buenos Airesu.

Med redkimi pomembnejšimi turnirji letošnjega poletja bosta dva manjša mednarodna turnirja v Angliji, eden sredi avgusta v Bournemouthu, drugi v septembru v Bathu.

Na Holandskem je odigralo istih šest mojstrov še tudi revanšni turnir. Rezultat je bil: dr. Euwe in Landau 3½, Cortlever in Flohr 3, Szabo 2, Fontein 0. Zopet velik uspeh za Landaua!

Turnirja za švedsko prvenstvo v Stockholmu se je udeležil kot gost tudi Spielmann, ki je še nedavno bival v Pragi. Spielman je zasedel 2—3 mesto skupno z Berggustrom. Prvi je bil Stahlberg.

Damski gambit

Bell: dr. Vidmar Črni: Foltys
(Stuttgart, 5. kolo, 18. maja)
1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sg1—f3 d7—d5

na, zdrava in lahka hrana, ki zelo ugodno delujejo na organizem, bodisi, da jih uživamo sveže, ali pa v kuhane. Sadne kisline, ki jih imajo češnje, pospešujejo prebavo in vzbujajo apetit, veliko število baz, ki je v češnjah, pa uniči kisline, ki se ob prehrani z mastno in mesno hrano kopičijo v telesu. Poleg tega vsebujejo češnje vitamine, zlasti vitamina A in C. Važno so zlasti v prehrani otrok zaradi precejšnje količine kalcija. Imajo poleg tega 1,2 odst. beljakovin in 11 odst. sladkorja. Po dolgem zimskem in pomladanskem odmoru so zelo dobrodošla, osvežujoča hrana. 1 in četrt kg češenj ima enako prehransko vrednost kot 1 kg krompirja.

Golob

E. M. Sv. M. Imate mlade golobe golšane, ki so jim noge popolnoma oslabele in tudi leteti ne morejo, le na eni strani ležijo. Ko se malo opomorejo za par dni, se jim stanje zopet poslabša. Jedo koruzo in prosu.

Ker so golobje kot visoko selekcionirana živalska vrsta zelo podvrženi raznim degenerativnim pojavom, je precej verjetno, da je tudi v vašem primeru nastopil pojav degeneracije, ki se je pojavil na ta način, da organizem ne more uporabiti povzete apna in fosfora za tvorbo kosti, ki so zaradi tega slabotne, možno pa je tudi, da je oslabil og. degeneriral živčni sistem, kar je zelo čest pojav pri golobih. Podobnih primerov pomni vse polno rejarske zgodovine visoko selekcioniranih golobov v Angliji. Lahko pa je to prehodna mladostna slabost v zvezi s kako drugo boleznijo. Obrnite se na bližnjega živinozdravnika, ki bo živalce preiskal in točno ugotovil diagnozo. Mislimo pa, da hrana sama ne more imeti v tem primeru tako težkih posledic.

Shranjevanje jajc

P. V. S. Lanko leto ste shranili jajca v apneni vodi, pa se jih je mnogo pokvarilo. Vprašate, kaj je vzrok, da se jajca tako hitro pokvarijo, in kako jih je vlagati, da bi ostala dolgo časa dobra.

Za shranjevanje ali konzerviranje morate vzeti samo sveža jajca (ne stara več kot 14 dni). Dalje je treba vlagati samo čista jajca. Sveža omešana jajca se mora pred vlaganje očistiti s krpo, namočeno v kisu. Posoda kamor vlagamo jajca, je lahko lesena, steklena, kamenita ali iz cementa. Stare pločevinaste zarjavele posode ne morejo služiti v ta namen.

V posodo naložite prvo za par cm debele plast apna. Sedaj napolnite posodo z jajci tako visoko, da bo na nad jajci 10 cm visoka plast apnenega beleža. Uporabljajte le sveže ugašeno apno in ga razredčite z vodo v redko tekočino. Nikoli ne pustite jajca na vrhu odkrita, vselej naj jih prekriva tekočina. Povrh posode pa še zagrnite z dobrim pokrovom ali pergamentnim papirjem. Pomnite, da se pokvarijo le stara, nesnažna ali slabo pokrita jajca, ki pride od njih zrak. Posodo z jajci hranite v hladni, čisti in zračni kleti. Po zimi ne sme biti v kleti tako hladno, da bi zamrzovale. Jajca se hranijo lahko tudi v vodnem steklu in sicer se vzame za 100 do 150 jajc 1 liter vodnega stekla in 10 l vode. Tudi pri tem načinu je paziti, da so jajca dobro pokrita s tekočino.

4. Sb1—c3

Tako se izogne bel dvorezni dunajski varianti, ki bi sledila po 4. Lg5, Lb4+, 5. Sc3, dc4.

4..... c7—c5

Na tem mestu se je ta poteza v praksi prav dobro obnesla za črnega. Igrana je v zadnjem času tako pogosto, da ji je Fine nedavno dal celo — sicer malo čudno — ime: »varianta brez imena«.

5. Lc1—g5

Izgleda, da običajnejše 5. dc5!, Sd5!; 6. e4, Sc3!; 7. bc3!; dc4!; 8. dc4!; Lb4+ daje črnemu predobro izenačenje. Zato je prišla zopet starejša poteza v partiji v rabo, zlasti po 29. partiji 2. matcha dr. Aljehin-dr. Euwe.

5..... c5 : d4

6. Sf3 : d4 e6—e5
7. Sd4—b5!?

Vodi do zelo velikih komplikacij, ki jim črni v partiji res ni kos. Ob najboljši obrambi pa menda lahko črni na potezo v partiji pride v malo prednost. — Navadno igrajo zato v zadnjem času 7. Sf3, pa tudi potem doseže črni z d4, 8. Sd5, Le7 izenačenje. (Mesto 8.... Le7 je slabo Sc6, 9. e4!, kakor je pokazala omenjena partija dr. Euwe-dr. Aljehin).

7..... a7—a5

Bolje nego d4. 8. Dd1—a4 Lc8—d7
9. c4 : d5 Ld7 : b5!?

Teorija priporoča tu Lc5 z dobro igro za črnega; dr. Vidmar pa navaja v svojih glasah k partiji, v »Deutsch Schachblätter«, še boljše novost Bogoljubova Dd6!, nakar ne gre 10. e3 radi Ta7!, tako da mora beli vleči 10. Le3, Lb5!; 11. Lb6!; La4!; 12. Sa4!; Lb4+ in črni ima majhno prednost. — Igrana poteza v zvezi s sledečo, vodi do zanimivih zapletitjav, ki pa koncem koncev le izpadajo v korist belega.

10. Sc3 : b5 a8 : b5?!

Po Sbd7, 11. Sc3 bi imel črni kmata manj. Tako se raje odloči za odločno že prej nameravano žrtve kvalitete, ki mu daje res izgledov na napad. Ob izredno precizni obrambi našega prvaka ob se ta napad le razbije in koncem koncev premoč kvalitete odloči.

11. Da4 : a8 Lf8—b4+

12. Lg5—d2 Lb4 : d2+

13. Ke1 : d2 o—o

Več praktičnih izgledov daje morda Sd5!;

Zlogovna križanka št. 84

Vodoravno: 1. del vlaka, 5. gozdna žival, 7. kraj v zetski banovini, 8. hrana Izraelcev, 9. kotlina na Gorenjskem, 12. turško ime, 14. gorovje v Dalmaciji, 16. italijanski slikar (fonetično), 19. plaz, 21. mesto v Epiru, 22. diaka, 23. Wallensteinov astrolog.

Navpično: 1. parni stroj, 2. hišica, 3. denar, 4. posoda, 5. mesto v Peruju, 6. sorodnica, 10. moško ime, 11. del rastline, 13. lahki čolni, 15. ozemlje za lov, 17. portugalski otok, 18. utežna enota, 20. japonski pesnik.

Rešitev križanke št. 83

Vodoravno: komar, opelo, legat, ar, Rah, se, za, Ela, il, as, Tom, ni, Tamar; ju; os; malinovec, iz, Nin, ve, rog, PEN, Ana, ara.

14. Ke1, Sb4, 15. Tc1, o—o. Pa tudi tako beli nima lahkega dela: je slabo razvit in kralj se ne more z rohamo umakniti na varno.

14. Kd2—e1 Dd8 : d5
15. Ta1—d1 Dd5—c5
16. Da8—a3!

Dama se vrača v igro, da pomaga pri obrambi.

16..... b5—b4
17. Da3—a4 Sb8—e6
18. e2—c3 e5—e4
19. Lf1—e2 h7—h6
20. Da4—b5! Dc5—e7

Na Dc2 bi sledilo 21. Db7!. Tako je beli dosegel uspeh, da je črno damo prepodil z bližine svojega kralja.

21. h2—h3 Tr8—a8
22. Db5—c4 De7—e5
23. Dc4—b3 h6—h5

Črni skuša preprečiti, da bi beli razvil svojo drugo trdnjavo, pa zato blokira belo kraljevo krilo.

24. Ke1—f1 h5—h4
25. Le2—c4 Tc8—f8
26. Lc4—e2

V časovni stiski nasprotnika ponavljata poteze.

26..... Kg8—h8
27. Td1—d2 Kh8—g8
28. Th1—g1 Tr8—f8
29. Td2—d1 De5—f5
30. g2—g4 h4 : g3 e.p.?

Po tej napaki, ki odpre pot v igro drugi beli trdnjavi, je črni takoj izgubljen. Pravilno je bilo Dg5, vendar tudi potem črni nima jasne kompenzacije za kvaliteto.

31. Tg1 : g3 Sc6—e5
32. Db3 : b4 Tc8—c2?
33. Td1—d8+ Kg8—h7
34. Db4—f8

V časovni stiski beli spregleda mat s 34. Th8+, Kh8!; 35. Df8+ ter 36. Dg7+.

34..... Se5—g6
35. Df8 : f7 Tc2 : e2
Grozilo je 36. Tg6!; Dg6!; 37. Th8+.

36. Df7 : g6+ Najenostavneje. Seveda je šlo tudi 36. Ke2!.

37..... Df5 : g6 Črni se vda.
37. Tg3 : g6 Črni se vda.
Po Tb2!; 38. Tg5, Ta2!; 39. Tb5 ima beli v končni kvaliteto in kmata več.

Vasja Piro

R A D I O

Nedelja, 18. junija

SPORT

Olimpijski dan 1939

V dobrem letu bo spet vabil olimpijski zvon

Danes bo sportna mladina po vsej državi manifestirala za olimpijsko misel in zbirala sredstva za našo udeležbo na XII. olimpiadi v Helsinkih

V Ljubljani se vlje olimpijska astava...

Spored današnjih olimpijskih proslav v Ljubljani je naslednji:

Ob 10.00: na Stadionu tekma mednarodne vrste ZFO, pred Narodnim domom start h kolesarski dirki, na teniških igriščih teniški turnir;
ob 10.30: na Ljubljani pri prostoru Lj. sportnega kluba kajak tekma;
ob 11.00: cilj kolesarske dirke na progi Celje-Gomilsko-Celje s startom in ciljem pred Glazijo. Ob 16. se bo pričel nogometni brzi turnir: Jugoslavija : Atletiki, Celje : Olimp, premaganca, zmagovalca, vse na Glaziji.

Spored olimpijskih prireditev v Celju je razdeljen takole:

Ob 8. se bo pričel v mestnem parku v Celju teniški turnir, ob 8.30 v okoliški šoli table-teniški turnir, ob 9. pa na Glaziji atletski miting v olimpijskem peterboju. Ob 15. bo kolesarska dirka na progi Celje-Gomilsko-Celje s startom in ciljem pred Glazijo. Ob 16. se bo pričel nogometni brzi turnir: Jugoslavija : Atletiki, Celje : Olimp, premaganca, zmagovalca, vse na Glaziji.

TA DAN JE ZNAK SPORTNIKOV: OLIMPIJSKA ZNAČKA! NIHCE BREZ NJE!

Misli o naši olimpijski zrelosti

Plavanje je pri nas ena najbolj zrelih olimpijskih sportnih panog

V dobrih dvanajstih mesecih, ob letu osorej torej, bo olimpijski zvon spet sklical mladino sveta. V svetih gajih na klasičnem Olimpu bodo prižgali baklo in prenesli ogenj v olimpijski stadion na Finsko. Na drugo bo zaplaval bel prapor s petimi krogi — visoko gori na evropski sever, v Helsinkih, bodo poromale množice sportnikov vsega sveta na XII. olimpijske igre...

V pripravah za olimpiado bo letošnje leto, zadnje v dvanajstletni olimpijski periodi, leto izbiranja. Narodi bodo morali pregledati vrste sportnikov, ki so jih zbrali in vzgajali od Berlina sem za Helsinko. Izločiti bodo morali iz njih one najboljše med najboljšimi, ki jih bodo v trdem delu in treningu enega leta še posebej prekalili za težko nalogo v olimpijskem stadionu.

Naša Jugoslavija je doslej na olimpiadah zmerom bila med skromnimi, majhnimi. Uveljavili so se tudi naši tekmovalci tu in tam, telovadci bolj kakor sportniki — prav za prav samo oni. Šli pa smo v poslednjih letih s časom naprej, dosegli smo tudi v nekaterih sportnih disciplinah olimpijsko zrelost. Morda najbolj v plavanju!

Doslej so naši plavalci v olimpijskem stadionu nastopili dvakrat: 1. 1927 v Amsterdamu in 2. 1936 v Berlinu. Obakrat s skromnim uspehom, vendar v Berlinu že z mnogo večjim — tam je sportni svet postal pozoren na Wilfana in Ziherla ter zlasti na jugoslovensko moštvo za waterpolo.

V Helsinkih bodo šli naši plavalci že z realnimi izgledi. Morda manj z izglede olimpijske kolajne, prav gotovo pa z izglede na rezultate in uspehe, s katerimi bodo obrnili na sebe pozornost vsega sveta, z izglede, skrajšaj popolnoma sigurnimi, na start v finalnih tekmovalnih, česar si na olimpiadah doslej ni mogel privoščiti še noben jugoslovanski plavalec.

Zanimivo je, da so vsi tisti naši plavalci, ki jim kot poidecem smemo in moremo pripisovati olimpijsko zrelost v največji meri, baš Slovenci: dr. Wilfan, Žižek, Cerer in Ziherl.

Najmočnejši in najresnejši olimpijski kandidat je Kamničan Tone Cerer. V lanskim plavalni sezoni je dosegel rezultate, ki so sicer relativno slabši kakor Žižkov. Toda Cerer jih je dosegel in postavil popolnovno in kar je zlasti važno, dosegel jih je tudi na težkem wembleyskem plavalšču pri tekmovalnih za evropsko prvenstvo. To zadnje mu tudi daje pravico, da bo pri zbiranju na olimpiadi »postavljena« (»gesetzt«), to se pravi, v predtekmovalnih skupno z ostalimi najboljšimi poraz, deljen v različne skupine, kar se pri zbiranju na olimpiadah prakticira zato, da se vsi favoriti ne sestanejo v enem predtekmovalnem in tako »pokoljejo« med seboj, kvalitativno slabši pa na njih račun pridejo v semifinale ali finale. To pravico si je Cerer pridobil in naloga našega sa. veza je, da jo bo pravočasno uveljavil.

Branko Žižek, član dubrovnškega »Jugas«, pa Slovenec po rodu, je na mednarodnem tekmovalnem v Trstu lani na progi 1500 m prosto dosegel rezultat, ki ga uvršča med najboljše na svetu. Ne smemo pa pozabiti, da je rezultat bil dosežen v mrcju in da bo polnovreden postal šele takrat, ko ga bo — o čemer niti najmanj ne dvomimo — naš vrli Žižek ponovil tudi v bazenu v sladki vodi.

Njemu je v letošnji sezoni prva in glavna naloga, da čim več starta v predpisanih sladkovodnih bazenih, meddržavna tekma z Madžarsko septembra v Segedinu pa mu je prilika, da se v mednarodnem plavalnem svetu dokončno afirmira.

Branko Ziherl ima že močno mednarodno reputacijo, četudi na lanskem evropskem prvenstvu v Wembleyu ni izpolnil vseh stavljenih nad. Ima pač to smolo, da je skakal, ki ga ne ocenjuje stoperica, ampak točke. In v vseh tekmah, kjer je tekmovalce navezan na radodarnost sodnikov, je pripadnikom malih narodov težko. Prevekrat gre tu mnogo dobljenih točk na račun renomeja, ki ga nacija, kateri tekmovalce pripada, v mednarodnem svetu uživa. Tako je tudi v Wembleyu dogo-

dilo, da so nekateri morda nezasaženo prišli na račun našega Ziherla na boljše mesta. V smislu navedenega čakata naša savez dve važni nalogi: pokazati se pred olimpiado, če le mogoče že letos, našega Ziherla v inozemstvu, predvsem »seveda« v Nemčiji in Madžarski, pa — priskrbeti si na vsak način mesto v sodniškem zboru za skoke. Po kvaliteti našega reprezentanta Ziherla in pa kvaliteti naših sodnikov nam to mesto nesporno pripada in da ga doslej nismo uživali, je mnogo kriva diplomacija našega plavalnega saveza, ki o tem vprašanju nikdar ni resneje vodila brige.

Četrti naš plavalni olimpijec, dr. Draško Wilfan, je v zadnjem času navidezno popustil v plavanju. V lanskim sezoni ga je skrb za doktorsko diplomu odvela s plavalščice in prikovala h knjigam. Mnogi so ga že likvidirali ko pa je v zadnjih ligalskih tekмах le prihitel klubu v silo na pomoč, je pokazal, da je še zmerom vele, sila — tudi brez pravega treninga. Lanski njegov rezultat na težkem ilirijanskem

Olimpijske nade malih narodov

Po vojni so si na vseh olimpiadah zastopniki malih narodov priborili razmeroma več olimpijskih časti kakor zastopniki velikih

Olimpijske tekme predstavljajo danes ne samo največje in najmočnejše tekmovalje na svetu, temveč tudi najlepšo borbo za uspeh. 56 držav se priznava doslej k olimpijskemu pokretu, vsi deli sveta so zastopani. Malo je bilo ljudskih gibanj in stremeljenj, ki bi v tako kratkem času združila toliko držav za skupni cilj, kakor olimpijska misel, a še manj, za katere bi bile države pripravljene toliko prispevati in žrtvovati, kakor je to potrebno baš za olimpijske tekme.

Olimpijsko tekmovalje ne pozna razlike med malimi in velikimi državami, ne pozna razlike med bogatimi in skromnimi, pozna pa razliko boljše, hitrejšega in sposobnejšega od manj dobrega, hitrega in sposobnega. Samo čisti rezultat odloča! Ni važno, kdo tekmuje, važno je samo, kaj je mogel tekmovalce pokazati. In še to je važno, vsak uspeh, ki ga tekmovalce doseže, je obenem uspeh njegove domovine. Ni osebna čast, ki jo je pridobil z olimpijsko zmago, toliko pomembna kakor simbolična počastitev njegove domovine s počastitvijo njene zastave.

V teh skozi tisočletja ohranjenih, sodobnemu življenju prilagojenih načelih plemenite borbe narodov, je najmočnejše podčrtana olimpijska misel.

Toda v tej olimpijski misli je še nekaj, kar je važno posebej za pripadnike malih narodov, a to je njihova ravnopravnost, njihova pravica za doseg olimpijske zmage in časti s popolnoma enakimi pogoji, veljavnimi za vse. Olimpijske časti in zmage ni mogoče priboriti z nasiljem, z vplivi in s položaji, kakor jih morejo uveljaviti velike države, temveč le z enakopravnimi položaji v borbi s pogoji za vse enaki. In to olimpijsko načelo ravnopravnosti je rodilo izreden uspeh za male narode. Vsake olimpijske igre znova potrjuje, da je število zmag, ki pripadajo malim narodom, zmerom večje in je razmerje teh zmag v primeri s številom prebivalstva take države, za male narode mnogo ugodnejše kakor za velike.

Velike države stavišajo za razvoj sporta na razpolago vsote, ki skoro popolnoma krijejo njegove potrebe, za olimpijsko pravico in nastope pa še posebej, prispevajo potrebne zneske, ne glede na to, da je v velikih državah tudi s strani prebivalstva olimpijski fond znatno močnejše podprt kakor je v malih državah mogoče. In vendar doseženi rezultati ne ustrezajo zmerom vsotam, ki so na razpolago. Razlika nastane v pojmovanju sporta, v potrebi večje borbivosti in zavesti, da mora majhen narod uporabiti več napora, da doseže uspeh, ki je velikim narodom laže dosegljiv. Toda baš ta okolnost vpliva na borbost atletov. V sportu ne odloča v toliki meri moč in sila, kakor duh borbivosti. Zastopniki malih narodov se zavedajo, da je njih-

plavalšču — 60,5 sekund na 100 m prosto — je jamstvo, da bo po izdatnem treningu in na lahkem plavalšču izlaha dosegljiv rezultat pod eno minuto, ki pomeni nekako olimpijsko znamko. Seveda bo pri Wilfanu močno v škodo stvari dejstvo, da v letošnji sezoni, ko skupaj z Ziherlom praznuje desetletnico svojega sportnega delovanja, služi vojaški rok, kar mu bo pri treningu gotovo manj v korist.

Ta četvorica je ograda naše olimpijske plavalne reprezentance za Helsinko. Izpopolnjena še z dvema, tremi tekmovalci, ki naj bi z Wilfanom in Žižkom tvorili štafeto 4 krat 200 m — brčkone bosta to v prvi vrsti sušičana Defilipis in Potočnjak — bo gotovo najmočnejša plavalna reprezentanca, kar jih je Jugoslavija kdaj postavila. In to reprezentanco bi naš plavalni savez nujno že letos, po končani sezoni doma, moral poslati na niz gostovanj v renomirane plavalne države Evrope, kjer bi si nabrali tekmovalne rutine, spoznali svoje konkurente in svoji domovini pridobili prepotrebno reputacijo. Sredstva za to se morajo najti!

Naj ob tej priliki opozorim na svetovno akademsko prvenstvo, ki bo v dneih 20. do 25. avgusta v naši neposredni bližini, na Dunaju. Tu bo konkurenca dovolj močna, gre za visoki naslov akademskega svetovnega prvaka in naši tekmovalci imajo dovolj velikih izglede. Wilfan, Cerer, Ziherl in Defilipis so akademiki!

Pa še zadnja olimpijska plavalna disciplina: waterpolo. Morda je to disciplina, v kateri je Jugoslavija imela največ uspehov, odkar se naš plavalni savez mednarodno udeležuje. In vendar morem trditi, da naše waterpolo moštvo v odlični nem trenutku ni doslej še nikoli pokazalo, kaj zna. Vsi tu in tam doseženi odlični rezultati, med njimi zlasti 1:4 proti Madžarski na olimpiadi v Berlinu, ki so sicer dali naslutiti naše zmoglosti, niso mogli priti niti otipljivega uspeha. Čudna usoda nas tu preganja, usoda, ki smo jo deloma krivi sami. Zmerom in zmerom se pojavljajo pri sestavi moštva strahovite nevednosti in nezadovoljstva, zmerom in zmerom je najmanj štirinajst igralcev, ki so po mnenju klubskih strokovnjakov poklicani, nastopiti v reprezentanci, igrati pa jih, žal, more samo sedem in med temi sedmimi, ki nazadnje le nastopijo kot državna reprezentanca, sigurno vsaj eden najboljši manjka! Trdim smelo, da bi, če bi pri nas enkrat uspelo, sestaviti pravočasno res najmočnejše moštvo, podvrči ga vsaj en mesec skupnemu treningu in uigrati ga v nekaj težkih tekмах z najboljšimi nasprotniki, v Helsinkih Jugoslavija v waterpolu temeljito zmešala štrono in maršakerome prominentnih debelo prekrizala račune.

Plavanje je pri nas ena najbolj zrelih olimpijskih sportnih panog. Imejmo, ko se pripravljamo za Helsinko, pred očmi našo prestiž Jugoslavije in njenega plavalnega sporta. S podporo oblasti in vseh odločilnih zastavmo vse sile, da naše tekmovalce res dostojno pripravimo za nastop v olimpijskem stadionu — leto osorej bomo pobrali bogato žetev!

Božo Kramaršič

dranja šele po svetovni vojni. Hrepenenje po letenju je prignalo mladino k poskusom, ki so pokazali, da morejo izrabljati letala veter od gorskih pobočjih za dviganje. Od tu pa do spoznanja, da imamo še polno drugih prilik za jadranje, ker se nahaja zračno morje od zemeljske površine pa tja do višine 8000 m v neprestanem prelivanju, je bila dolga pot in potrebne so bile tudi človeške žrtve. Ko se bliža med bliskom in gromom huda ura, pred katero se skrrijejo vsa živa bitja, napoti ugoden trenutek za jadralca. Z mirno roko vodi svoje letalo med mračne oblake, da izrazi njihovo kaotično energijo ter leti z njimi vred v daljne kraje. Ali vidite tisti bel oblak na lepem poletnem nebu? Kakor jadra v vetru se mu napihujejo gube. Močne navpične zračne struje se mešajo v njem, da se krivijo krila, če zaide letalo vanj. Tudi njegovo energijo izrablja jadralca za vzpenjanje v višino in polet v daljne kraje. Prav pogosto pa najde pilot nikjer takih vidnih znakov za razpoložljivo energijo. Takrat mora skrbno opazovati svoje instrumente ter vztrajno in enakomerno krožiti nad vsakim ugodnim mestom, da izrazi sleherni sapico za vzpon.

Da bo prišla pri olimpijskih igrah v poštev res samo pilotova vztrajnost, odločnost in znanje, ne pa tudi kakovost uporabljenega letala, so izbrali za vse tekmovalce en tip letala nemške konstrukcije »Meise«, za katerega bodo imele v kratkem vse zainteresirane države v rokah potrebne načrte. Tekmovalci bodo morali preleteti določene proge v dolžini od 100 do 250 km v najkrajšem času, pri drugih tekmovalnih pa se bodo morali vzpeti med poletom čim višje. Take tekme zahtevajo od udeležencev veliko vztrajnost in spretnost, pa tudi dobro poznavanje krajevnih in meteoroloških prilik. To se pa da doseči predvsem z vztrajnim vežbanjem pod najrazličnejšimi krajevnimi in vremenskimi okoliščinami. V naši državi imamo dovolj možnosti za tako vežbanje in zadnji uspehi naših jadralcev so pokazali, da imamo tudi sposobne ljudi. Če bodo naši jadralci dobro izkoristili čas, sem prepričan, da bo tudi v tej panogi naša država častno zastopana na prihodnih olimpiadi.

Ing. Anton Kuhelj

Dva pomembna nogometna dogodka

Disk—Grafika

II. kvalifikacijska tekma v Domžalah

Na igrišču Diska v Domžalah bo danes ob 17. zadnja kvalifikacijska tekma za vstop v ljubljanski prvi razred, in sicer med domžalskim Diskom in Grafiko. Tekma je za oba kluba izredne važnosti, zato bosta obe moštvi napeli vse sile, da zmaga. Moč obeh klubov je približno enaka, zato obeta biti borba izredno ostra in zanimiva do zadnje minute. Zanimanje zanje v Domžalah in vseh okoličih je zelo veliko in bo privedla na igrišče brez dvoma rekordno število gledalcev. Tekma bo seveda ob vsakem vremenu.

Kranj—Mars

Polfinalna pokalna tekma v Kranju

Pokalna tekma, ki se bo popoldne odigrala v Kranju med domačinom in med ljubljancem s Poljan, spada še v tretje kolo pokalnih tekem. Kranjčani so se do tretjega kola prerili preko Hermesa in preko Bratstva, Poljanci pa so v prvih dveh krogih imeli za nasprotnika Svobodo in Reko. Med Kranjem in Marsom se je hotela v teku let razviti nekaka tradicija visokih porazov, odnosno zmag, v škodo moštva s Poljan in bi že bil čas, da Marsovi prekinejo za njih tako neprijetno verigo pasivnih rezultatov. Popoldne bi se jim to ugenilo posrečiti, ker so v zadnjih časih dosegli precej opaženo solidnost, ki jih med našimi prvorazrednimi klubi postavlja v prve vrste.

Tekma se začne ob 17.15 in jo bo sodil g. Mrdjen.

V nekaj vrstah

Tekma za prvenstvo v Hrastniku

Minulo nedeljo je bila v Hrastniku finalna tekma za vstop v I. razred med SK Hrastnikom in Daskom iz Trbovelj. Tekma se je končala z visoko zmago 6:0 (3:0) za Hrastnik. Domačini so zmago popolnoma zaslužili, ker so bili v vseh formacijah boljši nasprotniki, zaigrali pa so tudi z veliko voljo in elanom. Daskovci razen dobrega starta niso imeli pokazati posebnega. Tekmo je sodil ljubljanski sodnik g. Dorčec. V predtekmi je drugo moštvo Hrastnika odpravilo drugo garnituro Daska s 3:0.

BSK zdaj ne bo igral v Pragi

V petek je izšla v češko-moravskem protektoratu naredba, po kateri so do konca junija prepovedane vse sportne prireditve razen neke konjske dirke, ki se je že pričela. Razlogi te prepovedi so menda tudi neki incidenti, do katerih je baje prišlo na nedavni nogometni tekmi med Prago in Berlinom. Kljub raznim posredovanjem je ukrep ostal v veljavi in se mora naš državni prvak BSK, ki se že nekaj dni mudi v Pragi in bi moral v ponedeljek odigrati tekmo za srednjeevropski pokal s tamkajšnjimi Slavijo, vrniti domov. Oba kluba sta se zdaj sporazumela, tako da bosta prvo tekmo odigrala prihodno nedeljo, tekmovali pa nameravajo začeti dne 13. avgusta.

Predstavniki hrvatskega sporta so imeli v ostalem te dni še eno važno konferenco, in sicer v Rogoški Slatini, na pobudo znaneega zagrebškega sportnega mecena in industrijalca Vladimira Premruja, kjer se je predvsem razpravljalo o materialni strani razvoja hrvatskega sporta. Kakor zatrjujejo v teh krogih, bo akcija hrvatskih sportnikov po smotnem načrtu v kratkem dosegla svoj višek.

Na povratku v Zagreb se je delu udeležencev te konference pripetila zaradi narasle sotle precej neprijetna nezgoda z avtomobilom, ki se je le na veliko srečo nehala z nekaj neprostovoljnimi kopelemi.

Atletski podsavez v Ljubljani (službeno). Jutri bo v Ljubljani proslava olimpijskega dneva. V okviru tega dneva prirediteljski podsavez na stadionu tekmovalje v naslednjih disciplinah: teki 100 m, 300 m, 1000 m, 1500 m, 3000 m, skok v višino, skok ob palici, met kopja, kladiva in diska ter stafeta 4x100 m. Na tem tekmovalju morajo nastopiti: Račić, Skušek, Gaberšek, Gošek, Schmiederer, Agreš, Steiner, Rozman, Zgur, Smerdel, Stepišnik, Slamič, Jeglič, Kosec, Gašparšič, Kilar, Košir, Ing. Marek, Bratoš, Mavzar. Cutalin atletom, ki bi tudi imeli možnost plasmaja, bo tudi dovoljen nastop.

Olimpijska propagandna kolesarska dirka. (Službena objava kolesarske podzveze Ljubljana.) Za nedeljsko olimpijsko propagandno dirko so določeni naslednji gg. funkcionarji: delegata Olimpijskega odbora Butinar Josip in Gorjanc Jaka, sodniki Schweitzer Rudi, Bežalj Ignac in Plankar Ivan, tehnični referent Pleško Stanko, časomerilci Jaka Gorjanc in Otrin Ivo, zapisničarji Skof Drago in Predalič Danilo, avizo na progi Gartner Franc, kontrole Maver Ivan, Ferkolj Matija, Golob Armando, cilj, rediteljske zastavice in številke pribavi na start Sancin Ivan. Ker bomo ta dan manifestirali kot sportni praznik, obveščamo vse verificirane in neverificirane funkcionarje, naj se javijo ob 9.30 pred Narodnim domom prireditvenemu odboru v svrhu sodelovanja. Ker potrebuje odbor večje število dam za prodajo olimpijskih znakov, prosimo, da pripelje s seboj članice in simpatizerke našega sporta. Vsakog neuteleljeno izogibanje funkcionarjev in dirkačev se bo disciplinsko obravnavalo, izvzeti so le kraji in province, ki sami praznujejo ta dan.

Odpoved plavalne tekme v okviru olimpijskega dneva. Zaradi hladnega in deževnega vremena plavalna tekma v bazenu SK Ilirije, ki jo je nameraval krajevni olimpijski odbor izvesti jutri zvečer, ni izvedljiva ter je preložena na poznejši čas.

SK Mars. Zaradi današnje tekme v Kranju pozivamo vse igralce, da se zberejo ob 15. pred kolodvorom. Postava moštva je razvidna z objave deske. Načelnik.

Poziv atletskih sodnikom. Za atletsko tekmovalje podsaveza in ženski atletski miting SK Planine na stadionu s pričetkom ob 14.30 se odreja naslednji gg. sodniki: geom. Cerne, D. Sancin, Windisch, Gorjanc, Cuderman, Hvale, Trtnik, Kermavner, Stropnik, Soukal, Megušar. Vsi navedeni gg. sodniki se naprošajo, naj pridejo 15 minut pred začetkom tekmovalja na igrišče.

SK Slavija. Danes ob 9. naj bo juniorsko moštvo na igrišču Ilirije. Igramo z Mostami. V terek bo redni trening. Tajnik.

Za nedeljski popoldan

Novi orehi

Skrivalnica

SOBOTA — SRBLJA — AORTA — KRITIK — LEPOTA — SIKNIK — PLOHA — VETER — KAMEN — POTOP — SCIT — TEPEŽ — KMET — UJEDA — EMERIK — LJUBEZEN — SEMIČ — ROČAJ.

Iz vsake besede vzemi dve zaporedni črki in sestavi iz njih upoštevanja vreden rek.

Posetnica

Dr. E. Sodač

SID

Kaj je ta gospod po poklicu?

Zlogovnica

an, bert, bo, dolf, i, lan, mi, o, ris, ro, ru, ton, ton, van.

Iz teh zlogov sestavi sedem dvozičnih moških imen. Če ta imena prav udežiš, ti dajo njihove začetnice slovensko mesto.

Račun s številkami

LGSL : GL je DMML

-GL

EMS

EKE

EMG

EKE

EDL

EDL

== = =
Namestu črk vstavi prave številke, pa dobiš račun, ki se izide.

Strti orehi

Izločilnica: Zaupaj v svojo moč in zmagaš boš.

Računska naloga: Oče ima 56 let, mati 48, sin 24, hči pa 16.

Premikalnica: Dunav, Apače, Sisak.

Magičen kvadrat: nagib, anoda, Golar, Idaho, baron.

Med reševalce je razdelil stric Matic šest nagrad, ki jih dobe po žrebu naslednji: Avgust Cimperman, Niš, Vojvode Vuka la, Nela Bajželj, Petrovgrad, Aleksandrova 41/I. In Borivoj Klemenčič, Kamnik, Sutra 18 dobe po en roman iz »Jutrove knjižnice«.

Franc Jerina, dijak, Ljubljana, Zalokarjeva 11, Boris Stariha, Črnomelj 176 in Stanko Čretnik, Maribor, Meljska 32 pa dobe po eno knjigo revije »Življenje in svete«.

Naše gledališče

D R A M A

Nedelja, 18. Zaprti. (Potopljeni svet. Go. stovanje v Tržiču).

Dramska sezona 1938/39 je zaključena. Osebe bo šlo na počitnice in avgusta meseca pričelo z intenzivnim študijem za novo sezono 1939/40.

O P E R A

Nedelja, 18. Zaprti.

Ponedeljek, 19. Zaprti.

Torek, 20. Štirje grobjarji. Gostovanje Boža Vičarja. Red Sreda.

Sreda, 21. Zaprti.

Abonente reda Sreda opozarjamo, da bodo imeli v terek 20. m. predstavo Wolff-Ferrarijeve opere »Štirje grobjarji«, ker gre opera za tri dni na gostovanje v Trst. Zasedba opere je običajna, le tenorsko partijo, ki jo poje sicer g. Banovec, bo pel zagrebški tenorist Božo Vičar kot gost. Sodelovali bodo: Betetto, Primožič, Zupan, Lupša, Marček, Kogejeva, Ribičeva, Poličeva, Heybalova in Ramsakova. Dirigent: Dr. Švara. Režiser: R. Primožič.

Tako žive matere številnih slovenskih družin

Pismo vdove Marije Mavsarjeve z Viča

Iz vseh krajev naše slovenske domovine so se oglašile številne družine. Zato sem se tudi jaz namenila, da se oglašim v Vašem listu. Tudi moj zakon je Bog oblagodariš z 12 otroci. Od teh jih živi še enajst. Najstarejša hči Karolina je stara 27 let in je že poročena. Sin Janez je star 26 let in je krojaški pomočnik. Franc je star 24 let in je brez posla. Cirila je stara 23 let in je delavka. 21 letni Karl je sedaj pri vojaki. Maksimilijana je stara 18 let in je delavka. 17 letni Anton je krojaški vajenec. Marija, Terezija, Ana obiskujejo osnovno šolo na Viču. Mali Edo pa se uživa veselo, brezskrbno mladost.

Vsi otroci, razen najstarejše Karline, so še doma. Odkar mi je pred štiri leti moj Jakob umrl, skrbim za otroke sama. Na Viču imam barak so skromnim vrtilkom. V baraki imamo sobo in kuhinjo. Lahko si mislite, da je za obstanek tako številne družine treba mnogo truda in poštvalnosti. Kljub temu, da živimo tako skromno, so vsi otroci zdravi, saj niso razvajeni in pomehkuženi, kakor otroci premožnejših staršev. Veliko pozornost posvečam tudi vzgoji svojih otrok, kar pa pri tolikšni družini ni lahka reč, zlasti ne pri dekletih. Kljub vsemu trudu, skrbem in trpljenjem, ki sem si ga s številnimi otroki napolnila, gledam svojo družino s ponosom, saj je ona moje veselje in moja nada. Pri pomnjam še to, da sem sama iz družine, ki je štela trinajst otrok, mož pa je bil iz družine, ki je štela štirinajst otrok.

Marija Mavsarjeva, vdova delavca, Vič, cesta na Brdo, baraka.

Slovenska mati na Koroškem

Mati ene najštevilnejših slovenskih družin za mejo je gospa Neža Vitrnikova, posestnica v Smihelu pri Pliberku. To je vrla narodna slovenska mati na Koroškem. Rodila je 15 otrok, od teh so trije majhni umrli, sin Franc, tesarski mojster pa je po nesreči umrl pred nekaj leti v starosti 33 let. Deset hčera in en sin so pa še danes vsi zdravi in živi.

Mati sama je stara 84 let, mož Franc, ki je bil tesarski mojster, je pa pred nekaj leti umrl. Starejša hči Mojca, poročena Pernatova in sedaj že vdova, je posestnica v Bistrici pri Pliberku. Nežika, poročena Gobec, je soproga gostilničarja v Kragujevcu, tretja je Zefka, poročena Komarjeva, soproga uglednega trgovca v Mengšu, četrti je Leni, poročena Prinčeva, soproga železniškega uradnika v Gradcu, peta je Kati Majerjeva, soproga železniškega uradnika v Zagrebu, šesta je Lona Oraševa, soproga posestnika in trgovca v Stebnu pri Pliberku, sedma je Terezija Husova, soproga strojnika v Kapfenbergu, osma je Lizika Drobčeva, soproga posestnika v Smihelu pri Pliberku, Malka in Lojzka pa pomagata materi na domačiji v Smihelu pri Pliberku. Edini še živeči sin Luka je bil dolga leta nadučitelj v Globasnici pri Pliberku, kjer ima tudi svoje posestivo, bil pa je premeščen v Tigrče pri Celovcu.

Pri materi Antoniji Medvedovi

Dole pri Litlji, junija. Tudi Kumljanci nismo od muh! Svet nas bolj malo pozna, četudi prebivamo na »zapadni« strani našega strica Kuma. Strica Kuma, o da, tega pozna marsikdo. Nas, ki smo zbrani okrog njega, pa bolj malo. Vsak, ki želi k stricu, hiti, da ga čimprej pozdravi. Ko pa odhaja od njega, zopet hiti, da je skoraj med svojimi dolinci. Dolinec, ta hudič, si je že čisto napravljen do vrha, da bo ja čimprej gor in dol! E, pa imamo tudi na tej strani lepe ceste. Toda mi jo rajši urežemo skozi naše gozdove in preko naših travnikov. Dolinec naj požira prah in njemu podobne stvari, ker je vajen tega.

Na tej strani leže tudi Dole. Dolčani pa nismo pravzaprav tako neznanji ljudje! Imeli smo namreč kosmatinca v naših gozdovih, katerega je menda hotel »vpihniti« foto aparatom naše »dolinec«, kar se mu pa ni posrečilo. Dolčani je hotel narediti slavne. Mi smo pa kosmatinca skrili. V našem kraju je precej Medvedov in tudi vas imamo, ki je Slavna.

Slavna, oddaljena slave pol ure od Dol, stoji ta idilična vas. Slavčani so zelo prijazni ljudje. V vsaki hiši ti zelo radi posredujejo. Sredi vasi stoji hiša Medvedovih. V njej gospodarita Antonija in France Medved s svojimi 13 otroci, 6 jima jih je pa pomrlo. Dva sta umrla na porodu. V naših krajih ni namreč babic in si morajo v takih primerih pomagati sosedo same med seboj. Posledica: nekaj več pogrebov kakor bi jih bilo treba. Medvedovski mami se prav nič ne pozna, da je porodila že 19 otrok. Če jih ne vidiš okrog nje in če ne bi poznal njene mladine, pa bi skoraj ne verjel. Močno znežena žena, rdeč lic, vedno vesela, sicer pa ima šele 43 let. »Stara še nisem, sem šele sredi življenja,« pravi in res je tako, kljub tolikim porodom.

»Kako se vam je pa doslej godilo, Medvedkova?« jo pobaram.

»Doma sem bila na Gradišču pri Selarjevih. Imela sem več bratov in sester, pa so vsi pomrli za jetiko. Stare žene pa so svetovale moji materi, naj me hitro omoži, ker je to edino zdravilo proti tej bolezni. Omožila sem se, ko še 18 let nisem izpolnila, z Medvedskovim Francetom iz Slavne. France je deset let starejši od mene. Doma smo imeli gostilno in sem se sprva prav težko navadila na Francetov

mirni dom. Našo hišo pa je prevzel moj po polni brat, skoraj vsako leto sem ležala. Pa ne dolgo kakor nekateri. Ni bilo časa za to. Dojila sem vse. Bila sem vedno zdrava in sem še danes, hvala Bogu.

Imela sem mnogo skrbí in jih še imam, vse sem sprejela kot dar od Boga. Vse sem vselej prenašala z dobro voljo. Otroci so zdravi in ni nobenemu videti, da bi komu kaj manjkalo. Fantov je bilo deset. Umrlo jih je 5. Viktor je star 28 let in je cel gospodar. France je nedavno dobil službo v Trbovljah. Janez pojde letos na nabor, Rudolf jih ima 15, Cirila pa še k vam pošiljam vsak dan. Deklet sem imela 9. Osem jih je živih. Najstarejša Mici je stara 25

Angleška konservativna stranka in njeni poslanci

Stranka starih in čvrstih tradicij — Angleški poslanec mora biti premožen — Politične „dinastije“ med plemstvom — Glavni Chamberlainovi nasprotniki

London, 12. junija.

Angleška konservativna stranka je nekaj tako tipičnega staroangleškega kakor so samo še nekatera gospodinjstva po velikih hišah v Angliji ali nekateri starodavni uradi in pisarne po Londonu. Značilno za vse je, da je obrat silno drag, efekt pa, ki ga dosežejo, nikakor ne odgovarja stroškom, ki so bili zanj potrošeni. Ali bolj razumljivo je, če rečemo, da mlade stranke moderna gospodinjstva ali nova podjetja dosežejo iste rezultate in efekte z veliko manjšimi stroški in veliko bolj poceni, ker je vse boljše preračunano. Tradicija nosi v sebi nekaj prežir za malenkostnost in daje vtis širokosti, solidnosti in temeljitosti, toda vse to danes stane denar. Mlada Anglija se je že privadila živeti v bolj tesnih razmerah, le nekaj starega življenja je še med nami, čeprav vsak dan manj; to življenje omogoča premoženja, ki so jih varno nakopile prejšnje generacije.

Ker je obrat konservativne stranke tako drag, igra premoženje poslancev važno vlogo. Le malo je volilnih okrajev, kjer poslanci ne potrošijo vse letne parlamentarne plače, ki znaša v jugoslovanski valuti okrog 150.000 din za lokalne konservativne fondne in to povrh tega, da morajo nositi sami vse stroške za volitve. Zato prihajajo več ali manj vsi konservativni poslanci iz premožnega srednjega stanu, kjer sta jih industrija in trgovina preskrbela z dohodki, ali iz aristokracije, kjer je družinsko premoženje po navadi v posestvih ali varnih delnicah.

Nekateri aristokratske družine že stoletja zalagajo angleško javno življenje s politiki, visokimi uradniki ali diplomati. Še danes predstavljajo oni vrednost in moč konservativne stranke, čeprav je vlada še močno v rokah zastopnikov »businessa« — kupčije. Poslanci, ki pridejo iz aristokratskih rodbin, so predvsem vzgojeni za javne kariere, od rojstva določeni, da bodo vredno nadaljevali tradicije rodbine in angleške družbe. Tradicija je vera v kontinuiteto, z vsemi moralnimi atributi vere. Zato so najbolj strogi proti samim sebi, oni, ki trdno verujejo, da bodo njihovi nasledniki čez stoletja sodili njih delo in življenje, kakor zdaj sami sodijo svoje prednike.

Starodavne družine Cecil (Cranborne), Darby (Stanley), Halifax (Wood) imajo danes svoje zastopnike v parlamentu. Tudi Churchill, Eden, Cooper, vojvodinja Atholška spadajo v vrsto konservativcev. Uporniki so v svoji lastni stranki, čeprav je disciplina v njej tako močna in nelojalnost proti njenim voditeljem velik greh proti lepemu vedenju. Edinstvena osebnost med njimi je gotovo Winston Churchill. Edinstven ne samo med njimi, temveč v vsem parlamentu, v vsem angleškem javnem življenju. Potomec slavnega Marlborougha, zmagovalca Francozov, je bil med svetovno vojno, komaj nekaj čez 30 let star, morališki minister. Od takrat se je uveljavil kot zgodovinar, strategist, politik, publicist. Njegovo znanje je ogromno, na kar se redko naleti v Angliji: njegova sposobnost za presojo dogodkov in sklepanje za razvoj v bodočnosti sta čudovito točni, kar je še bolj redko v Angliji. V parlamentu je zdela le najduhovitejši govornik, sposoben da ga jeza in temperament privedeta v osebnostni napad na nasprotnika, kar je za angleško zrelost in modrost, ki vladata v parlamentu, tako nenavadno. Morda je tudi to krivo, da mu dolga leta javno mnenje ni

let. Ta je na domu. Tonca stoji, Milka doma živa, Ivanka se uči v trgovini pri Moniki na Doleh, Francka pa še tudi hodi k vam v zimsko šolo. Tri najmlajše na tudi najbolj poznate saj gredo vsak dan še v šolo, ker še nisem nič slabega slišala o njih. Saja veste, kakšen je današnji mladi svet. Rada bi vam dala sliko družine, a je nimam. Sama sem se že večkrat slikala s svojimi birmankami, s svojimi otroci se pa še nisem, pa bi se rada. Če bo prilika nanesla, nas boste pa vi enkrat udarili na konferte. Se to vam moram povedati, da je Solar, ki se piše Oblak, iz Radgonce, moj bratranec. To je tisti, ki ima tudi precej drobiža in ki je letos dobil podporo od kralja v Beogradu. (Opis Oblakove družine je »Jutro« objavilo preteklo nedeljo.) Mama Medvedškova, vzor slovenske matere si! Iz Toije hiše se sliši velikokrat vesela naša pesem, nikdar pa ne slišimo besed, ki jih ne bi smela slišati mlada ušesa.

Veno Taufer, šolski upravitelj.

rojstev. Sedanji ministri predsednik Daladier je pred kratkim napovedal nove zakone za pospeševanje rojstev. Izjavil je med drugim: »Vodili bomo politiko rojstev, ki bo Franciji omogočila, da bo ostala isto, kar je bila v preteklem stoletju. Če v najbližjem času bodo objavljene uredbe

za podpiranje velikih družin. Objavili bomo zakon o obrambi francoske družine. To zakonodajo bo vodilo staro geslo moralne in materialne okrepitve družine, ki tvori po francoskem naziranjju jedro države in družbe.«

Jugoslovenska številka velikega berlinskega dnevnika

Eden najstarejših nemških dnevnikov, »Berliner Börsenzeitung«, je prinesel ob priliki berlinskega obiska našega kneza namestnika, kakor smo že takrat na kratko zabeležili, posebno prilogo posvečeno Jugoslaviji. Priloga naslavlja, da sprejemo rimo o njej še obširneje in opozorimo na njo vse zainteresirane.

Uvodni članek je napisal bivši nemški poslanik v Beogradu Keller, ki podaja oris razvoja odnosov med Nemčijo in Jugoslavijo ter zlasti podčrtava one momente, ki navajajo obe državi k medsebojnemu zblizanju in sodelovanju. Na koncu omenja svoje osebne spomine na Beograd, kjer je bil prvi poslanik Nemčije po svetovni vojni. Zlasti velik vtis je naredila nanj nastopna avdienta pri kralju Aleksandru, ki je bil takrat še regent. Že takrat se je seznanil tudi s sedanjim knezom namestnikom.

Znani nemški vojaški publicist piše pod naslovom »Narod vojakov« o jugoslovenski oboroženosti. Po orisu njene organizacije in velikih ovir, ki jih je bilo treba pri tem premagati, se zelo pohvalno izražajo o njenem sedanjem stanju in pravi na koncu: »Danes je jugoslovenska državna obramba skoz in skoz enotna tvorba, ki predstavlja absolutno zanesljivo in vedno pripravljeno orodje v rokah jugoslovenskega državnega vodstva. Po visoki bojni vrednosti je zelo odlično čimtelj v vojaško-političnih odnosih jugovzhodne Evrope.«

Profesor praške nemške univerze dr. Gesemann razpravlja o srbskih in hrvatskih narodnih pripovedkah in narodnih

pesmih in jih posebej ocenjuje kot zgodovinske vire. Prof. Franc Zedwitz opisuje potne opise iz Bosne in Južne Srbije, vodja naše potovalne pisarne v Berlinu dr. Sieber pa govori o tujekem prometu v Jugoslaviji in posebej še na Primorju. Prof. dr. Josef März daje splošen opis Jugoslavije in njenega prebivalstva. Wilhelm Gomoll piše o zgodovini kulturnih stikov med Nemci in Jugoslavi, dr. Todor Manojlovič pa opisuje bogate zbirke beografskega muzeja kneza Pavla. V posebni literarni prilogi je več prevodov iz srbske in hrvatske narodne literature.

Več strani priloge je posvečenih gospodarskemu položaju in razvoju Jugoslavije ter gospodarskim stikom med Jugoslavijo in Nemčijo. Državni tajnik v berlinskem gospodarskem ministertvu dr. Landfried razpravlja o medsebojnem gospodarskem izpolnjevanju obeh sosednih držav in o velikih možnostih, ki se iz tega odpirajo za izgraditev gospodarskega sodelovanja. Minister za gozdove in rudnike Ljubomir Pantić je napisal kratek članek o politiki in težnji svojega resora, ki igra pri izmenjavi blaga z Nemčijo zelo odlično vlogo. Naslednji članki so posvečeni finančnim stikom med Jugoslavijo in Nemčijo, razvoju jugoslovenske industrije, agrarni strukturi naše države, naši zunanji trgovini itd. O raznih možnostih sodelovanja na gospodarskem polju je napisal članek tudi beograjski župan Vlada Ilčić.

Sestavke, ki obsegajo več kot 10 strani, pozivlja in krasi več lepih slik, med njimi slike Nj. Vel. kralja Petra II. ter Nj. Vis. kneza Pavla in kneginje Olge.

Spet prometna nesreča na sušaški cesti

Velike Lašče, 16. junija. Na državni cesti Ljubljana — Sušak se je v sredo pripetila v trgu Velikih Laščah spet huda prometna nezgoda. Avtobus podjetja šenice Ivana iz Sodražice, ki obratuje dnevno na progi Loški potok — Zlebič in poleg tega še dvakrat tedensko na progi Loški potok — Ljubljana, je tega dne z 20 potniki zvečer privozil v hudem naliivu v Vel. Lašče. Na spodnjem delu trga Velikih Lašč mu je privozil nasproti avtobus podjetja Jadrana iz Ljubljane, ki obratuje dnevno na progi Ljubljana — Sušak. Vozili sta se srečali na prav ozkem delu ceste ki nikakor ne dopušta srečanja dveh širokih vozil. Pri tem je avtobus iz Loškega potoka zadela s prvim delom v zadnji del sušaškega avtobusa ter se prevrnil na akoro dva metra niže ležečo zemljiško parcelo. Kljub temu, da je bil padec globok, k sreči ni bilo hujših posledic. Potniki drugega avtobusa kakor tudi bližnji ljudje so takoj priskočili na pomoč ter pomagali rešiti potnike iz prevrnjenega avtobusa. Na kraj nesreče je prihitelo orožništvo zaradi ugotovitve dejanskega stanja. Prišel je tudi banovinski zdravnik in nudi potrebno pomoč sinu trgovca in gostilničarja Mikolčiča iz Sodražice, in še neki ženski. Njune poškodbe pa niso nevarne.

Po dejanski ugotovitvi zadane poleg ostalih čimteljev delna krivda pri nesreči vozača avtobusa iz Loškega potoka, ker ni, ko je izza ovinka zagledal prihajajoči avtobus, ustavil vozila nekaj metrov prej na mestu, kjer je cesta širša. Verjetno je, da zaradi hudega naliiva in motnosti šip pred volanom ni imel šofer zadostnega pregleda čez cesto. Potniki, ki so bili deležni mnogo strahu, so prenočili v Velikih Laščah, avtobus pa je zaradi nastopajoče teme in hudega naliiva ostal prevrnjen preko noči do četrtega, ko so prišli iz Ljubljane Fordovi odposlanci s potrebnimi pripravami in vozilo dvignili. Materialna škoda je precejšnja.

Ta nesreča naj bo ponovno opozorilo odločujočim faktorjem, v kako obupnem stanju je cesta Ljubljana — Sušak, ta najvažnejša in najkrajša prometna veza Slovenije z morjem.

Spet požig v Hajdini

Ptuj, 17. junija. Letos si je posestnik Franc Vrbnjak iz Hajdine pri Ptujju lepo prezidal hišo in gospodarska poslopja. Danes pa je vse to njegovo delo zastoj, saj je v četrtek zvečer okrog 22. ure požig uničil hišo z gospodarskimi poslopiji vred. Ko je ogenj že svigal po strehi, sta mimo privozila dva potnika z avtomobilom. Opazila sta ogenj in sklicala domače, ki so pod gorečo streho pokojno spali. Le tako sta jih rešila grozne smrti in plamenih. Oba potnika sta tudi rešila vso živino in iz hiše znosila pohištvo, kolikor se je le še dalo rešiti. Na pomoč je prihitela še domača galiska četa, kateri pa je bilo delo zelo oteženo zaradi pomanjkanja vode. Ogenj je seveda uničil vse do tal ter znaša škoda težke tisočake, posestnik pa je bil zavarovan le za malenkost. Prebivalci vasi

Hajdine žive v večnem strahu, da se tudi na njihovih strehah pojavi uničujoči ogenj, in so trdno prepričani, da nekdo namenoma zažiga poslopja, saj je to v Hajdini že peti letošnji požar.

„Komet Jarlova, Ahmarova in Hassla“

Precej tiskarske barve se je porabilo zaradi ugibanja, kdo je prav za prav odkril repatico, ki so jo nedavno odklical za Hasslov komet. Na podlagi dokazov, ki jih je zdaj prešla Mednarodna astronomska zveza je določeno, da se bo nova repatica imenovala »komet Jarlova, Ahmarova in Hassla«. Rusa Jarlov in Ahmarov sta odkrila repatico dne 15. aprila, torej 24 ur pred Hasslom.

Brezplačno

literaturo
pošljemo
detačno
vsem onim, ki se
zanimajo za zdravljenje
s »Ka-Le-Flu-
dom«. — Zahtevajte
Beograd, Masarykova
9, Mijloš Marko-
vič, »Ka-Le-Flu-
d« krepilni organizem in
uravnotežen živčni
sistem. Dobiva se v
lekarnah.
S. br. 10537-33

Delikatesna trgovina v Mariboru

na Aleksandrovi
cesti
zelo prometen prostor,
radi obolenja naprodaj
— Naslov v vseh posl.
— Jutra.

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo
zato jo pustite redno
kemikno čistiti ali
barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Poljanjski nasip 4-6
Pralnica — Svedolikalnica

Usoda ljudi!
Znameniti profesor se je odločil izdelati vam horoskop. Njegova priznana sposobnost videti prihodnost v življenju drugih, ne glede na razdaljo, meji na čudovitost. Profesor vam pove po resnici vso vašo usodo, kdaj lahko dosežete uspeh ali najdete srečo tako v pogledu ljubezni, trgovine, loterije itd. — Njegov podpis minuli, sedanjih in bodočih dogodkov gotovo vzbudi vaše zanimanje in presenečenje. Ne bodite otopli in ne jadikujte, kajti vse se o pravem času obrne na bolje. — Sporočite mi vaš naslov in povem vam o vsaki bodočnosti, sedanjosti in preteklosti več nego bi smatrali za možno. Za izdatke priloge v plačilo tri internacionalne bone za odgovor, katere lahko kupite na vsaki pošti.
Naslov:
Boite postale no 11.
Paris R. F.
Poština za Francijo je 4 din.

Uradno nemško svarilo čedom

»Deutsche diplomatische Korrespondenz«, glasilo nemškega zunanjega ministrstva, se v svoji zadnji številki bavi s političnim položajem v deželah češkomoravskega protektorata v zvezi z nekaterimi nevesnimi pojavi, ki so zadnje dni kalili dobre odnose med Čehi in Nemci. List poudarja, da se v nekaterih tujih državah še vedno vztrajno vzdržuje fikcija češkoslovaške države in da te države na vse mogoče načine podpirajo hujškanje emigrantov proti obstoječemu redu na Češkem. To početje, pravi list, ima namen razdvojit Čeh in Nemce ter je izključno v škodo češkega prebivalstva. Ako se nekateri prenapeteži res dajo zavesti po tej velikopotežni propagandi, ne bo posledic nosila Velika Nemčija, marveč samo češki narod.

Če bi se takim prizadevanjem res posrečilo, lo povzročiti večje nemire, zopet ne bo trpela Nemčija, marveč češko prebivalstvo, ki se da hujskati od življenja, žedečih v varnem inozemstvu.

Na to zelo razločno svarilo navezuje imenovani list ugotovitve, da Nemčija dobro pozna svojo odgovornost za dežele protektorata ter bo zato podzela vse potrebne, da se obdrži in ustali sedaj uveljavljen red. Ako bo v ta namen potrebna strogo, jo bo Nemčija tudi pokazala. Doselej je bila prisiljena le k ukrepom lokalnega značaja, kar dokazuje, da položaj nikakor ni tak, da bi se dalo govoriti o vseobčirni krizi. Drugačne trditve, ki se raznašajo v inozemstvu o nemirih v deželah protektorata, so vseskozi izmišljene.

Francoske populacijske skrbi

Po zadnjih resnih mednarodnih dogodkih posvečajo merodajni francoski krogi demografski nevarnosti, ki grozi Franciji, zopet večjo pozornost. Vsi večji listi se pečajo s populacijsko politiko vlade in zahtevajo v tem pogledu odločnejših in stalnih ukrepov. Številke statistike dejansko niso razveseljive. Ze pol stoletja pada število letnih rojstev (od 1.022.000 v letu 1876, ko je bilo najvišje, na 612.000 v letu 1938). Posledice tega ogromnega nazadovanja rojstev so sicer lahko dolgo krili s priseljevanjem, zmanjšanjem umrljivosti otrok in velikim

napredkom medicine. Toda od leta 1935 število prebivalcev zopet stalno pada. Leta 1938 je padlo za 34.700 duš. Ako število rojstev ne bo naraslo v najbližjem času, se bo sedanji padec prebivalstva še povečal. Statistiki pravijo, da bo Francija brez povečanja rojstev v prihodnjih 50 letih zgubila 12.000.000 prebivalcev (torej preko četrtine sedanjega stanja okroglih 42.000.000).

Populacijski problem povzroča francoskim vladam že dolga leta velike skrbi in so bili izdani že mnogoštevilni ukrepi, da se prepreči depopulacija in zviša število

MOŠKI!

Pri spolni slabosti
(impotenci)
poskusite hormone pilule
HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. 30 pilul din 84, 100 pilul din 217, 300 pilul din 560. — Po pošti diskretno razpošilja: LEKARNA BAHOVEC, LJUBLJANA. — Glavno skladišče: Farm. laboratorij »VIS-VIT«, Zagreb, Langov trg 3.

Ogl. reg. S. br. 5846-39.

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.

SUSAAR

Brzo-parobrodna služba iz Benetk in Sušaka v Dalmacijo. Odnos iz Sušaka vsak dan razen reda in petka ob 18. uri. Turistične proge iz Sušaka in Benetk v Dalmacijo ter iz Sušaka in Trsta v Grižjo, po smerah pevalnih cenah. Dnevno večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovenske obale.

Prospekte in navodila daje direkcija na Sušaku, ter vel uradi »Putnika« in družbe »Wagons Lits Cook«.

WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Franc Ferdinand se je zahvalil in postal poslaniški svetnik, ki je mislil, da je prestolonaslednikova silna razburjenost posledica njegove atentata. Novica, ki jo je bil prepaden pravkar zvedel, je bila več ko mučno presenečenje; v njegovih zaslepljenih očeh je bilo to najhujše izdajstvo, bilo je nesreča. Kajti, če je bil Beck izdajalec — kje je bil zdaj še človek, ki ni bil izdajalec? Ako je bil celo najzanesljivejši izdajalec — kaj so bili potem vsi načrti za prihodnost? Govno, gnoj, blodni izmisleki; najboljši načrt je bil brez misla, če so bili vsi, od prvega do zadnjega, izdajalci. Baron Conrad nemar ni bil izdajalec; a večje zanesljivosti kakor Becku ne bi bil nadvojvoda nikomur prisodil, niti Conradu ne. Francu Ferdinandu se je zdelo, da vidi svoj svet v razvalinah.

Kolikor dalj je premišljeval o tem dogodku, toliko zavratneje se mu je zdelo Beckovo izdajstvo. Med Beckom in Francem Ferdinandom ni bilo sicer nikoli kakave dogovora; nikoli ni bil Franc Ferdinand namignil, da smatra svetovalca za svojega bodočega ministrskega predsednika, in vrlj pravnik torej ni mogel slutiti, da mu zaščitnikova sebičnost ne bo le zamerila samoumevno pokorščino, ki jo dolguje cesarju, in samoumevno pripravljenost, da preizkusi svoje zmožnosti ob velikih nalogah, ampak jo bo celo tolmačila kot izdajstvo, kar je bilo dokaj nesmiselno in krivično; toda prestolonaslednik je vse dotlej živel v veri, da hoče Beck tudi brez dogovora hraniti svoje moči in po zasledbi

prestola pomagati Francu Ferdinandu pri uresničitvi načrtov, o katerih sta govorila. Beck — tako je mislil Franc Ferdinand — je moral ta tihi, neizgovorjeni domenek pravilno razumeti, kajti drugače ne bi bil odposlal brzojavke v Madrid. Ta brzojavka je bila po mnenju Franca Ferdinanda neovrgljiv dokaz krivde: ko je oddajal brzojavko, je bil Beck že sprejel nalogo, da sestavi kabinet, v brzojavki je pa stalo, da hoče sprejeti cesarjevo nalogo samo s prestolonaslednikovim privolenjem. Tega po mislih Franca Ferdinanda ni bilo več moči imenovati navadno dvoreznost, to je bilo očitno izdajstvo, in vse, o čemer sta bila prej govorila iz oči v oči, je bilo gnoj in govno.

Franc Ferdinand se je odpeljal domov v Konopište. Prej je imel namen, da se v Španiji nekoliko pomudi ter si ogleda Alhambro, se ob bregovih Guadalquivira naveseli prelepe Andaluzije in obišče bikoborbe v Seville. Zdaj ni maral videti ničesar več. Na vožnji v domovino ni gledal skozi okno svojega spalnega voza. Misli je: »Vse je gnoj in govno.« Tolikanj je bil ranjen in zastrupljen, da je celo ob prihodu v Benešev še mrmral: »Gnoj, govno.« Stoprav ob pogledu na ljubljeno ženo in otroke, ki so ga pričakovali na postajnem hodniku, je čutil nekakšno olajšanje in očiščenje duše. Gajnen je objel ženo in otroke. Ko je pa zagledal majorja pl. Broscha, ki ga je uslužno pričakoval in ga s svetlimi očmi pozdravil, se mu je zagrenjeni obraz vnovič zmračil. »Ta človek ima pošten obraz,« si je mislil; »toda, mar nima tudi Beck poštenega obraza? Kako prav sem imel zmerom, da nisem nikomur zaupal! Kako prav je imel rajnik oče, ko mi je sedemletnemu dečku zaščitil: Človek ne sme nikomur zaupati. Človek se ne sme nikoli na nikogar zanesti.«

Zofija, ki je ni Beckovo izdajstvo nič manj globoko zadelo, je hotela ljubljeno moža odvrniti od razočaranja, ki mu je mračilo dušo. Božja previdnost je prišločala na pomoč: cesar, ki je hotel

obiskati mesto Liberec na Češkem, se je moral peljati mimo Benešova. Ko je Zofija zvedela o tem potovanju, je rekla ljubljenu možu, da hoče izrabi priložnost in presenetiti cesarja: stala bo v Benešovu na postajnem hodniku zraven Franca Ferdinanda in pozdravila cesarja. Franc Ferdinand se je ob tej napovedi zasmehal, prvič, odkar je bil v Madridu. Smeje se je brzojavil cesarju, da ga bo v Benešovu spoštljivo pozdravil. Cesar je vljudo brzojavil nazaj, da ga bo veselilo videti nečaka, ko se bo peljal mimo.

Ko je cesarjev poseben vlak obstal v Benešovu, je cesar zagledal pred seboj nečaka in gospo, ki ni bila več povsem mlada, a tudi ne grda, čeprav nikakor ni mikala oči. »Chotkova«, je pomislil v trenutni zmedenosti; »to je zaskok! Zaskokov ni maral. Živel je — ne brez vzroka — v veri in od vere, da je izvajanje sporeda, točno določenega v vseh podrobnostih, tisti čudodelni lek, ki ga ohranja živga. Tudi na potovanjih je bilo izvajanje sporeda prav tako važno kakor nemoteno delovanje prebavil. Katera osebnost sme na kaki postaji pozdraviti cesarja in po kakšnem redu naj bodo osebnosti, ki se pripuste k pozdravu, deležne te milosti, je cesarjev višji dvorniški urad že po nekaj tednov napreje iztuhel. Da pride k nečakinji Hohenberški v Benešov na postajo, ni bilo določeno v potnem sporedu. Vendar je vladar takoj premagal svoje nevoljno začudenje in se posilil v vljuden nasmeh. Odreveneli in prestrašeni dvorjani, ki so spremljali cesarja, so opazili, da je prestolonaslednikova žena med pogovorom, ki je trajal nekaj minut, na vse pretege izkušala ugajati cesarju. Laskala se mu je s svojimi lepimi rjavimi očmi ter odgovorila na nekaj ljudomilih vprašanj Franca Jožefa, ki se je vihteško delal, kakor da pozablja nezaželenost njenega približanja, z živahno in skromno vneto, ki je razločno pričala o namenu, postaviti vse pravljice o prevzetnosti in neprijaznosti tolikanj omrznene Zofije na laž. Med dvorjani, ki so v spoštljivi razdalji

čakali konca izpoda uprizarjenega srečanja, je bil baron pl. Margutti, ki ga je prestolonaslednik še kot mlad častnik nekaj časa odlikoval s svojim zaupanjem. »Nevarna ženska«, je Margutti šepnil staremu grofu Paaru, cesarjevemu generalnemu pribočniku, na uho. Paar je z nasmeškom odvrnil: Ko postane Franc Ferdinand cesar, se je ne bo nič bolj bati kakor morganatske žene Viktorja Ernauela II., grofice Mirafiori, ki skoraj nihče ne ve o nji, da je kdaj živela. »Te besede so prišle na zagoveten način Zofiji do ušes. Ko se je Margutti čez njo zasa zglasil v Belvederu, mu je Zofija rekla: »Grof Paar me je primerjal z grofico Mirafiori. Zvedela sem. Povejte mi, da njegova primera šepa in da me je hudo razžalil. Kajti grof Paar je pozabil, da je med mojim rodem in mojo vzgojo ter rodem in vzgojo grofice Mirafiori razloček, ki ga ne gre puščati v nemar. Fej! Nisem grofica Mirafiori in nikoli ne bom!«

Te ponosne besede, ki ji hje baron Margutti s sladostnim zadovoljstvom oddal naprej, so izpodbode dunajski dvor k še večji pazljivosti. Večja pazljivost se je zdelo dvorjanom že tako priporočljiva v času, ki je prinašal podjetnosti Franca Ferdinanda in njegovega zavzetnega krlnega pribočnika Broscha nepričakovane uspehe. Marljivo mu Broschu, ki so mu pomagali čudovito mnogovredni vohuni, je uspevalo, da je odkrival vse slabosti visokih in najvišjih vojaških oblastev. Nekazni podpolkovnik, ki mu je puščal Franc Ferdinand proste roke, je imel oči povsod; te bistre oči so predirale vse zidove. Njegova spretnost je bila videti čarodejna vendar je šlo vse po naravni poti. Brosch si je bil pridobil v vojne ministrstvu, v generalnem štabu in tudi v cesarjevi vojaški pisarni zaupanje visokih častnikov, ki so se mu dali pregovoriti, da so v svojih uradih in pisarnah opravljali zanj zaupniške posle. V plačilo jim ni obljubljal nič drugega kakor prestolonaslednikovo hvaležnost in naklonjenost.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni za ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnemem z naročilom, ali pa po poštni poizvednici na čekovni račun, Ljubljana št. 11/842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Letovišče

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din, najmanjši znesek 17 din

Morje

vam nudi najlepši potek in zdravje. Komplet na oskrba 40 din, vključno takse. Pension Marja Pilaš, Sv. Jakob Siljeva, s parnikom uro od Sušaka. 13522-38

Letovišče v Splitu

tik morja in kopališča. Fajne nudim čiste sobe z dobro oskrbo za 45 din dnevno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Split«. 14490-38

Selo! - Žiri!

Idilčen miren kraj ob Sori, Pension Milan Pojanšek, 15 opremljenih sob, lastno kopališče — čisto, gozdni izprehodi. Prvo vrstna hrana, popoln na oskrba 35 in 37 din. 14705-38

G. I. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

71
Gospod Jodelberger se je strašno ujezil. Kitara je bila tako rekoč njegovo drugo bistvo. »Nā, teslo, tu imaš slem aleikum!« je zavpil in prisilil ubogemu Arabcu tako strašno zaušnico, da se je zvrnil po pesku, kakor je bil dolg in širok. »Imenitno!« je vzkliznil gospod Vrtačnik in plosnil z rokami.

72
Toda Ali ben Kali tudi ni bil od muh. Preden so se naši svetovni potniki zavledeli kako in kaj, je pomeril nanje z dvema velikima samokresoma. »Roke kviš!« je zatulil Ali ben Kali. »Denar ni življenje! Sem z dragocenostmi, kar jih imate pri sebi!« Kaj so mogli naši unaki drugega kakor vzdigniti roke?

Opremljeno sobo

poleg gozda in vode oddaja za počitnice. Jenko, Seničica 16, Medvode. 15099-38

Za letovanje

v Poljanah se priporoča gostilna »Tavcar« v Poljanah n. Škofjo Loko. 14981-38

Letoviščarjem

se priporoča gostilna pri »Mačku«, Poljane. 14982-38

Letoviščarjem

se priporoča letovišče in kopališče Ingoliti, Srednja vas, Poljane nad Škofjo Loko. 15038-38

Aleksandrovo

Restavracija in kavarna Popelna oskrba, soba s takami 45 din dnevno (zajtrk: kava z maslom, kosilo: Jutra, pečenka, 2 priklubi, večerja: ribe ali meso, sadje ali kompot) Mare Orič. 14953-38

V Splitu ali okolici

iščem opremljeno sobo s souporabo kuhinje za dve odrasli osebi za en mesec. Rutar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 47. 15054-38

Dama

ki želi iti na sedem-dnevne počitnice v tople. Stanovanje, hrana, postrežba, ena kopei na sob brezplačno, se odda proti majhni odložitvi. Naslov v vseh posloval. Jutra. 15044-38

Kampakam

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din, najmanjši znesek 17 din

V poletni vročini na smet vrbe al' k nam na plešišče se vlečete je.

Gostilna Kramar

15074-18

V gostilni Putrich

Danes ples izborna vina. Lep senčnat vrt. Vljudo vabljeni. 15138-18

Gostilna in mesarija

Mrežar, št. Vid. n. Ljubljano, poleg občinskega doma, vam nudi dobro kulinjsko in dolgaletno vino ter razna topla in mrazila jedila. Piške vsak čas na razpolago. Za obilen obisk se priporoča Francka Mrežar. 15163-18

Na izborna vina

vas vabi in se priporoča gostilna pri »PANJU«, Vegova ul. 10. Postreženi boste tudi z raznimi toplimi in mrazili jedili. Gostom na razpolago biljard, balinistični id. V zabavo vsem gostom pa igra danes in vsak večer klavir, katerega igrata naša dobro znana klavirista Ljubljancina. Zato pridite še danes in zahajate vedno in ob vsaki priliki samo v gostilno k Panju. Vegova ul. 10. Vas vljudo vabi in se priporoča gostilničar »Tone Huč«. 15153-18

Gostilna Martinec

Zg. Šiška. Dobra vina! Priznane kuhinjske dobrote! Senčnat vrt! Velika dvorana! Vsako nedeljo koncerti! 15057-18

Pleše se

pri Lascu na šiški vsako nedeljo in prazniki! Dobra vina in vedno topla in mrazila jedila. Jageljina na račinju. Se priporoča Ivan Lascan. 15248-18

Kuharico

prvo vrstno za letoviško restavracijo iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožen«. 14879-1

Za današnje

žeganje na Viču vse dobrote pri Kramarju na Glincih. 15208-18

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din, najmanjši znesek 17 din

Aktivizirje

z dobrimi referencami išče zavarovalnica »SAVA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 2. 14179-1

Kemika(čarko)

sprejme takoj kot praktična tiskarna bombniških izkani, belilnica in barvna. Prednost imajo oni, ki že poznajo delo v tovarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bombaža«. 14832-1

Servirko za hotel

na Gorenjskem sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjsko 6«. 14830-1

Frizerko

perfektno v trajni, vodni in železni ondulaciji, sprejem takoj v stalno službo. Plačam 500 din in vse v hiši. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 14793-1

Služkinja

večja kuhe kakor tudi vseh drugih gospodinskih del (pranja, likanja, čiščenja sob itd.) dobi mesto pri majhni družini v Kranju. — Zanimajo se predvsem za možnost in samostojnost. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva in poštena«. 14787-1

Samostojen mlinar

trezen, vajen trgovske in kmetijske mreže, zanesljivo in pogon, dobi takoj službo. Ponudbe samo z dobrimi priporočili na: Ivan Rus, Grosuplje. 14783-1

Za renomiran hotel

na Gorenjskem v jezerskem kraju potrebuje sefa kuhinje, plačilnice, natakara, servirke, sobarice, londinierja s šoferskim izpitom, londinierja vitnarija, londinierja ključavničarja. Z znanjem tujih jezikov imajo prednost. Obširne ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Renomiran hotel«. 14703-1

Koncipijenta

z dovršeno sodno in nekoliko odvetniške prakse, sprejme odvetniška pisarna na deželi. Sokolski telovadec, pevovodja ali godbenik, ki zahteva. Ponudbe z navedbo prakse ter osebnih podatkov na ogl. odd. Jutra pod značko »Koncipient 61«. 14236-1

Postrežnico

zmožno pranja, likanja in pospravljanja sob, zanesljivo in pošteno, sprejem takoj. Grobelnik, Trubarjeva 9, Celje. 14941-1

Kolorista začetnika

ki bi pozeje prevzel vodilno mesto, išče tiskarna (Koleaudruckerei) in barvna bombniških tkanin v Sloveniji. V postev pridajo mladi kemiki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Barve«. 14889-1

Preprogo - tekača

20 do 40 m zelo dobro ohranjenega kupim. Naslov v vseh posloval. Jutra. 14877-1

Kuharico

prvo vrstno za letoviško restavracijo iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožen«. 14879-1

Modistko

sprejme salon Ivanka Stegnar, Stritarjeva 9. 15184-1

Verzdrano

drugo kuharico išče večji hotel v Dalmaciji, za takoj. Ponudbe s prepisi pripravi, sliko in zahtevki na ogl. odd. Jutra pod šifro »Verzdrano«. 14914-1

Hlapca za konje

sposobnega tudi za delo na polju v okolici Maribora za takoj, izčim. Ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod »letna spricvala«. 14936-1

Tkalce

za ročne stavbe sprejem. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »V Ljubljani«. 14917-1

Kontoristko

mlaisto moč, ne začetnico, zmožno perfektno nemščino, sprejme takoj v letgovino v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Stalno mesto«. 14916-1

Slaščičarskega

mladega in prizadevnega, perfektnega v dekoriranju, izdelovanju fondanta, dražija in drugih predmetov takoj sprejem. Nujne ponudbe na ogl. odd. Jutra v Mariboru pod »Zanesljive«. 14939-1

Trgovski pomočnik

dobro prodajalec, predvsem manufakturst in mesarne stroje dobi službo s 1. julijem. Ponudbe na pod. Jutra v Celju pod »Priden in pošten«. 14937-1

Frizersko

pomočnik sprejme s 1. julijem Bercko Edmund, Nova vas pri Mariboru, Bolfenkova cesta 2. 14927-1

Za renomiran hotel

na Gorenjskem v jezerskem kraju potrebuje sefa kuhinje, plačilnice, natakara, servirke, sobarice, londinierja s šoferskim izpitom, londinierja vitnarija, londinierja ključavničarja. Z znanjem tujih jezikov imajo prednost. Obširne ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod šifro »Renomiran hotel«. 14703-1

Gospodična

za pisarniško pomoč, dobi mesto pri podjetju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15065-1

Šoferja

dobro izurjenega vozača za tovorni in osebnih vozov sprejme. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožen šofer«. 15110-1

Služkinjo

za vsa hišna dela predvsem dobro kuharico sprejme z 1. julijem dvočlanska rodbina. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinska pomočnica«. 15075-1

Mizarskega

pomočnika za politirana pohištvena dela in mizarskega valenca takoj sprejem. Naslov v vseh poslo. Jutra. 15175-1

Uradnico

vestno, sposobno za vsa pisarniška dela, z znanjem srbohrvaščine in samostojne korespondenice, s finim nastopom se takoj sprejme. Mesto dobi v hiši uradnika začetnika kot praktikanca. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natančna«. 15172-1

Modistko

sprejme salon Ivanka Stegnar, Stritarjeva 9. 15184-1

Modistko

sprejme, sprejem v večji salon kot prvo moč ali kompanjono. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Samostojna modistinja«. 14838-1

Brivski pomočnik

dobro delavec dobi takoj stalno službo. Frizerski salon Drago Bernard — Laško. 14833-1

Samostojnega

risarja ali risarko iščemo. Ponudbe s referencami in zahtevno plačo na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto risarja«. 14782-1

Izprašan strojnik

ali paznik z večletno prakso pri parnih turbinah in stroikalnih napravah visoke napetosti dobi službo v večji električni centrali. Pogoji sprejema so popolno poznavanje in obvladovanje vseh imenovanih naprav kot strojnik, kurjač in strežnik, potrebni izpiti, dokazani s priporočili ter vsestranska marljivost in popolna zanesljivost v službi. Ponudbe s vseh poslovalnic Jutra. 15098-1

Brivski pomočnik

dobro delavec dobi takoj stalno službo. Frizerski salon Drago Bernard — Laško. 14833-1

Samostojnega

risarja ali risarko iščemo. Ponudbe s referencami in zahtevno plačo na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto risarja«. 14782-1

Izprašan strojnik

ali paznik z večletno prakso pri parnih turbinah in stroikalnih napravah visoke napetosti dobi službo v večji električni centrali. Pogoji sprejema so popolno poznavanje in obvladovanje vseh imenovanih naprav kot strojnik, kurjač in strežnik, potrebni izpiti, dokazani s priporočili ter vsestranska marljivost in popolna zanesljivost v službi. Ponudbe s vseh poslovalnic Jutra. 15098-1

Brivski pomočnik

dobro delavec dobi takoj stalno službo. Frizerski salon Drago Bernard — Laško. 14833-1

Samostojnega

risarja ali risarko iščemo. Ponudbe s referencami in zahtevno plačo na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto risarja«. 14782-1

Izprašan strojnik

ali paznik z večletno prakso pri parnih turbinah in stroikalnih napravah visoke napetosti dobi službo v večji električni centrali. Pogoji sprejema so popol

Dobra kuharica
gre za julij in avgust kot
prva pomočnica v letovišče
v Sloveniji. Dopolne na Ton-
ko Škribo, Makote, menza,
14876-2

Trgov. pomočnica
keli premeniti mesto, naj-
raje za vodstvo podružnice
Ponudbe na ogled, Jutra v
Mariboru pod »Dobra moč«
14934-2

Prodajalka
z malo maturo in 18 meseč-
no prakso v trgovini z me-
nim blagom, vajena voditi
knjigovodstvo, isče mesto.
Ponudbe na ogled, Jutra
pod »Kjerkolica«
14925-2

Gradbeni tehnik
za visoke in nizke gradnje,
Nemec, z najboljšimi refe-
rencami, isče delodajalca.
Ponudbe na ogled, Jutra
pod »Perfektna«
14891-2

Plačilna natakarija
isče namestitev kot pla-
čilna v hotelu, kavarni,
restorani ali boljši gos-
tinsti. Ponudbe prosim na
ogled, Jutra pod »Vseletna
praksa«
15024-2

Potnik avtovozač
z lastnim avtomobilom isče
službo. Vozil bi tudi stal-
nega, dobro sturirane za-
stopnika. Pismene ponudbe
na pod. Jutra v Mariboru
pod »Fiksum ali provizija«
14929-2

Franciškanska ulica nudi vse in samo najboljše!

Tukaj je izbrana elita trgovcev — ki
skrbijo za zadovoljstvo kupcev.

Krznarstvo Mirko Krašnja

Vam strokovno popravi ali modernizira
krzno. Mnogo si prihranite, ako daste v
popravilo preko leta Vaš kožuh, plašč ali
slično. **Franciškanska ulica 1.**

Oblastv. konces. avtobusna

Izletna pisarna M. OKORN

Ljubljana — Franciškanska ulica 3.
tel. 22-50.

Priporoča se trgovina

IVAN KRIVIC

Tvrda osnovana 1873. Specijalno,
kolonialno, 1. meterjalno blago. —
Telefon 39-15, Franciškanska ul. 10.

Tvrda „Nada“

je predstavica odlične parfumerije,
kozmetike, umetne obrti in galan-
terije.

Glasbila

specijalna delavnica in zaloga vseh
potrebnih, popravila in uglaševanje
klavirjev.

Tvrda Perko

Vam nudi čevlje najmodernejših oblik,
prvovrstnega izdelka veliko izbiro
rokavic in nogavic.

Kemična čistilnica vsakovrstnih oblek —
parno likanje — pralnica — svetilnilnica

Šimenc Franc, Kolodvorska ul. 8,

in sprejemališče: Franciškanska pasaža.

MODO ZA GOSPODE

in dame zastopa odlični modni salon
K. Pučnik,
Velika izbira blaga za vse!

Monogrami, entel, azur, gumbice,
gumbi, pišice — fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana — Franciškanska ulica.
Vezenje perila, predtisk ženskih ročnih del.

JOS. EBERLE

Juvelij, zlatnina, srebrnina, ure in
kovinske umetnine. — Nakup zlata,
srebra, draguljev po najvišjih cenah.

MODISTKA

salon „FRANJA“ Kogovšek
izvršuje najnovejše, najelegantnejše
modele. Pasaža v Franciškanski ul.

Stane Cuznar

Nudi najugodnejši nakup vseh vrst
damskega in moškega perila, ter
usnjenih izdelkov v veliki izbiri. —
Franciškanska ulica.

Specijalna trgovina pletenih

F. & M. Rozman

priporoča svojo bogato zalogo najboljše
kakovosti. Franciškanska ul. 3 (pasaža).

TIZIAN

prodaja, kupuje starinske umetnine,
ocenuje in popravlja starinske umet-
nine. Pasaža v Franciškanski ulici.

Lončar-Raška-Staré

APARTNE NOVOSTI ZA DAME
IN GOSPODE.

Oglejte si od znotraj

Učiteljske tiskarne

v Franciškanski ulici 6.

Slaščičarna Grablovic

priporoča — splošno znani najboljše
sladoled ter prvovrstno, vedno sveže
pecivo.

Cvetičarna „Split“

Ljubljana — Franciškanska ulica 8.
nudi sveže in najcenejše cvetje, šopke
aranzirane in žalne vence. — Priporoča se:
BENEDIK IVANKA.

Tkalski mojster
z večletno prakso na re-
volverskih statvah isče slu-
žbo. Cenjene ponudbe na
pod. Jutra v Celju pod si-
ro »Tkalski mojster«
14944-2

Gospodična
zmožna tudi pisarniških del
isče mesto blaginjskega
Ponudbe na ogled, Jutra v
Mariboru pod »Vestina«
14935-2

Učenka — vajenka
isče mesto pri šivlji ali
pletivstvu, s stanovanjem in
hrano. Ponudbe na ogled,
Jutra pod »Takoj 777«
15062-2

Pridno dekle
staro 18 let, z dežele, po-
šteno in delovno, isče služ-
bo kot pomoč v kuhinji. —
Naslov v vseh posl. Jutra.
14864-2

Frizerka
dobra moč, želi premeniti
mesto z 2. julijem. Ponu-
be na pod. Jutra v Tr-
bovljah pod »Dobra frizer-
ka«
14869-2

Mlad pekovski
isče službo. Gačner Ivan,
Celovška 68, Zorke.
14902-2

Ključavničar sofer
vojašnice prost, nekadašnji,
isče službo. Naslov v vseh
posloval. Jutra.
14898-2

Samostojna kuharica
isče službo v boljši gostil-
ni, najraje na deželi. Ljud-
stvo, Vojak, Dolenja vas 6.
Zagorje. 14878-2

Slušatelj tehnike
rudar, isče kjerkoli zapa-
sitive čez počinice. Cenje-
ne ponudbe prosim na ogled,
Jutra pod »Režijska
vožnja«
15080-2

Dobro krojač
se pripravlja, cenj. go-
spodom in damam. Gre
po ugodni ceni tudi na
dom. Ponudbe na ogled,
Jutra pod »Delam
vestno«
14957-2

Uradnica
z osemletno prakso, perfek-
tna v nemščini in stroje-
pisu, isče službo. — Ponudbe na
ogled, Jutra pod siro
»Vestina«
15134-2

Iščem službo
v knjigarni
ali tiskarskem podjetju. Pa-
sivno obvladam nemščino,
deloma italijansko ter do-
bro stroje-pisje. Poznana mi
je domača in tuja literatura.
Ponudbe na ogled, Jutra
pod »Prizadevas«
15131-2

Mlad kovaški
pomočnik
gre praktičar za kovaštvo.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra.
15137-2

Dekle
s 5. gimnazijami in tr-
govskim tečajem isče
primerno zaposlitev. Na-
slov v vseh posloval. Ju-
tra.
15025-2

Trgovska pomočnica
isče mesto, večja manu-
faktura, specializirana po-
moč pri knjigovodstvu in
stroje-pisju. Gre tudi za
blaginjskega. Ponu-
be poslati na ogled, Jutra
pod Delovna ma.
14899-2

Hotelska kuharica
isče mesto, najraje v
Ljubljani. Gre tudi na
morske. Ponudbe na ogled,
Jutra pod »Kuhari-
ca 1000«
14939-2

19letni trgovski
pomočnik
pošten, več štroleplja in
hrvaške stenografije,
isče odgovarjajoče zapa-
silenje. Po možnosti kraj-
šice se more izpopolniti v
nemščini. Merhar, Bre-
žice o. Savi.
14964-2

Poštena postrežnica
želi zaposlenje za ves
dan ali samo pol dneva.
Ponudbe na ogled, Jutra
pod »Stanovitina«
15069-2

Plačilna
verzirana, trgovsko nabira-
na, mlada, poštena in so-
lida, isče službo, le v bol-
jšem lokalu. Cenj. ponudbe
na ogled, Jutra pod
»Simpaticna«
15186-2

Vajenci (ke)
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
š znesek 17 din

Učenca
ki ima veselje do trgovine,
dobra računar, dobi takoj
mesto pri Vinko Savnik, Ra-
dovljica.
14738-44

Učenko
za solidno tamburško dam-
sko kapelo, isčem v so-
lida, isče službo, le v bol-
jšem lokalu. Cenj. ponudbe
na ogled, Jutra pod
»Simpaticna«
15186-2

Pekovskega vajenca
sprejme Anton Završki,
šmarje pri Jelšah.
14861-44

Učenko
sprejemem v trgovino z
mešanim blagom in me-
stu na Dolenjskem.
Prednost imajo hčerke
železničarjev. Naslov v
vseh posl. Jutra.
14851-44

Pekovskega vajenca
takoj sprejme Jarc, Doma-
le. 14896-44

Vajenca
za mizarstvo takoj sprejme
Jože Babnik, Celovška 41.
14921-44

Učno mesto
isčem v večji trgovini
z mešanim blagom na
deželi za fanta, ki je se-
daj dovršil mešansko so-
lo z matoro. Ponudbe na
ogled, Jutra pod
»Vajenec«
15002-44

Zobozdravniki —
dentisti
Aboventika mešanske
šole s malo maturo, po-
kri za učno mesto, z o-
kri v hiši. Ponudbe na
ogled, Jutra pod
»Pridna učenca«
14962-44

Vajenca
za modelno mizarstvo, sprej-
me Škerlj, Ljubljana, Ce-
lovška 50. 15188-44

Zaslugež
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
š znesek 17 din

Vsi osebni, družini
nudi stalni zaslužek
doma »Marja«, izdelo-
valnica nogavice in ple-
tenin. Maribor. 123-3

VSERIRAJ
V „JUTRU“!

Potniki
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj-
š znesek 17 din

Zastopnika
s provizijo, ki obiskuje
torniške strojne obrate
v Sloveniji in Hrva-
ški sprejme tvrda Jakša
Zimmermann, Ostjok.
14321-3

Zastopnika
s provizijo, kateri pose-
ba tvorniške strojne po-
gone v Sloveniji in Hr-
vaški sprejme tvr. Jak-
ša Zimmermann, Ostjok.
14321-3

Zastopnik(e)
sposobne, poštene, za obisk
strank na deželi, sprejme-
mo. Artikel brezkonkuren-
cen, dnevni zaslužek din
200 mogoč. Ponudbe na
podružnico Jutra Celje pod
»Zastopstvo 934«
15229-5

Pouk
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj-
š znesek 17 din

Šestošolka
odličnjakinja, vajena gre
preko počitnice instrui-
rat na deželo proti oskrbi.
Ponudbe na ogled, Jutra
pod »Sonce in vo-
da«
15081-4

Poljčanski pesek
prvovrstne vsake vrste
prodaja franco vagon
ali na dom postavljen po
zmeri ceni Savsky Raj-
ko, avtopodjetnik Polj-
čane.
14811-6

Velika količina
normalnih kos
iz prvovrstnega jekla po
15 in 20 din prodaja
tvrda Justin Gustin-
čič, Maribor Tattenba-
chova ul. 14. 14935-6

Majhen kozolec
z napuščen in velik žele-
zen štedilnik se prodaja na
Hajnski cesti 24. 14886-6

3 moške obleke
za višje postavne, od zdravih
oseb, v zelo dobrem stanju
poceni prodam. Ogled od
14. do 15. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 14884-6

Lep špecerijski
inventar
tikoj prodam. Tyrševa cesta
124. 15054-6

Enoprežni voziček
zelo lep, lahak, z usnje-
no streho, fina anglijska
peresa in oljne osi, ma-
lo rabljen, zelo poceni
naprodaj. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 15011-6

Figovo drevo
veliko, s sadeži, prodam.
Rakovniška ul. št. 3. 15148-6

Kočno vrtov
in travnikov za leto 1939
vzame v najem Tone Huč,
Vegova ul. 10. 15136-6

Otroški voziček
globok, prodam. Večna
pot 26-L. 15027-6

Za dvojčke
prodam športni voziček,
malo rabljen. Pogledati
Igriška 14-L. nadst. de-
šno. 15028-6

Otroški voziček
športni prodam. Metel-
kova 5. 15051-6

Kočno
na ljubljanskem Barju k. o.
Trnovsko predmestje, pro-
dam. Izve se v Rožni dolini
Cesta X. 25. 15187-6

Prodaj
rabljena okna, polkna, ba-
lone, steklenice in papir. —
Naslov: Cesta 29. oktobra 4.
15193-6

Prodaj mlatilnico
znatke Umrat-Prag, na
kroglična ležišča. Potreb-
no malo popravilo, pro-
dam za nizko ceno. —
Julio Singer, Čakovce. 15207-6

Več otroških
vozičkov
modernih, športnih in
globokih, poceni napro-
daj pri Prometu v Lju-
bljani, nasproti križan-
ske cerkve. (Stare jem-
ljemo v račun). 15165-6

Ugodno prodaj
malo rabljen inventar za
mesarstvo — delikatese, in
motorno kolo 500 ccm.
Poljanska 51, Ljubljana.
15177-6

Ročni voz
dirca, prodam. — Ogledati
Aleksandrova 10, pri hi-
niku. 15197-6

Lepo špecerijsko
opravo
prodam. Resman, Florian-
ska 22. 15193-6

Kupim
Rolleiflex
4 X 4, 2.8, Compur Rapid,
z mnogo pribora, zamenjam
za Roboko, Kine-Ektar ali
drugo malo kamero z
zrcalno napravo, normalnim
in teleobjektivom, event.
tudi za Rolleiflex 6 X 6, z
adapterjem za kinofilm. Po-
nudbe pod »Škako za ka-
meko na ogled, Jutra.
14907-7

Prazne sode
rabljene, dobro ohranjene,
do 600 litrov kupi Rudolf
Dergan, Laško. 14928-7

Čevlje
ostanek raznih fazonov,
poceni prodaja Stermec
kl. Celje. 1520-6

Rezervne dele
demonstrirane malega Pe-
ugota napreda. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
14934-6

Motorje
Victoria 200 ccm in Mle
le 98 najnovejše mode-
le prodaja po konkuren-
čnih cenah Ževnik Julij
Stražič, Kranj. 13691-10

Tovorni avto
Ford 3 tone, v brezhibnem
stanju, z novo pnevmati-
ko prodaj za 3200 din, de-
šno, samo za gotovino. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
14900-10

Zündapp motor
200 ccm malo vožen pro-
dam J. Čepeljnik, Viš-
marje 34 št. Vid nad
Ljubljano. 14844-10

Bencinske motorje
malo rabljene, 2 do 8 ks
novi dieselski Deutz 5 ks
plinski 10 in 20 ks ro-
čno mlatilnico, vrtalni
stroj ugodno prodam ali
zamenjam za diesel 8
do 10 ks. Skrbinskič S.,
Sp. Hajdina, Ptuj. 13861-10

Motor kolo Maico
v dobrem stanju in 10
motor prodam po ceni
slavko Cerar, Dom
žale. Ljublj. 72. 14840-10

Tovorni avto Ford
tritonski v dobrem sta-
nju z novo 32ks pneuma-
tično prodam. Naslov v
vseh posl. Jutra. 14810-10

Motor NSU
500 ccm s prikolico sko-
raj novo ugodno prodaj
Slavko Piki, Jesenje, 600
din proda Ostrožnik, pa-
saža Nebotičnika. 15124-10

Avto Fiat
dobro ohranjen limuzino,
520, zaradi odpotovanja po
ceni prodaj Stupanj, Koro-
ška 18, Maribor. 14931-10

Ford avto
model 1931 ugodno prodam
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 15067-10

Radi likvidacije
trvdke
zelo ugodno na prodaj:
Trumpet motor 350 ccm,
BSA motor 350 ccm in
malu štirisedenčni avto.
Ponudbe na ogled, Jutra
pod »Prilika 1112«
15103-10

Avto Ford
tipa A, v dobrem stan-
ju prodam po ugodni
ceni. Merjak, Rovine nad
Logatecem. 15109-10

Motorno kolo
znatke Indian 600 ccm,
s prikolico ali brez, zelo
poceni prodaj Franc Co-
tič, Hrenova 7, Ljubljana.
15112-10

Phaenomen 98
vožen 800 km prodam
ali zamenjam za težje-
ga. Rotar, Črnuče. 15004-10

Mali avto
prodaj poceni, v račun vza-
mam motor ali špecerijsko
blago. Zadravec, trgovec,
Belinci. 15087-10

Dva tovorna
avtomobila
bencinski in Diesel, oba 5
tonska s 3 tonsko prikolico,
v najboljšem stanju se
prodaja radi opustitve obrti.
Ponudbe na podružnico
Jutra v Novem mestu pod
»Ugodna prilika«
15100-10

Motor NSU
350 ccm, malo rabljen, po-
ceni prodaj. Mehanična
delavnica Širk, Tržaška 22.
15132-10

4-sedežni avto
prodaj ali zamenjam za
motor. Poizve se v Zeljar-
ski ulici 11 Trnov. Isto-
toma naprodaj motorno kolo
Fuch 250 v dobrem stanju
za 2.900. 15142-10

Motorno kolo
»Jape 500 ccm, OHV, no-
vejši brezhiben ugodno
prodaj. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 14972-10

Avtomobile
tovorne, osebne in avto-
busne, prodaj. Mehanična
vseh jakosti, kupite naj-
ceneje pri O ŽUKU,
zastopstvo Krupp
Ljubljana, Tavčarjeva 11
14960-10

Nove srečke

Državne razredne loterije za IV. razred 38. kola so dosepele in se lahko obnovijo.
Srečke se v veliki izbiri v poljubnih serijah še proste, torej novim kupcem še na
razpologo. — Kdo se nima srečk naj si jih sedaj nabavi
v glavni kolekturi razredne loterije

Vrelec sreče

ALOJZIJ PLANINŠEK,
Ljubljana, Beethovnova ul. 14

Motor 200 ccm
DKW, tipa 1939 še pod
plombo, vožen samo 500
km zaradi odpotovanja
prodaj poceni vred-
nosti. Ponudbe na ogled,
Jutra pod »Ugod-
nost 200«. 14974-10

Motorno kolo
noviše tipe kupim. Jo-
stip Koželj, mesar, Bo-
štanj ob Savi. 14971-10

Tovorni avto
dobro ohranjen Citroen
MOC, 2500 kg tonaže,
po ugodni ceni prodam.
Aljož Božnar, Polhov
Gradec. 15058-10

Malo rabljen avto
znatke Škoda, DKW,
Ford ali Fiat kupim.
Plačam kasa največ 12
tisoč din, Ponudbe na
ogled, Jutra pod »12
tisoč«. 15039-10

Prodaj
ali zamenjam za les
motor s prikolico, v do-
brem stanju, takša pla-
čana, za 5000 din. P.
Kronjevič, Stražišče pri
Kranju. 15097-10

Fiat 501,
Ariel 250 OHV
avto odprt, s popolnoma
novo maslino, cena din
7.000, motorju cena din
4.500, radio aparat
»Blaupunkt« 7 + 1 ce-
vni, type 1938, cena po-
lovična, nacionalni blagaj-
no, staro, 800 din, šival-
ni stroj »Gritzner« 600
din proda Ostrožnik, pa-
saža Nebotičnika. 15124-10

Bencinske motorje
malo rabljene, 2 do 8 ks
novi dieselski Deutz 5 ks
plinski 10 in 20 ks ro-
čno mlatilnico, vrtalni
stroj ugodno prodam ali
zamenjam za diesel 8
do 10 ks. Skrbinskič S.,
Sp. Hajdina, Ptuj. 13861-10

Avto Fiat
dobro ohranjen limuzino,
520, zaradi odpotovanja po
ceni prodaj Stupanj, Koro-
ška 18, Maribor. 14931-10

Ford avto
model 1931 ugodno prodam
Naslov v vseh poslovalni-<

Vloga
Mestne hranilnice kam-
niške 20.000 prodam za
90%. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »Dobro nalo-
žba« 14799-16

Kupim 1000
dolarjev
ki so razpoložljivi v Ame-
riki. Plačam takoj v Ju-
trah, tu. Naslov Franc Do-
lar, št. Janj, Dolenski, 14881-16

60.000 Din
posojila iščem. Odplači-
lo mesečno 1200 din.
Ponudbe na ogl. oddel.
Jutra pod »Dobro nalo-
žba« 15006-16

Pristopim
k solidnemu in rentabilne-
mu podjetju. Ponudbe na
ogl. oddel. Jutra pod »Din
100.000« 15091-16

Družabnika
»Din 100 do 200.000 go-
tovo išče dobro »vpljano
trgovino v Ljubljani. Po-
nudbe na ogl. oddel. Jutra
pod »Rentabilno« 15077-16

Zastoj solnčno sobo
in oskrbo nudim gospo-
di ali gospe, proti po-
slojiti 50.000 din, ostalo
po dogovoru. Jamstvo
v izvršilno. Ponudbe
na ogl. oddel. Jutra pod
»Domača oskrba« 15055-16

Posojila
»Zlatična, preskrbnit hitre
brez kakšne predplačila
Hranilne knjizice
vnovčujem proti takojšnji
gotovini.
Oblastveno dovoljena
pisarna 15019-19

Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12.
Znamka za 3 din. 15151-16

Dolgoročna
posojila
državnim, samoupravi-
nim nastaviteljem ter
upokojencem in zasebnim
kom. Informacije daje
F. Klemen, Ljubljana,
Bleivseva 18. 15201-16

Družabnik
za trgovino z zdravilnimi ze-
ličji. Želi »vpljano« po-
dej, sprejme s kapitalom din
50.000. Ugodna prilika. —
Rudolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ulica 12. 15152-16

Družabnika
za dobro vpljano industri-
jo. Iščem »vpljano« po-
dej, sprejme s kapitalom din
50.000. Ugodna prilika. —
Rudolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ulica 12. 15150-16

Iščem 40.000 din
hipoteknega posojila 8%.
Ponudbe na ogl. oddel. Jutra
pod »Takoj 40.000« 15180-16

Nudim
dolgoročna posojila vsem
slojnim, državnim in samo-
upravnim uslužbenecem, upo-
kojenim, obrtnikom, trgo-
vcem in posestnikom. Po-
sajina dika. Zastoj Moj
Dom, Gregorčičeva ulica 3.
Celje. Znamke za odgovor. 15230-16

Obrt
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Kralj Ivan
Ključavničarstvo,
Gregorčičeva 22, z vija plo-
čevino v dolžini 2 m vse
vrste za vse kovinarje. 15061-30

V najem
Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Mlad zakonski par
podjeten in brez otrok
vse gostinstvo in najem ali
na račun. Takoj ali po-
znejše. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Podje-
ten in agilen« 14786-17

Mesnico v Celju
dobro išče oddam takoj
v idemu. Svetel, Ce-
lje, Mariborska 18. 14826-17

Gostilno
v industrijsko - prometnem
kraj, dobro oddam, v zame-
tni v najem. Naslov v
vseh posloval. Jutra. 14949-17

Gostilno
oddam takoj v najem.
Pogoj: Odkup inventarja.
Naslov v vseh posl.
Jutra. 15107-17

Pekarno
oddam v najem kavice
zmožnemu, podjetnemu pe-
ku. Ponudbe na podružnico
Jutra v Novem mestu pod
»Prometno mesto«. 15102-17

Trgovino z
mešanim blagom
najboljša točka oddam s
koncesijo, zelo ugodno v
najem. Informacije da-
je Klanjšček, Poljane. 14967-17

Gostilno in
trgovino
dam v najem takoj na pro-
metnem kraju. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Dobrodošlica«. 15159-17

Gostilna in
mesarija
z vsemi prilikami in po-
trebnim inventarjem se od-
da v najem za daljšo dobo.
Ponudbe na podružnico Ju-
tra v Celju pod »Ugodno«. 15231-17

INSERIRAJTE
v JUTRO št. 139

Lokali

Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Brivnivo
dobro išče, z damskim
oddelkom brez konku-
rence industrijski kraj
prodaj ali ostopim lo-
kal radi prevzema gostil-
ne. Naslov v vseh posl.
Jutra. 14788-19

Spec. kolonialno in
delikatno trgovino
v »vpljano« središču,
na najpomembnejši ulici,
dobro oddam, s portamo
jzložbe, večjim lokalom
»klasičnem« napravljen
celokupnim inventarjem
in blagom za 85.000 din
Poslovalnica Pavlovičev,
Zagreb, Illica 144. 15017-19

Zagrebsko trgovino
z meš. blagom
odlično uvedeno, dobro
oddam, obiskano po naj-
boljših odjemalcih, na
posebno prometnem kra-
ju, prodamo za celokup-
no za 45.000 din. Po-
slovalnica Pavlovičev,
Zagreb, Illica 144. 15018-19

Lepa
enodružinska hiša
z vsemi prilikami, ter le-
pimi »vpljano« središču
na podružnico Jutra v Celju
pod »Gubičev, Maribor«. 15241-20

Trgov. agenturno
podjetje
prvorazredno uvedeno,
dobro oddam, s razvijajo-
nim poslovanjem, po-
slojnim, posebno v
Sloveniji, renomirano in
uvedeno, prodamo za
125.000 din. Poslovalnica
Pavlovičev, Zagreb, Illica
144. 15019-19

Mesnico
vpeljavno z vsem inven-
tarjem se za 1. avgust t.
l. ugodno oddam. Po-
vprašajte: Ljubljana -
Slomškova ulica 13. 15108-19

Trgovino
pri glavni cesti in farni cer-
kvi oddam. Javnost. 15083-19

Mlekarna
v strogem centru in do-
bro vpljana se oddam. —
Ponudbe na ogl. oddel.
Jutra pod »Cvetičev«. 15009-19

Špecerijska opravla
lepa, skoraj nova, ugod-
no napravljen. Naslov v
vseh posloval. Jutra. 15140-19

Lokal na trgu
z vseh poslovalnicah, v
najboljši točki, v središču
trga, oddam. Pripravno za
kavarno, ki je še ni in je
zavestno zasigurno. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra. 15146-19

Iščem
je vpeljan manjši špecerijski
lokal v središču Ljubljane.
Prevzem takoj. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra. 15140-19

Dovoljenje
za vinotoč
oddam po dogovoru. Na-
slov v vseh posl. Jutra. 15036-19

Iščem vpeljavno
mlekarno
na prometni točki. Po-
nudbe na ogl. oddel. Ju-
tra pod »Mlekarni«. 14969-19

Špecerijsko
dobro vpeljavno, prevza-
mo. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »30.000«. 14968-19

Garaže
s skladiščnim in pisarno
oddam v Metelkovi 5. 15050-19

Lepe gostilniške
prostore
z vrtom oddam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Inventar 111«. 15155-19

Lokal za trgovino
ali kako drugo obrt, ugod-
no oddam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod znakom
»Promet 111«. 15153-19

V centru Ljubljane
takoj napravljen trgovina
s čevlji. Potrebno je 40.000
dinarjev. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Izredna
prilika 100«. 15183-19

Koristna prilika
Strukovne osebe kakor:
bakeri, gostinstvi, ali
poljski natakari, z 30.000
kapitala nudimo s
povoljnimi pogoji dono-
sen in samostojen posel
na plaži pri Šibeniku.
Položaj je prikladen za
kopanje, bogat je na go-
zdu ob samih obali, ter
ima stojišče hišo in vse
potrebno za uspešno do-
delo. Mesto je mnogo po-
sejano od turistov in iz-
letnikov iz Šibenika na
okoliščine. Reflektant naj
izvolijo zahtevati infor-
macije v ogl. odd. Jutra. 15198-19

Lokal
(soba) oddam. Poizve se
pri hišniku. Bleivseva ce-
sta 48. 15190-19

Gostilno na račun
želim. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 15200-19

Posest
Če kupite
ali prodate hišo, parcelo,
poslovno, obrnito se na pri-
vlastno oddam. Zastoj
na račun. Zastoj Franjo
PRISTAVEC, Ljubljana, —
Bleivseva c. 4a. Vse infor-
macije so brezplačne. 15471-20

Lepo srednje
poslovno
ob glavni cesti četrte
ule od trga Sv. Jurja
napravljen. Zdobeli Hru-
šovec 21, Sv. Jurj pri Celju.
14860-20

Stanovanjsko hišo
kupim 150 do 250.000.
Predavatelj izključno.
Ponudbe na ogl. oddel.
Jutra pod »Dobro ohran-
jena hiša«. 15032-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

15471-20

Nova hiša

Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Restavracija
stara, enonadstropna, ve-
lja s celotnim kvalitativnim
obiskom in turističnim
prometom za
agilnega gostitelja neo-
menjen razmah v večjem
poslovanju mestu se
ugodno prodaja. Informa-
cije Maribor, poštni pre-
dalj. 14856-20

Vila
nad 4 leta davka prosta
4 sobe, kuhinja, kopal-
nica, veranda, terasa,
kleti, sadni vrt itd. na-
proda. Maribor, Metel-
kova ulica 23. Natanč-
nejša pojasnila v Mari-
boru Pregljeva ulica 4.
14858-20

V Celju
24 minut od kolodvoza pro-
dam novo hišo za ceno din
30.000. Informacije dobiti
pri Gobec Ivanu, trgovcu
v Celju. 14945-20

3-stanovanjska hiša
v Rožni dolini napravljen.
Naslov v vseh posloval. Ju-
tra. 14940-20

Napredaj grad
v jako primerni legi, blizu
železniške postaje in bano-
vinske ceste, primeren za
stavbo lepe vile. Želi izve-
sti pri Francu Tasiču, krojaču
v Mislinjah. 14880-20

2-stanovanjska hiša
novozgrajena, v Soštanju, z
lepi vrtom zelo ugodno na
prodaj. Obrnite se na Jo-
sipa Kvartiča v Velenju. 14871-20

Obiteljska hiša
7 sob, z vrtom, v Laškem
z inventarjem ali brez na-
proda. Ogled. Krokova 99.
Laško. Pisarna vprašanja:
Zagreb, Preradovičeva 24 —
Schmidlin. 14872-20

Hišico
v Mednem, malo, leseno
prodam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Na po-
čitnice«. 15095-20

Krasna parcela
na Mirju ugodno napravljen
Poizve se Bohoričeva ul. 9.
15071-20

V letoviškem kraju
prodam parcelo. Pojasnila:
Plesnik Janko, Retce. 15073-20

Vila
tristanovanska, 1-nadstrop-
na, ugodno napravljen za go-
tovino lepega kupcem.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 15063-20

Tristanovansko
hišo
prodam, gotovino 30.000
din, preveze, hišne potake,
ostalo po dogovoru. Kodeljevo,
Štepanja vas 125. 15068-20

Lepo stavbno
parcele
od 540 do 926 kv. m ob
Tržaški cesti izven mestne
meje v kat. občini Dobrava
po zelo ugodnim cenah na
prodaj. Poizve se v Ljud-
ski posojilnici v Ljubljani,
Miklošičeva c. 6. 14951-20

Zidana nova hiša
s gospodarskim poslopijem
vrtom, njivami, even, tudi
lahko z večjimi njivami in
gozdom, ob glavni cesti se-
liti napravljen. Ferencak
Henrik, Gr. St. Lenart 35.
pošta Brežice. 14913-20

Gostilna
s petimi stanovanji blizu
kolodvoza pri Mariboru se
takoj prodaja. Naslov v
vseh posl. Jutra. 14928-20

Manjše posvstvo
na Gorenjskem kupim
Ponudbe s točnim po-
slojem in ceno na ogl.
odd. Jutra pod »Goto-
vino nudimo«. 15037-20

Dvostanovanjsko
hišo
novo ob državnih cestah na
Črnučah 122, prodam. 15034-20

Kupim hišo
z mesarijo
event. jo vzajem v na-
jem. Koželj Josip me-
sar, Boštanj ob Savi. 14970-20

Restabilno posvstvo
skupno ali zaokroženo del
je napravljen na Go-
renjskem v bližini Ra-
dovljice. Sestoji iz hiše
s 15 sobami, lokali za
gostilno in prodajalno za
gospodarskim poslopijem.
Poleg lep vrt in več po-
lja. Posvstvo je zelo
ugodno za sadjarstvo,
kmetijstvo ali tujski pro-
met, ki je že vpeljan.
Posvstvo je s sadnim
drevjem zasajeno. V hiši
je vodovod in elektri-
ka. Na posestvu se go-
ji tudi ribe. V bližini
so zdravilni vrelci.
Posvstvo napravljen za 320
tis. din. Natančnejša
pojasnila zahtevati na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Čisti donos 35«. 14862-20

Novo zidana hiša
in triletni orala zem-
lje, pripravna za obrtni-
ka ali upokojenca na
prodaj. Zgledati se na
Zg. Hajdini 79 pri Ptuj-
u. 14741-20

Prodaj vrt
sadni in zelenjadni kraj
m2 v letoviškem kraju
s hišico in kletjo. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Gorenjska
stran«. 14801-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

14860-20

Nova hiša

Beseda 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj
šifra 17 din

Restavracija
stara, enonadstropna, ve-
lja s celotnim kvalitativnim
obiskom in turističnim
prometom za
agilnega gostitelja neo-
menjen razmah v večjem
poslovanju mestu se
ugodno prodaja. Informa-
cije Maribor, poštni pre-
dalj. 14856-20

Vila
nad 4 leta davka prosta
4 sobe, kuhinja, kopal-
nica, veranda, terasa,
kleti, sadni vrt itd. na-
proda. Maribor, Metel-
kova ulica 23. Natanč-
nejša pojasnila v Mari-
boru Pregljeva ulica 4.
14858-20

V Celju
24 minut od kolodvoza pro-
dam novo hišo za ceno din
30.000. Informacije dobiti
pri Gobec Ivanu, trgovcu
v Celju. 14945-20

3-stanovanjska hiša
v Rožni dolini napravljen.
Naslov v vseh posloval. Ju-
tra. 14940-20

Napredaj grad
v jako primerni legi, blizu
železniške postaje in bano-
vinske ceste, primeren za
stavbo lepe vile. Želi izve-
sti pri Francu Tasiču, krojaču
v Mislinjah. 14880-20

2-stanovanjska hiša
novozgrajena, v Soštanju, z
lepi vrtom zelo ugodno na
prodaj. Obrnite se na Jo-
sipa Kvartiča v Velenju. 14871-20

Obiteljska hiša
7 sob, z vrtom, v Laškem
z inventarjem ali brez na-
proda. Ogled. Krokova 99.
Laško. Pisarna vprašanja:
Zagreb, Preradovičeva 24 —
Schmidlin. 14872-20

Hišico
v Mednem, malo, leseno
prodam. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Na po-
čitnice«. 15095-20

Krasna parcela
na Mirju ugodno napravljen
Poizve se Bohoričeva ul. 9.
15071-20

V letoviškem kraju
prodam parcelo. Pojasnila:
Plesnik Janko, Retce. 15073-20

Vila
tristanovanska, 1-nadstrop-
na, ugodno napravljen za go-
tovino lepega kupcem.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 15063-20

Tristanovansko
hišo
prodam, gotovino 30.000
din, preveze, hišne potake,
ostalo po dogovoru. Kodeljevo,
Štepanja vas 125. 15068-20

Lepo stavbno
parcele
od 540 do 926 kv. m ob
Tržaški cesti izven mestne
meje v kat. občini Dobrava
po zelo ugodnim cenah na
prodaj. Poizve se v Ljud-
ski posojilnici v Ljubljani,
Miklošičeva c. 6. 14951-20

Zidana nova hiša
s gospodarskim poslopijem
vrtom, njivami, even, tudi
lahko z večjimi njivami in
gozdom, ob glavni cesti se-
liti napravljen. Ferencak
Henrik, Gr. St. Lenart 35.
pošta Brežice. 14913-20

Gostilna
s petimi stanovanji blizu
kolodvoza pri Mariboru se
takoj prodaja. Naslov v
vseh posl. Jutra. 14928-20

Manjše posvstvo
na Gorenjskem kupim
Ponudbe s točnim po-
slojem in ceno na ogl.
odd. Jutra pod »Goto-
vino nudimo«. 15037-20

Dvostanovanjsko
hišo
novo ob državnih cestah na
Črnučah 122, prodam. 15034-20

Kupim hišo
z mesarijo
event. jo vzajem v na-
jem. Koželj Josip me-
sar, Boštanj ob Savi. 14970-20

Restabilno posvstvo
skupno ali zaokroženo del
je napravljen na Go-
renjskem v bližini Ra-
dovljice. Sestoji iz hiše
s 15 sobami, lokali za
gostilno in prodajalno za
gospodarskim poslopijem.
Poleg lep vrt in več po-
lja. Posvstvo je zelo
ugodno za sadjarstvo,
kmetijstvo ali tujski pro-
met, ki je že vpeljan.
Posvstvo je s sadnim
drevjem zasajeno. V hiši
je vodovod in elektri-
ka. Na posestvu se go-
ji tudi ribe. V bližini
so zdravilni vrelci.
Posvstvo napravljen za 320
tis. din. Natančnejša
pojasnila zahtevati na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Čisti donos 35«. 14862-20

Novo zidana hiša
in triletni orala zem-
lje, pripravna za obrtni-
ka ali upokojenca na
prodaj. Zgledati se na
Zg. Hajdini 79 pri Ptuj-
u. 14741-20

Prodaj vrt
sadni in zelenjadni kraj
m2 v letoviškem kraju
s hišico in kletjo. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Gorenjska
stran«. 14801-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta 33 —
Ljubljana, Sv. Križ. 15045-20

Enodružinsko hišo
prodam za ceno 40.000
din. Jarska cesta

PREKO ŠTIRI MILIJONE GRITZNER šivalnih strojev JE V UPORABI

GRITZNER ŠIVALNI STROJI
SE DOBJO V VSEH BOLJ-
SIH TRGOVINAH S ŠIVALNI-
MI STROJI

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO
EM. FISCHER, ZAGREB, Palmotičeva 82
Veletrgovina dvokoles, motociklov in šivalnih strojev

OKASA tablete

Pri spolni slabosti
lahko poskusite

OKASA TABLETE

za moške

100 komadov din 220.-
proti povzetju.
Zastopnik: Lekarna
Mr. Rožman Miroslav,
Beograd — Terazije 5.
Ogl. z. S. b. 3846-39

INSERIRAJ V „JUTRO“

Važno za neveste in gospodinje!

Tvrđka F. I. GORIČAR, Ljubljana, nudi
v svojem specialnem oddelku za perilo in
stanovanjske opreme:

tekače (tepihe) meter . . . od din 15.—
predposteljnice od din 30.—
odmerjene preproge 130/200 . . . od din 160.—
zaves šir. 70 cm od din 10.—
zaves šir. 150 cm od din 22.—
zaves šir. 300 cm od din 60.—
svilene brokat odeje s l. vato od din 220.—
klot odeje s fino vato od din 110.—
platno za rjuhe šir. 150 cm od din 12.—
platno za kapne šir. 180 cm od din 20.—
gradl za žimnice, prvovrsten od din 19.—
naprej,

kakor tudi vse vrste belo in barvasto blago
ture, izgotovljeno posteljno in osebno perilo,
za perilo, inlete, damaste, namizne garni-
perje, puh, zimno, morsko travo itd. — po
posebno nizkih cenah!

Vsakovrstno posteljno in osebno perilo
izdelujemo tudi po naročilu!

Oglejte si našo razstavo na velesejmu
v paviljonu »K 3.

Letoviščarjem

se priporoča
Vinko Demšar
gostilna, Žiri

Kupimo polirne motorje

4 — 10 KW, 1500 obratov, za vrtilni
tok 380 Volt, nove ali rabljene, dalje
1 stružnica cca. 250 X 2000 mm,
novo ali zelo dobro ohranjeno — vse
takoj dobavljivo. Ponudbe na oglasni
oddelek »Jutra« pod številko »6383«.

Oglejte si zalogo neprekosljivo elegantnih,
močnih in zanesljivih koles z lahkim
pogonom

AIGLOU

Priznana najboljša francoska kolesa.

Glavni zastopnik za Jugoslavijo:

VIKTOR BOHINEC

LJUBLJANA — Tyrševa 12, dvorišče

Kolesa na zalogi

od din 1.175 naprej

ZAHVALA

Ob prerani smrti mojega nepozabnega soproga

JOSIPA PRISTOVŠKA

izrekam svojo najiskrenjejšo zahvalo vsem, ki so dra-
gega pokojnika spremljali na zadnji poti, vsem daroval-
cem vencev in cvetja ter vsem, ki so v teh težkih urah
sočustvovali z menoj. Posebno pa se zahvaljujem
gg. zdravnikom za požrtvovalnost in tolažbo v pokoj-
nikovih zadnjih urah, vojaštvu, gasilstvu in celjski
železničarski godbi za častno spremstvo na zadnji poti
in poveljniku celjske gasilske čete g. F. Koširju za
ganjive besede ob grobu.

CELJE, dne 17. junija 1939.

ADELA PRISTOVŠEK

ZAHVALA

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja in so-
žalja, ki smo jih prejeli ob smrti naše ljube mame

Antonije Orehek

kakor tudi za poklonjeno krasno cvetje se tem potom
vsem najtopleje zahvaljujem. Posebej se zahvaljujem
častiti duhovščini, g. dr. Bajcu za njegov požrtvovalni
trud, da bi ji olajšal zadnje dni, častitim sestram, ki
so ji stregle in vsem spremljevalcem, ki so jo spremlili
na zadnji poti. Maša zadušnica se bo brala dne 26. ju-
nija ob 7 1/2. uri zjutraj.

Žaljujoči.

Vse manufakturno
blago prodajamo po
izredno nizkih cenah.
Le v Vašo korist bo, če
nas čimprej obiščete!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITET

A. Žlender

LJUBLJANA
MESTNI TRG 22

Za dijake in dijakinje kolesa

žoge, ping-pong, tenis itd. dobite
v veliki izbiri pri

»Tehnik« J. Banjai
Ljubljana, Miklošičeva cesta 20

NJIVICE — OTOK KRK

na zapadni obali otoka, druga postaja od
Sušaka. Gozdnato, mir, odmor, okrepčilo.
Hotel, pensloni, gostilne, privatna stano-
vanja. — Informacije: Turistični odbor.

Oglas v »Jutru« imajo
vedno največji uspeh!

Podjeten gostilničar

vzame v najem dobro gostilno ali hotel
najraje na Gorenjskem. — Naslov pod šifro
»Zelo podjeten« na oglasni odd. »Jutra«.

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključkah vam prihrani več-
kratno pleskanje. Vrata bodo vedno
čista. Dobavlja jih

SEMEČ V.

Privoz 13, Ljubljana — Tel. 36-92
Celuloid je na zalogi v vseh barvah.
Sprejmejo se dobri akviziterji.

Oliščite naše Primorje!

Sušak

izhodna točka za vse kraje na Jadranu. Ugodno
bivališče v vsakem letnem času. Informacije:
Gradski turistički ured

Rab

čaroben otok na hrvatskem Jadranu. Idealno mor-
sko kopališče-letovišče. Informacije: Turistički odbor

Malinska (otok Krk)

priljubljeno morsko kopališče. Peščena
plaža. Večkratna dnevna zveza s Suša-
kom. Popolen pension z vsemi taksami
dnevno: od 50.— do 70.— din.

Informacije: Turistički odbor.

Počrnite v 3 dneh brez opeklin

Ambre Solaire je
novo sredstvo za
solnčenje — ono
prepušča koristne
žarke, ki od njih
koža počrni, zadrži
pa škodljive, ki
kožo ožgo.

Ambre Solaire

FILTER-OLJE ZA SOLNČENJE

Javna zahvala.

Čutiva se dolžna izreči gospodu dr. CERNELIČU STANKU,
zdravniku v Brežicah, najino najglobljo zahvalo za njegov nepre-
cenljivi trud in skrb, s katero je lajšal bolečine v težkih dneh
najinemu sinu.

Ivan in Pavla Vidmar, Brežice

ZAHVALA

Zahvaljujem se »JADRANSKI ZAVAROVALNI DRUŽBI« v
LJUBLJANI za zavarovalnino, s katero mi je delno krila škodo
po požaru mi uničenega gospodarskega poslopja in hmeljske
sušilnice.

CELJE, »Livadac«, 18. junija 1939.

ADELA DEČKOVA

Javna zahvala.

Čutiva se dolžna izreči g. dr. BERGLEZU VLADIMIRJU,
primariju javne bolnišnice v Brežicah, najino najglobljo za-
hvalo za uspešno izvršeno operacijo, s katero je vrnil ljubo
zdravje najinemu sinu.

Enako se zahvaljujem častitim sestram, zlasti sestri Veli-
slavi in sestri Mavriciji za požrtvovalno in vzorno nego, ter
iskreno priporočam Javno bolnico v Brežicah vsem, ki iščejo
kakovostno zdravniško pomoč, ker je ista v vsakem oziru
na višku.

Ivan in Pavla Vidmar, Brežice

»JUTRO« ZAVARUJE!

Točno plačaj »Jutru« naročnino,

Preselila se je v večnost naša mati in babica, gospa

IVANA KOLŠEK

Pogreb bo v nedeljo 18. t. m. ob 16. uri izpred hiše žalosti
na pokopališče na Vranskem.

VRANSKO, dne 16. junija 1939.

ZALUJOČI OSTALI

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli
ob priliki težke izgube našega dragega soproga, očeta itd.

ANTONA SMERDELJA

strok. učitelja v pokoju

se tem potom vsem najtopleje in hvaležni zahvaljujemo. Posebno zahvalo
smo dolžni prečast. duh. franciskanom za spremstvo pri pogrebu, pevske-
mu zboru Krakovo-Trnovo za ganljivo petje, vsem darovalcem prekrasne-
ga cvetja in vsem, ki ste nam draga pokojnika spremlili na njegovi zadnji
poti.

Sveta maša zadušnica bo v sredo 21. junija ob 7. uri zjutraj v cerkvi
Marijinega Oznanjenja.

V LJUBLJANI, dne 17. junija 1939.

Žaljujoči:

JULIJA, soproga; rodbine: SMERDELJ, inž. PETROVIČ,
BRATKOVIČ, šol. upravitelj.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega nesrečnega zatega edinca

Srečka

se vsem, ki so z nami sočustvovali in nas v najtežjih dneh tolažili, najiskre-
neje zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekam številnim spremljevalcem na
Srečkovi zadnji poti, predvsem generalnemu tajniku vevskih papirnic gosp.
dr. Cirilu Pavlinu s tovarniškim uradnim, udruženju četnikov, predsed-
niku tega udruženja g. Nečetu Znidaršiču in ostalima gg. govornikoma za
v srce segajoče poslovljne besede ob odprtem grobu ter vsem prijateljem in
znancem, ki so nam kakorkoli skušali lajšati nezno gorje.

Prisrčna zahvala vsem darovalcem prekrasnih vencev in rož, ki so z
njimi pokrili nepozabnega pokojnika.

V LJUBLJANI, dne 18. junija 1939.

PEPCA BEKŠ roj. GRUNTAR, mati; JOŽA BEKŠ, oče; ANICA poročena
GOMBAČ, sestra ter užaloščene rodbine: GRUNTAR, HABBE, LUTMAN,
GOMBAČ

Morana Regenerator

Jamčimo, osvelim lasem takoj povrne prirodno barvo in sijaj!

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošiljamo po povzetju, cena veliki steklenici z omotom in poštnino vred din 50.— S. br. 17274 god. 1937 MORANA — SPLIT.

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu in gospodom potnikom kakor tudi obiskovalcem turističnega kraja Oplotnice vljudo naznanjam, da sem

prevzel in preuredil restavracijske prostore znane Kunejeve gostilne v Oplotnici.

Tujske sobe na razpolago. V hiši je tudi avto taksi. Nadalje imam avtobusno prevoznitvo Oplotnica—Slov. Konjice in izletniške vožnje z avtobusom.

Postrežba vsestransko strogo solidna!

Za cenjeni poset in naročila, se prijazno priporoča

POZNE A. Š., Oplotnica

Otroški vozički najnovejših modelov

Ovokolesa, motorji, tricikli

Šivalni stroji pogrešljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4. Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Državna tovarna avijonov v Kraljevu

SPREJME

rezkarje (frezerje), strugarje, orodničarje, ključavničarje in kleparje

Pogoji ugodni. — Prijaviti se je osebno ali pismeno personalnemu oddelku tovarne z delavsko knjižico. — Plača po pogodbi na podlagi poskusnega dela.

RAVNATELJSTVO

„Kubo“ brzoparilniki

z bakrenimi ali jeklenimi v ognju pocinkanimi kotli KOTLI ZA ŽGANJEKUHO vseh sistemov, kakor tudi pralni kotli, bakreni in aluminijasti kotli za sadne soke, tovarniške naprave itd. najceneje pri trdki

„KOTLARKA“

družba z o. z. LJUBLJANA, Kolodvorska 23, tel. 37-92. Zahtevajte prospekte! Zahtevajte prospekte!

KOLESA

kupite dobro in po ceni tudi na obroke pri

H. SUTTNER, Ljubljana

Brezobvezen ogled! Aleksandrova 6.

Meinel-Herold MARIBOR

Zobozdravnika s tehnikom

zavednega narodnjaka — iščemo. Ugodna prilika za prevzem renomiranega ateljeja. — Interesenti naj se pismeno javijo oglaš. odd. »JUTRA« v Ljubljani pod šifro »Narodni odbor«.

Državna tovarna avijonov v Kraljevu

SPREJME v službo

6 strojnih inženjerjev in 10 strojnih tehnikov

prvenstveno s prakso. — Prijave osebno ali pismeno personalnemu oddelku tovarne. Priložiti je prepise dokumentov o šoli in praksi.

RAVNATELJSTVO

ka LETOVIŠČE

12

45301-2204

Za lepe dneve najcenejši in najudobnejši otroški čevljički z gumijastim podplatom. Otroški Din 12.- in Din 15.-, ženski Din 19., moški Din 25.-

15

4581-1965

Otroški čevljički iz močnega angleškega platna v beli barvi, z gumijastimi podplati. Otrokom za poletje.

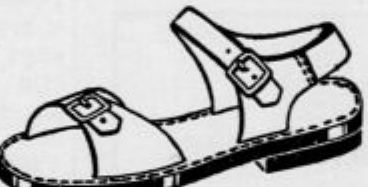
19

40891-7063

Otroške sandale iz močnega platna s prožnim podplatom in zapenki.

35

5982-44800

Praktične otroške sandale iz usnja z močnimi usnjenimi podplati. Nemirnim otrokom za igranje in sprehode.

35

5961-13841

Divne otroške sandale iz finega belega usnja z močnim usnjenim podplati. So močne, a kljub temu zelo poceni.

59

36915-3141

Moderni fini čevljički iz rdečega bureta z obastim prožnim podplatom, obloženim z mo.

19

45615-1166

Lahki ženski kopalni čevljički iz platna s prožnim gumijastim podplatom.

59

3985-15176

Ukusno izrezani čevljički iz finega belega usnja z usnjenim podplati in nizko peto. Idealni za tople poletne dneve.

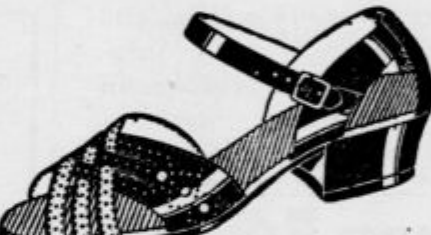
59

34995-5187

Lahki čevljički izdelani iz finega rdečega diftina z nisko peto.

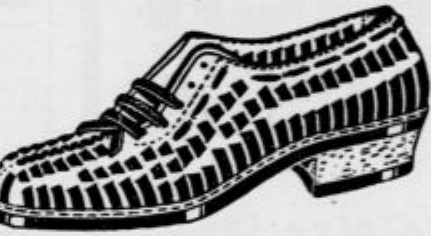
79

3985-95154

Dovršeno lepi čevljički za poletje iz finega usnja modro-beli kombinaciji z usnjenim podplatom in peto.

99

035-14114

Najnovejši model iz Meksike! Ženske sandale iz finega usnja, pletene v belo-modri ali rdeči kombinaciji. Za poletje ni elegantnejših niti lažjih čevljev.

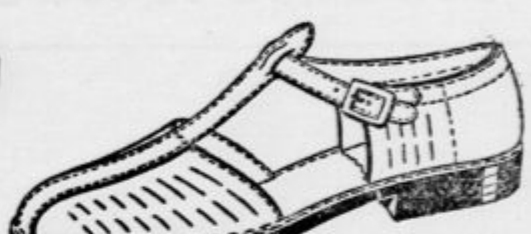
59

38697-2278

Elegantne moške sandale iz močnega angleškega platna s prožnim podplati. Nogam nudijo udobnost in dovolj zraka.

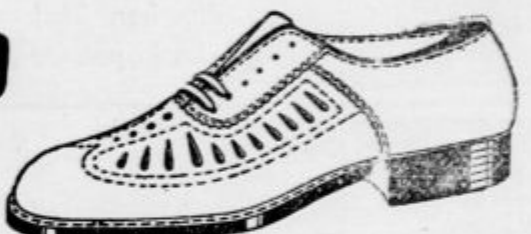
79

8767-04680

Zelo udobna moška upogibljiva sandala iz mehkega usnja z usnjenim podplatom in peto.

129

3039-44674

Moški lahki nizki čevlji z okvirom, izdelani iz finega usnja z luknjicami in usnjenim podplatom.

9

4

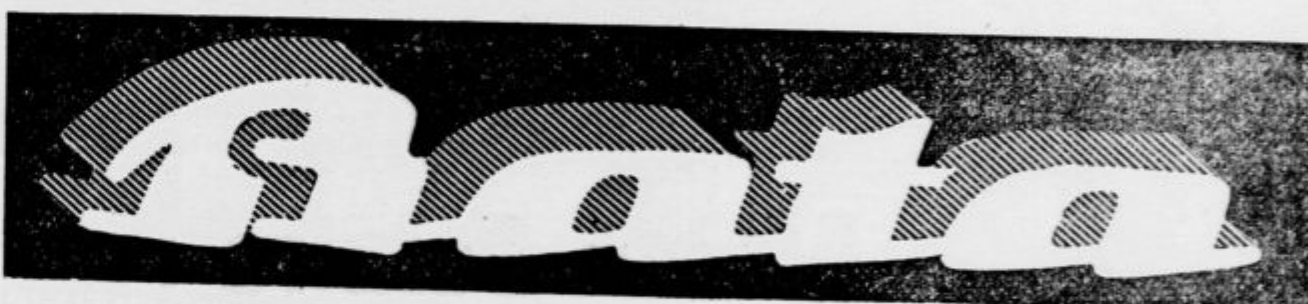

»JADRAN«

Praktične in močne nogavice gospodom za poletje. Ne rabijo podvez, ker imajo zgoraj vpleteno gumo, ki jih drži.

»SELCE«

Svoje otroke boste najbolj razveselili, ako jim za poletje kupite te srčkane nogavice.

SVEČANE IGRE V SALZBURGU 1939. I.

1. avgusta do 8. septembra

OPERA:

Beg iz seralla — Figaro — Čarostelec — Don Giovanni — Falstaff — Kavalir z rožo — Seviljski brivec.

IGROKAZI:

Mnogo hrupa za nič — Meščan plemič.

KONCERTI:

Dirigenti: Karl Böhm, Edwin Fischer, Hans Knappertsbusch, Clemens Krauss, Willem Mengelberg, Richard Strauss, Tullio Serafin.

Karte in informacije pri vseh potniških uradih in pri ravnateljstvu: Salzburger Festspiele (Salzburg — Festspielhaus).

M. DRENIK

Za aube LJUBLJANA in zavijačke, KONGRESNI TRG št. 7. zlate niti, luskinice, rožnati trakovi itd.

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

Po priznani nizkih cenah si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vsa praktična oblačila pri Preskerju LJUBLJANA Sv. Petra cesta 14

PREMOG

KOKS — DRVA nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5. Telefon 20-59.

Postrežba brezhibna.

KLISEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

KAPITAL

Prvovrstno urejena in dobro vpeljana kovinska tovarna v centru mesta sprejme družabnika s ali brez sodelovanja z vlogo od 200.000 din naprej radi večjih monopolističnih del in obsežnejše

fabrikacije brezkonkurenčnega in že dobro vpeljanega specialnega aparata. — Popolno jamstvo v nepremičninah. Dobičkanosna naložba kapitala. — Ponudbe na podružnico »JUTRA« Maribor, pod šifro: »VELIKA RENTABILITETA«.

Enostavne, poljubno kombinirane in univerzalne stroje za vsako obrt in industrijo, obdelovanje lesa in izdelavo lesenih predmetov. Vse strojno orodje in najnovejše tehnične pripomočke — ter automate za izdelavo vsakovrstnih lesenih množinskih predmetov dobavlja v garantirano najboljši kakovosti in najdovršenejši konstrukciji gen. zast.

SLEJKO & DRUG

LJUBLJANA — PRAŽAKOVA UL. 15 Ogled na vselejmu: paviljon »G/210-234«. Zahtevajte brezobvezne specialne ponudbe.

Kdor oglašuje - ta napreduje!